

djadi saksi; toer kakoeroean koering ngadoedoe ka koering, nja noeding kana beungeut koering. 'Bendoena nja-saak, * estoe andjeunna mikagiroek ka kaoela; waosna kékérotan tina hal kaoela; satroe kaoela teh seukeut moe-rölengna ka kaoela. 'Pada njaploek soengoeina ka kaoela; pada njabok ka kaoela, malar ngahinakeun; pada sapé-két ngaronom ka kaoela. 'Allah geus njérahkeun kaoela ka djalma goreng, nja disoentroengkeun ka leungeun djalma doraka. a p. 10: 16, 17.

12 Kaoela keur sénéang, koe andjeunna dirémokkeun; beuheung kaoela ditjékél, pek kaoela dirémokkeun; seug kaoela diadögkeun deui, * dianggo boelan-boelan baris andjeunna. 'Kaoela karijoeng koe toekang-panahna; kaboeboewahan kaoela koe andjeunna diboetjatkeun, teu ngunggo wélas; hampéroe kaoela dibahekeun kana taneuh. 'Kaoela koe andjeunna dibédah-bédahkeun taja eurenna; andjeunna ngadoepak ka kaoela sakoemaha djalma prawira. 'Koelit kaoela * koe kaoela dikaroengan dikaroet, sarta tandoek kaoela koe kaoela di-toengkoelkeun kana lémah. 'Beungeut kaoela beureum balas tjeurik, djeung biwir mata kaoela katinggang kalang-17 kang maot. 'Padahal * taja panganijaja dina leungeun kaoela, sarta panéda kaoela setra. a Njanj. 3: 12. b 1 Ibadj. 21: 27. c 1 Bab. 12: 17.

18 Éh boemi! oelah ngalipoetan gétih kaoela, sarta sasambat kaoela oelah manggih piénggoneun! 'Dalah ajeuna ge, satéménna, noe linggih di sawarga djadi saksi ka kaoela; estoe noe linggih di manggoeng ngabelaun ka kaoela. 'Sobat kaoela marojok ka kaoela; démi kaoela mah tanggah ka Allah bari ngoe-21 tjoer tji-panon; 'soepaja moegi moetoés hidji djalma padoe rendjeung Allah, kitoe deui hidji anak Adam padoe djeung 22 sobatna. 'Karana moal sabaraha rejana taoen deui * kaoela njoerang djalman, noe koe kaoela moal dibalikan deui. a p. 10: 21.

PASAL 17.

Roh kaoela roeksak, oemoer kaoela 2 rpareum, kaoela tjawisan astana. 'Sa-énja-énjuna kaoela direudjeungan noe marojok, sarta panon kaoela tjitjingna

3 dina pamapanasanana. 'Moegi maparin pértanggoengan, * nja moegi kersa djadi pananggél koering di salira andjeun! Saha deui noe piépakeun kana leu-4 ngeun koering? 'Karantén hatena koe andjeun dibalangan tina pangarti; koe sabab kitoe eta teh koe andjeun moal 5 dilohoerkeun. 'Saha-saha noe ngélak-keun sobat malar bagian, * nja eta pa-non anak-anakna mangke raroeksak.

a Djab. 119: 122. b 5 Moesa 28: 65.

6 Démi kaoela koe andjeunna * didja-dikeun misil bangsa-bangsa, dikérsakeun 7 djadi tjidoehaneun kana beungeut. 'Noe matak panon kaoela soerém tina kasé-dihan, djeung anggahota kaoela kawas 8 kalangkang sakabéh. 'Djalma noe sa-estoe bakal pada méléngék tina hal kitoe, sarta djalma teu boga dosa bakal ngoe-9 nék-ngoenék tina hal djalma moenapek. 'Parandene anoe bënëer tangtoe pageuh njékél djalanna; anoe bérésih nja leu-10 ngeun tangtoe tambah-tambah koewat. a p. 30: 9.

10 Tapi sawangsoelna sarampejan sakabéh mah, ka darijeu deui bac; halta sarampe-11 jan moal nja noe koe kaoela kapanggih pintér. 'Oemoer kaoela * geus lajoe; pasédjaan kaoela parégat, nja kabogaan 12 ati kaoela. 'Peuting koe eta didijjeun beurang, tjaang dipadjarkeun deukeut 13 kana poék. 'Ari kaoela ngarép-ngarép ka énggon noe maot, piimaheun kaoela; ari kaoela ngabébénahan piénggoneun 14 kaoela di noe poék; 'ari kaoela ka roe-wangan njéboet bapa, ka bilatoeng njé-15 boet éma djeung doeloer: 'na di mana ajana pangbarépan kaoela? djeung pang-16 harépan kaoela saha noe bakal njeu-eung inja? 'Éngke eta teh toeroen kana toelak énggon noe maot, sakalian djeung djasad reureuh kana lémah. a p. 9: 22.

PASAL 18.

Ngawalon * Bildad, oerang Soeah teja, 2 kijeu walonna: a p. 8: 1.

2 Sabaraha pililaeanana deui sarampe-1 jan nja rek naheunan omongan? Sing baroga pangarti, sanggeus kitoe oerang 3 sasaoeran. 'Koe naon kaoela sadaja di-angknén tjara sato, diangkén naradjis 4 koe pangrasa sarampejan? 'Eh sampe-1 jan, noe njasaak diri koe ambékna! koe-maha boemi teh koedoe ditinggalkeun

koe karana sampejan, atawa batoe karang koedoe pindah ti énggonna?

Geus tangtöe ' tjahja djalma doraka mēngke pareum, sarta seuneuna saénjaj oge moal roebaj. 'Tjahja mēngke poék di himahna, sarta damarna loehoereun manehna pipareumeun. 'Ngalengkahna noe sakitoe koewat mēngke sēsék, sarta djinisna bakal tibeubent koe polah sorangan. 'Karana manehna ^b tangtöe diabooskeun kana rawo koe soekoena sorangan; los leumpang, keuna kana pitapak. 'Keuneungna katewak djirēt, dirina katjékél eura. 'Djangtēna boeni dina taneuh, tataheunanana naheun di djalan. 'Panjingsijeunan ^c bakal ngareureuwas ka manehna ti sakoeriling, djeung ngaboeboerak ka manehna noeroetkeun tapakna. 'Seug kakoewatanana keuna langlajeuseun, sarta balahi tjawisan di gigireunana. 'Anggabota awakna bakal dihakanan, nja anggahotana bakal di hakanan tjikal maot. 'Dirina bakal dibédol ti himahna noe koe manehna diandélkeun, bari dipajang dilengkah-keun ka radja panjingsijeunan. 'Himahna bakal diénggonan koe noe lain ahlini; ^d lēmboerna bakal diawoeran wali-rang. 'Akarna di bandap pigararingeun, djeung dahanna di loehoer pipeogoe-reun. 'Ingēt au ka manehna ^e tangtöe leungit ti boemi, wani taja noe njēboet-njēboet atjan di salégana tégel. 'Bakal diwérégkeun ti noe tjāng ka noe poék, estoe ditoendoeng ti doenya. 'Moal boga anak, soemawonna intjoe di bangsana, sarta moal aja noe kari di oeroetna tjitjing. 'Tina hal poēanana djalma noe pandeuri bakal pada mēlēngkē, sarta djalma noe ti heula pada kataradjang bēngong. 'Estoe kitoe pitēmaheunana pangtjittingan djalma goreng; nja kitoe pitēmaheunana énggon noe teu njaho ka Allah. a p. 21: 17.

b Djab 9: 16. c p. 15: 21. d Jca. 34: 9. e 6 Moesa 32: 26; Djab 9: 7.

PASAL 19.

Ngawalon Ajoeb, kijeu walonna:

Sabaraha pililaenana deui sarampejan nja rek nganalangsakeunati kaeola, djeung ngarēmoekeun kaeola koe kaeoeran? 'Geus sapoelehi kali ijeu sarampejan nja ngahinakeun ka kaeola,

teu baroga kaera ngahangoe-hangoe ka kaeola. 'Malah-malah ari énja mah kaeola kaloeloepoetan, nja eta kaloeloepoetan kaeola tjitjingna di diri kaeola. 'Koetan énja dek ngagoengkeun maneh, ngamoesoh ka kaeola, sarta dek ngaboektikeun kaeola milampahi kabinaän?

Mana ajeuna kanjuhokeun koe sarampejan, jen kaeola koe Allah dibengkokeun; kaeola dilingkoeng koe djaringna. 'Satēmēna, ^a kaeola alok-alok aja panguijaja, tapi kaeola teu dikaboe; kaeola ngadjērīt, tapi taja kaadilan. 'Djalan kaeola ^b koe andjeunna dipōnggōl, djadi kaeola teu bisa ladjoe; sorangeun kaeola koe andjeunna diajaän poék. 'Kaeola koe andjeunna dirangsadan kamoejaän, sarta makoeta koe andjeunna dilaaän ti sirah kaeola. 'Kaeola koe andjeunna dibongkar ti sakoeriling, sarta kaeola rek mijang; pangbarōpau kaeola koe andjeunna disina roengkad sapērti kai. 'Ari bēudoena koe andjeunna disina panas ka kaeola; ^c estoe kaeola koe andjeunna dimanah sapērti satroena. 'Barisan andjeunna moeroeboel sadajana, ^d sarta pada njijeun djalan ka kaeola, seg masanggrahan sakoeriling himah kaeola.

a p. 30: 20. b Xjanj. 3: 2-9. c p. 13: 24. d p. 30: 12.

Doeloer-doeloer kaeola koe andjeunna didjaraoehkeun ti kaeola. ^a sarta kawawoehan kaeola pada mideungeun pisan ka kaeola. 'Baraja kaeola geus pada tjoel, sarta sobat kaeola noe daralit pada mopohokeun ka kaeola. 'Koe noe ngaroengroeng di imah kaeola, sarta koe badega kaeola awewe, kaeola diangkēn djalma sedjen; estoe kaeola koe rarasaän eta oerang nagara lijan. 'Kaeola njēloekan badega kaeola lalaki, teu nembalan, nadjan kaeola noenoehoen ka dinja koe oetjap. 'Ambēkan kaeola ka pamadjikan kaeola sedjen, kitoe deui baee kaeola ka noe asal sabeuteung djeung kaeola. 'Tjatjan barocak pada idjid ka kaeola; ana kaeola neut indit, seg ngaromong goreng ka kaeola. 'Sakabeh batoer goegoenēman kaeola pada giroek ka kaeola, estoe sakoe noe dipikanjaäh koe kaeola pada noekang ka kaeola. 'Toelang kaeola ^b rakēt kana koelit djeung kana daging, sarta kaeola noe rahajoe teh ngau koelit hoentoe.

a Djab. 69: 9. b Djab. 102: 6.

21 Moegi aja wêlas, moegi aja wêlas
sarampejan ka kaoela, eh sobat kaoela!
22 karana panangan Paugeran ngabalahi-
keun ka kaoela. 'Naha sampejan pada
ngoebrak-ngabrik ka kaoela saperti Al-
lah, sarta tatjan sareubeuh ti daging
23 kaoela? 'Eh, kahajang teh omongan ka-
oela aja noe noeliskeun! kahajang teh
24 ditjatêt, didjieun kitab; 'ditatah dina
batoe karang, make tatah beusi djeung
25 timah, sina têtép salalawasna! 'Ari ka-
oela teh njaho pisan, Poerah ngadjait
kaoela djoemênêng, sarta andjeunna
noe panganggeusan ngadég dina lémah.
26 'Djeung sanggeus ijeu teh koelit kaoela
bejak diroeksak, seug kaoela ka loewar
27 ti badan pinjeungeun Allah; 'anoé
mêngko koe kaoela kadjeuneung pimang-
panteun kaoela, nja tangtoe katendjo
koe mata kaoela, sarta lain deungeun-
deungeun; * kaboeboewahan kaoela ka-
ngén pisan di djero diri kaoela.

a Djab. 81:3; 119:81.

28 Lamoén sarampejan ngaromong: Ha-
joe, oerang njésédék ka manehna! sarta
maroekan akarna pèrkara ajana di ka-
29 oela: 'masing pada sijeun tina sabab
pédang; karana pijsaen bébéndoe kana
kadorakaän noe mandjing dihoekoem
pédang, soepaja sampejan pada njaho,
jen aja kaadilan.

PASAL 20.

Ngawalon "Sopar, oerang Naäma teja,
kijeu walonna:

a p. 11:1.

2 Pedah kitoe pikiran kaoela ngawang-
soel ka kaoela, djeung tina sabab eta
3 kaoela teh riboet dina ati. 'Da kaoela
ngadenge papatah, noe matak wirang
ka kaoela; tatapi éroh ngadjawab ka
kaoela ti pangarti kaoela.
4 Naha sampejan teu njaho noe kijeu,
adat ti babaheula, ti watës manoesa
5 diajakeun di boemi, 'jen * sènggakna
djalma doraka teh pondok, sarta ka-
boengahan djalma moenapek teh ngan
6 sakeudeung? 'Sanadjan kaagoenganana
naek ka langit, djeung sirahna njoen-
7 doel ka mega ge, 'tangtoe leungit sa-
éndéng-éndéng tjara taina; noe tadina
narendjo, seg vanja: Di mana eta ajeuna!
8 'Bakal moesna tjara impian, sarta moal
kapanggih deui; nja bakal lapoer saperti
9 tetendjoan ti penting. 'Panon noe

tadina neuleu ka manehna, moal pineu-
leueun deui; oeroetna ge hamo pinjeu-
10 eungeun deui ka manehna. 'Anakna
bakal mambrih dipikasoeka koe noe
malarat, djeung leungeun manehna koe-
11 doe moelangkeun kamoektianana. 'Toe-
lang-toelangna parinoeh koe tanaga ka-
ngoraän, tapi bakal tinglalondjor djeung
12 manehna dina lémah. 'Sanadjan kago-
rengan teh dina soengoeutna amis rasana,
diheumbeum koe manehna di handapeun
13 letahna, 'dipikanjaah wani teu daekeun
ninggalkeun, anggoer dikémol di téngah
14 langitna: 'tangtoe kahakananana di
djero peudjitna datang ka salin, nja
djadi hampéroé oraj matih di djero beu-
15 teungna. 'Manehna ngaléglég arta-banda,
tapi koedoo dioetakeun deui; koe Al-
lah tangtoe dibidjilkeun ti djero beu-
16 teungna. 'Manehna njenseup baroewang
oraj matih; heug koe letah oraj ma-
17 nehna dipaehkeun. 'Hamo manehna pi-
nendjoéun di tjai-tjai, bangawan wa-
18 loengan madoe djeung mantega. 'Beu-
nangna hese-tjape koe manehna koedoe
dibikeun deni, moal kapoeloek; kasoe-
kaänana teu nimbangan arta-banda beu-
19 nangna. 'Karana lampahna neungteu-
inguan, ngadjeunkeun noe malarat,
ngarampas imah, tapi moal koengsi
20 diadégkeun. 'Sabab taja kamarasun di
djero benteungna, noe matak moal ra-
hajoe, komo mawa naon-naon noe koe
21 manehna dipikarésép. 'Réwogna teu pi-
san ngagelikeun, noe matak djamoegana
22 moal awet. 'Keur mendjeunna loebak-
liboek, seg manehna keuna soekér; leu-
ngeun sakoer noe kasoesahan ngada-
23 tangan ka manehna. 'Soepaja sina pinoech
beuteungna, Allah bakal ngadatangkeun
ka manehna bendoena noe leuwih ba-
ngét; nja bakal dihoedjanau noe kitoe
24 baris hakaneunana. 'Ana mangloempat-
keun pakarang beusi, seug manehna di-
25 tiir koe panah tambaga. 'Ana ditjaboet,
sarta ka loewar ti awakna, nja paksi
gilap teh bidjil ti hampéroena, heug
26 dirina kataradjang baloewas. 'Sakabeh
poék disimpén baris noe beunang ma-
nehna ngumpikkeun; djinisna bakal di-
lèboer koe seuneu lain beunang miroen;
27 sakoer noe kari di djero himahna tangtoe
kabakan. 'Langit * noe bakal ngebreh-
keun kadorakaänana, sarta boemi teh

28 bakal ngamoesoeh ka manehna. 'Sapa-
ngeusi imahna bakal dibojong, palid
29 kabeh dina poean bendoena. 'Tah, ' ki-
toe docoeman ti Allah ka manoesa noe
doraka; kitoe milikna noe didjangdji-
keun ka dinja ti Allah. a Djab. 37: 35, 36.
b Djab. 50: 4, 6, c p. 18: 21; 27: 13.

PASAL 21.

Ngawalon Ajoeb, kijeu walonna:

2 Sing tégés nja ngadarengekeun
omongan kaoela; ' nja eta minangka
3 panglilipoer ti sarampejan. 'Sing pada
sabar ka kaoela, seug kaoela rek mi-
tjatoer; sanggeus kaoela mitjatoer, heg
4 sampejan mojok. 'Ari kaoela gégéro-
ngan teh naha ka manoesa? djeung
koemaha pikir kaoela noe matak teu
5 rek kenheul? 'Geura pada njanghareup
ka kaoela, tangtoe pada mëlèngék, b
6 bari naroeugkeupkeun leungeun kana
soengoet. 'Tijap-tijap kaoela ras ingét,
seg kaoela njéblak, djeung awak kaoela
kataradjang ngagidir. a p. 16: 2, b p. 29: 9.
7 Koe naon ' djalma doraka noe matak
hiroep, sarta daratang ka kolot, malah
8 sok saroeugih-moekti? 'Toeroenanana sok
tétép di hareupeunana barèng djeung
maranehna, nja anak-intjoena sok tétép
9 di hareupeun panonna. 'Imahna sok sa-
lamét, djaoeh tina sijeun, sarta b pang-
gébog Allah teu dikeunakeun ka da-
10 rinja. 'Sapina lalaki ana ewean sok tara
moebadir; sapina bikang dérès ngadjoe-
11 roena, sarta sok tara gagal. 'Baroedakna
dikéntjarkéun tjara ingon-ingon, sarta
12 anak-anakna adjroeg-adjroegan. 'Sok
ngarawih make térébang djeung ka-
tjupi, sarta baroengah ngadenge sora
13 soeling. 'Hiroepna djeung kangeunahan
satoetoep oemoerna, sarta dina saki-
tjepnata taroeroenna ka énggon noe
14 waot. 'Padahal ' eta teh ngaromong
ka Allah: Geura njingkir ti koela; ka-
rana koela teu soedi njaho ka djalan
15 andjeun. 'Naon noe Moerba-wisesa teh,
' mana koe koela koedoe dibakti? sarta
naon pigaweunana, lamoen koela neda-
uédka ka andjeunna? a Djab. 73: 3; Jér. 12: 1.
b p. 9: 34, c p. 22: 17, d 2 Moesa 5: 2; Mal. 3: 14.
16 Satéménna, kabagdjaanana lain koe
kawasana sorangan. ' Tarekah djalma
17 doraka siug djaoeh ti kaoela! 'Koetan
radjeun b damar djalma doraka teh pa-
reum, djeung dirina kadatangan balahi,

sarta didocoeman kanjéri dina sa-
18 djéro bendoena, 'kitoe deui eta teh dja-
radi tjara tjatjagan djarami katébak
angin, djeung saperti hocoot kasébrot
19 topan? '[Tjek sampejan:] Allah njimpén
katjilakaan keur anak-anakna. Anggoer
Allah malés ka djinisna, sina ngarasa.
20 'Panonna sorangan sina nendjo katiwa-
sanana, djeung sina nginoem bébéndoo
21 noe Moerba-wisesa. 'Karana naon ka-
mélangna ka ahlinu noe pandeuricun
manehna, dimana geus ditigas bilangan
boelanna sorangan? a p. 23: 18, b p. 18: 5.
22 Naha aja ' noe ka Allah bisa magah-
keun kanjaho? Mapan andjeunna noe
23 ngahoekoeman anoe laloehoer. 'Noe hi-
dji paeu keur djagdjag-waringkas, tjat-
tjap koe kagénahan sarta kasénangan;
24 'wadahna parinoeh koe tji-soesoe, djeung
25 soemsoem babaloengna ségér. 'Noe hidji
deui paeu mawa karioehan njawa, teu
26 manggil kangeunahan. 'Seug pada nga-
londjor dina lémah sarta satoenggal,
doewanana ditapoek b bilatoeng.

a Jer. 40: 13, b p. 17: 14.

27 Satéménna, kaoela ngarti dina mak-
soed sarampejan, sarta dina pakarépan
28 sarampejan nganijaja ka kaoela. 'Karana
tjarek sarampejan: Di mana gédong gé-
gèden? djeung di mana himah pang-
29 tjitjingan djalma doraka? 'Naha saram-
pejan tatjan nanja ka djalma noe sok
njaba? Nja eta loewangna koe saram-
30 pejan moal beunang dilainkeun: 'jen
keur poean aja balahi a djalma noe go-
reng sok dihalangan; keur poean aja
bébéndoo eta teh sok disingsalkeun.
31 'Saha noe wani ngabatoeranau ka pa-
joeneunana tina hal djalanna? Ari an-
djeunna midamél naon-naon, saba noe
32 pimaléseun ka andjeunna? 'Parandene
eta teh dianteur kana koeboeran, sarta
toeloer ngadjaga dina hoenjoeranana.
33 'Goeroentoel lébak harampan nindih-
nana ka manehna; djeung sakoer ma-
noesa ngaleut noeroetkeun ka manehna,
sarta noe ti heulaeunana taja bilangan-
34 nana. 'Naha sarampejan ngalilipoer teh
ka kaoela b sakitoe sija-sijana? Estoo
pangdjawab sarampejan teh ngan djahil
bae noe aja. a Sil. 16: 4; 2 Petr. 2: 9, b p. 16: 2.

PASAL 22.

Ngawalon ' Elipas, oerang Teman teja
kijeu walonna: a p. 15: 1.

- 2 Naha djalma " matak mangpaat ka Allah! Énjana mah djalma pintér matak mangpaat ka dirina. 'Naha matak hasil ka noe Moerba-wisesa, lamoen sampejan bènér? atawa matak oentoeng, lamoen sampejan njampoernakeun djalman sampejan? 'Naha sabab ibadah sampejan, noe matak sampejan koe andjeunna dilara-lara, noe matak sampejan koe andjeunna ditjandak ka hoekoem? 'Naha kagorengan sampejan lain bangét pisan? Estoo kadurakaan sampejan taja toeng-toengma. 'Karana sampejan ^b ti doeloer sok njokot gnde taja sabab, djeung sok ngarangsadan papakean noe boeroendoel. 'Noe lésoo koe sampejan teu dibere nginoem tjai, sarta noe langlajeuseun koe sampejan dipogogan kabakanan. 'Tatapi ari djalma noe kawasa mah ngabogaan boemi; sarta koe djalma noe kaañdjenan eta dieusian. 'Randa-randa ^c koe sampejan dititah balik lengoh, djeung leungeun pahatoh-pahatoh dirémoekkeun. 'Kitoe noe matak sampejan sa-koeriling ^d dipasangan djirét, sarta sampejan diririsi koe kareuwasan dadakan. 'atawa koe poék, ^e wani sampejan teu bisa nendjo, sarta tjai ngémplang ngalipoetan sampejan. ^a p. 35:7. ^b 2 Moesa 22:26, 27. ^c p. 31:16. ^d p. 18:8—11. ^e p. 18:5, 6, 18.
- 12 Naha Allah lain loehoer tjara langit? Geura tendjokeun poetjoe king bentang, aja sakitoe poendjoelna! 'Dèni saor sampejan: Allah oeninga naon? naha andjeunna jasaen ngahoekoeman nêroes
- 14 noe angkeub? 'Andjeunna kadingdingan koe mega, moal ningali; nja angkat-angkatan dina loehoer kalang langit.
- 15 'Naha sampejan dek ngestikeun djalman baheula, ^a noe dilakonan koe djalma
- 16 doraka? 'Anoe pada dibewat memeh mangsana, sarta padémenna disina ngotjor saperti bangawan; 'anoe ngaromong ka Allah: ^b Geura njingkir ti koela! sarta: Noe Moerba-wisesa bisa midamel naon ka oerang? 'Padahal andjeunna pisan noe geus minoehkeun imahna koe kangeunahan. ^c Mana tarekah djalma doraka sing djaoeh ti kaoela! 'Koe djalma noe balénér katarendjo, ^d bari baroengahem; sarta noe teu boga dosa
- 20 mojok ka dinja; [pokna]: Saénja-énjana, noe ngamoesoeh ka oerang geus

ditoempés. Ari sesana diléboer koe seuneu. ^a 1 Moesa 7:21. ^b p. 21:14. ^c p. 21:16. ^d Djab. 52:8; 107:42.

- 21 Geura ngahadean ka andjeunna, mangke sampejan salamét; lantaran kitoe sampejan tangtoe kadatangan kabagdjan.
- 22 an. 'Tampanan papakon ti lambe andjeunna, sarta timbalanana teundeundina
- 23 ati sampejan. 'Oepama ^a sampejan tobat ka noe Moerba-wisesa, tangtoe sampejan diadégkeun deui; ^b moedoe ngadjaohkeun kagorengan ti himah sampejan. 'Sipat émas geura pitjeun kana lémah; ^c émas Opir pitjeun kana keusik
- 25 waloengan; 'geus kitoe noe Moerba-wisesa minangka émas sampejan, sarta minangka perak moeroeb-mantjoer ka
- 26 sampejan. 'Karana didinja sampejan teh tangtoe soeka-soeka tina hal noe Moerba-wisesa, ^d bari njéngkatkeun raraj
- 27 ka Allah. 'Ana sampejan seug nénéda ka andjeunna, tangtoe koe andjeunna dimakboel; sarta sampejan bakal néknan nadar sampejan. 'Ana sampejan nangtoekeun naon-naon, tangtoe tinéknan ka sampejan, sarta djalman sampejan tangtoe katodjo koe tjahja. 'Arina moedoen, seug koe sampejan dititah nandjak; ^e sarta noe ngahandapkeun diri tangtoe koe andjeunna disalamétkeun.
- 30 'Anoe boga dosa tangtoe koe andjeunna diloeupoetkeun; ^f nja diloeupoetkeunana tina lantaran kabérésihan leungeun sampejan. ^a p. 8:5. ^b p. 11:14. ^c 1 Eadl. 9:28. ^d p. 11:15. ^e Loek. 18:14. ^f p. 42:7, 8.

PASAL 23.

- Ngawalon Ajoeb, kieu walonna:
- 2 Ajeuna ge gegéroengan kaoela masih kanjéjérian; balahi kaoela bangét
- 3 alah batan roemahoeh kaoela. 'Éh, ^a moegi-moegi kaoela njaho djalman baris kaoela méndakan ka andjeunna! hajang ngadeuheus ka panglinggihanana pisan.
- 4 'Sédja ngatoer ^b prakara kaoela di pajoeuneun andjeunna; biwir kaoela tang-
- 5 toe pinoeh koe katérangan. 'Hajang njaho pilahireunana ngawalon ka kaoela, hajang nangen anoe koe andjeunna di-
- 6 timbalkeun ka kaoela. 'Naha andjeunna bakal madocan ka kaoela nganggo kawasa gédo? Sageuj; tangtoe aja timbangan
- 7 ka kaoela. 'Didinja noe saestoe sédja oeroes-oeroes djeung andjeunna; tangtoe

kaeola rahajoe saëndéng-éndéng ti noe
 8 ngahoekoeman ka kaeola. 'Lah, kaeola
 leumpang ka wetan, andjeunna teu aja;
 bral ka koelon, andjeunna teu katangen;
 9 'los ka kaler, keur andjeunna didamél,
 koe kaeola teu kadeuleu; andjeunna
 njingkoer ka kidoel, koe kaeola teu ka-
 tendjo.

a p. 13: 3. b p. 13: 18.

10 Karana andjeunna * langkoeng oeni-
 nga dina djalan bijasa kaeola; moen
 kaeola koe andjeunna ditjaba, tangtoe
 11 kaeola ka loewar tjara émas. 'Soekoe
 kaeola péngkoeh noeroetkeun dampal
 andjeunna; djalan andjeunna koe kaeola
 diéstoekkeun, sarta kaeola teu soempang-
 12 simpang. 'Timbalan lambena koe kaeola
 hantou dioendoeran; piwarangan baham-
 na koe kaeola ditoelatenan alah batan
 13 kapérloean kaeola. 'Demi andjeunna teh
 anggrè bae; na saha noe bisa ngagilir-
 kenn andjeunna? b Sarta noe djadi pa-
 ngérs manahna tangtoe koe andjeunna
 14 didamél. 'Geus poegoe andjeunna nga-
 laksanakeun papasten kaeola; sarta di
 15 andjeunna reja pisan noe kitoe. 'Tina
 eta kaeola teh soeméblak di pajoeneu-
 nana; ana dipikir-pikir, kaeola teh sijeun
 16 koe andjeunna. 'Estoe Allah njéberkeun
 kana hate kaeola, noe Moerba-wisesa
 17 njéblakkeun ka kaeola. 'Karana kaeola
 roeksak teh lain tina sabab poék, ata-
 wa sabab beungeut kaeola kalipoetan
 koe mongkleng. a p. 31: 4; Djab. 1: 6. b p. 9: 12.

PASAL 24.

Koe naon noe Moerba-wisesa teu mas-
 tikeun tempo, sarta noe njaho ka
 2 andjeunna teu narendjo poéna? 'Aja a
 noe ngowaban watés; aja noe ngaram-
 pas ingon-ingon, bari seug diarangon.
 3 'Aja noe ngagiringkeun kalde bogana
 pahatoe; aja noe njokot gade sapi bo-
 4 gana randa. 'Aja noe ngadjorogkeun noe
 mariskin ti djalan; eusi tanah noe ba-
 langesak soempoet-salindeng sarejana.
 5 'Satéménna, ibarat kalde leuweung di
 tégal léga, nja kitoe eta teh boedal
 milampah gawena, gémét nejangana-
 na bakaneun; tanah lapang noe ngaja-
 keun rédjéki keur dirina djeung keur
 6 baroedakna. 'Dina lahan pada diboewat
 piparabeunana, djeung kébon anggoer
 djalma doraka koe eta diimeutan ka-
 7 lamberona. 'Mareutingna satarandjang,

teu bogaeun pake, sarta teu bogaeun
 8 simboet dina oesoem tiris. 'Tina ngé-
 tjrék goeueng-goenueng eta teh kolo-
 mod, djeung tina teu boga panjalindoe-
 ngan, b noe matak moentang ka baloe
 9 karang. 'Aja noe ngabétot pahatoe tina
 soesoe, sarta njokot gade toeloep noe
 10 balangsak; 'wani leumpang sataran-
 djeung, teu boga pake; sarta kour ka-
 11 lempohan ngakoetan beungkeutan. 'Di
 antara pagér-pagérna eta ngarampa
 minjak; sarta ngaridék-ngidék paméré-
 12 san anggoer bari halabhab. 'Di djero
 nagara hoemaroeroeng noe kour sala-
 karat, sarta njawa djalma noe kasara-
 bét sasambat; demi koe Allah kalakoean
 sakitoe teu moepakat teh hanteu di-
 ropeja.

a 5 Moes. 27: 17. b p. 30: 6.

13 Itoe kañsoep noe ngabahaan kana
 tjaang; teu nganjarahokeun kana djalan
 tjaang, djeung teu tétép dina parantina
 14 njorang. 'Barang braj beurang a toekang
 maehan hoedang, pek meuntjit noe ba-
 langesak sarta noe miskin; djeung ti
 peuting lakoena sabijasa noe maling.
 15 'Ari mata djalma ranjedan ngestoekeun
 sareupna; b pokna: Aing oelah aja pa-
 non noe neuleu; malah beungeutna di-
 16 peungpeuman. 'Wantji poék ngabobok
 imah; demi ti beurang sok noetoep
 17 maneh, c teu njaraho di tjaang. 'Karana
 sakoer noe kitoe kalangkang maot mi-
 nangka isoe kana; wantoe tēranggeun ka-
 langkang maot dipakasijeun.

a Djab. 10: 8. b Jês. 29: 15. c Joh. 3: 20.

18 Eta teh kéntjéng dina koelit tjai;
 lahan loewoekanana di boemi keuna
 panjapa; moal ngadjoeugdjoeg deui dja-
 19 lan kébon anggoer. 'Halodo sarta panas
 mejakkeun tji-saldjoe; kitoe keneh éng-
 gon noe maot ka noe baroga dosa.
 20 'Pianakan poho ka dinja, bilatoeng ré-
 sépeun ka dinja; taja deni noe ingét
 ka dinja; djadi kagorengan teh dipo-
 21 tongkeun saperti kai. 'Nja eta teh nga-
 hakanan awewe noe gaboeg, noe teu
 boga anak, sarta teu migawe kahadean
 ka randa.
 22 Tapi noe pérkosa koe andjeunna sok
 dipandjangkeun oemoer koe kawasana;
 sok méjut deni, nadjan taja panjana
 23 piliroopeun. 'Dipaparin kasantosaan,
 sarta dideudeul, djeung sotjana neutep
 24 ka djalanna. 'Sok naraek loehoer;

kaeola rabajoe saëndëng-ëndëng ti noe
 8 ngaboekoewan ka kaeola. 'Lah, kaeola
 leumpang ka wetan, andjeunna teu aja;
 bral ka koelon, andjeunna teu katangen;
 9 'los ka kaler, keur andjeunna didamël,
 koe kaeola teu kadeuleu; andjeunna
 njuingkoer ka kidoel, koe kaeola teu ka-
 tendjo.

a p. 13: 3. b p. 13: 18.

10 Karana andjeunna * langkoeng oeni-
 nga dina djalán bijasa kaeola; moen
 kaeola koe andjeunna ditjoba, tangtoe
 11 kaeola ka loewar tjara émas. 'Soekoe
 kaeola péngkoeh noeroetkeun dampal
 andjeunna; djalán andjeunna koe kaeola
 diéstoekéun, sarta kaeola teu soempang-
 12 simpang. 'Timbalan lambena koe kaeola
 hanteu dioendoeran; piwarangan baham-
 na koe kaeola ditoelatenau alah batan
 13 kapérloean kaeola. 'Dëmi andjeunna teh
 anggër bae; na saba noe bisa ngagilir-
 keun andjeunna? * Sarta noe djadi pa-
 ngérsa manahna tangtoe koe andjeunna
 14 didamël. 'Geus poegoeh andjeunna nga-
 laksanakeun papasten kaeola; sarta di
 15 andjeunna reja pisan noe kitoe. 'Tina
 eta kaeola teh soemëblak di pajoeneu-
 nana; ana dipikir-pikir, kaeola teh sijeun
 16 koe andjeunna. 'Estoe Allah njéberkeun
 kana hate kaeola, noe Moerba-wisesa
 17 njéblakkeun ka kaeola. 'Karana kaeola
 roeksak teh lain tina sabab poék, ata-
 wa sabab beungent kaeola kalipoetan
 koe mongkleng.

a p. 31: 4; Djab. 1: 6. b p. 9: 12.

PASAL 24.

Koe naon noe Moerba-wisesa teu mas-
 1 tikeun tempo, sarta noe njaho ka
 andjeunna teu narendjo poéna? 'Aja
 2 noe ngowahan watës; aja noe ngaram-
 pas ingon-ingon, bari seug diarangon.
 3 'Aja noe ngagiringkeun kalde bogana
 pahatoe; aja noe njokot gade sapi bo-
 4 gana randa. 'Aja noe ngadjorogkeun noe
 mariskin ti djalán; eusi tanah noe ba-
 langsak soempoet-salindoeng sarejana.
 5 'Satëmenna, ibarat kalde leuweung di
 tégal léga, nja kitoe eta teh boedal
 milampah gawena, gémët nejangana-
 na hakaneun; tanah lapang noe ngaja-
 6 keun rédjeki keur dirina djeung keur
 baroedakna. 'Dina lahan pada dibowat
 piparabeunana, djeung kébon anggoer
 7 djalma doraka koe eta diimeutan ka-
 lambérona. 'Marentingna satarandjang,

teu bogaeun pake, sarta teu bogaeun
 8 simboet dina oesem tiris. 'Tina ngé-
 tjrék goenoeng-goenoeng eta teh kolo-
 mod, djeung tina teu boga panjalindoe-
 9 ngan, * noe matak moentang ka batoo
 karang. 'Aja noe ngabéot pahatoe tina
 soesoe, sarta njokot gade toetoeup noe
 10 balangsak; 'wani leumpang sataran-
 djeung, teu boga pake; sarta keur ka-
 11 lempohan ngakoetan beungkeutan. 'Di
 antara pagër-pagërna eta ngarumpa
 minjak; sarta ngaridök-ngidök pamé-
 12 san anggoer bari halabhab. 'Di djéro
 nagara hoemaroeoeng noe keur sala-
 karat, sarta njawa djalma noe kasara-
 bét sasambat; dëmi koe Allah kalakoean
 sakitoe teu moepakat teh hanteu di-
 ropeja.

a 5 Moesa 27: 17. b p. 30: 6.

13 Itoe kaäsoep noe ngabahaan kana
 tjaäng; teu nganjarahokeun kana djalán
 tjaäng, djeung teu tétép dina parantina
 14 njorang. 'Barang braj beurang * toekang
 machan hoedang, pek meuntjit noe ba-
 langsak sarta noe miskin; djeung ti
 peuting lakoena sabijasa noe maling.
 15 'Ari mata djalma ranjedan ngestoekeun
 sareupna; * pokna: Aing oelah aja pa-
 non noe neuleu; malah beungetna di-
 16 peungpeunan. 'Wantji poék ngabobok
 imah; dëmi ti beurang sok noetoeup
 17 maneh, * teu njarah di tjaäng. 'Karana
 sakoer noe kitoe kalangkang maot mi-
 nangka isoekna; wantoe tërängeun ka-
 langkang maot dipikasijeun.

a Djab. 10: 8, 9. b Jës. 29: 15. c Joh. 3: 20.

18 Eta teh këntjéng diua koelit tjai;
 lahan loewoekana di boemi keuma
 panjapa; moal ngadjoejdjoeg deui dja-
 19 lan kébon anggoer. 'Halodo sarta panas
 mejakkeun tji-saldjoe; kitoe keneh éng-
 gon noe maot ka noe baroga dosa.
 20 'Pianakan poho ka dinja, bilatoeng ré-
 sépeun ka dinja; taja deui noe ingët
 ka dinja; djadi kagorengan teh dipo-
 21 tongkeun saperti kai. 'Nja eta teh nga-
 hakanan aweue noe gaboek, noe teu
 boga anak, sarta teu migawe kahadean
 ka randa.
 22 Tapi noe pérkosa koe andjeunna sok
 dipandjangkeun oemoer koe kawasana;
 sok mënjat deui, nadjan taja panjaua
 23 pihiroepeun. 'Dipaparin kasantosafu,
 sarta dideudeul, djeung sotjana neutep
 24 ka djalanna. 'Sok naraek loehoer;

sakeudeung bac, lésareuweuh; broek pada
ngoeoepproek, rarembak tjara noe loba,
23 ngelock saperti tjongo ranggeujan. 'Oepa-
ma lain kitoo pētana, na saha rek nga-
bohongkeun ka kaoela, sarta ngahan-
teukeun kana omongan kaoela?

PASAL 25.

Ngawalon " Bildad, oerang Socah teja,
kijeu walonna : a p. 18: 1.
2 Kakawasaan djeung kasijeunan ka-
goengan andjeunna; andjeunna ngada-
mél kërta di manggoeng, énggonna ling-
3 gih. 'Naha barisanana aja bilanganana?
" djeung saha noe teu diloeboeran koe
4 tjahja andjeunna? 'Na koemaha sipat
manoesa ^b bisa bēnēr di pajoeneun Al-
lah? djeung koemaha noe beunang nga-
5 djoeroekkeun awewo bisa setra? 'Satē-
mēna, ^c tjtajikan boelan teu tērang,
sarta bentang-bentang ditingal koe an-
6 djeunna hanteu setra. 'Pon pilalagi ma-
noesa, noe sailarat bilatoeng, nja anak
Adam, noe sasat tjtatjing! a Mat. 5: 45.
b p. 1: 17; 9: 2. c p. 15: 15.

PASAL 26.

Ngawalon Ajoeb, kijeu walonna:
2 Amboe, aja sakitoe sampejan nga-
belaan ka noe taja tanaga, noeloeng
ka leungeun djalma noe taja kakoewa-
3 tan! 'Aja sakitoe sampejan ngabongbo-
longan ka noe taja kapintēran, djeung
nganjahoekun noe poegoeh, sakitoe re-
4 jana! 'Ka saha sampejan nja nganjata-
keun kasaoran? djeung ilham saha noe
ka loewar ti sampejan teh?
5 Ari noe geus ninggal pada goemētēr
di handapeun tjai djeung saensi-eusina.
6 'Énggon noe maot ^a ngaboeliklak di pa-
joeneun andjeunna, sarta djoerang teh
7 taja toeroeh. 'Andjeunna masangkeun
kaler loehoereun noe soewoeng, ^b djeung
boemi teh digantoeng teu kana naon-
8 naon. 'Tjai koe andjeunna diwadahan
koe mega-megana, sarta mega teh teu
9 bēdah ti handapna. 'Hareupna pang-
linggihan koe andjeunna dipindingan,
nja koe andjeunna diamparan megana.
10 'Andjeunna ngadamél watēs tēpoeng-
gēlang dina koelit tjai, sēmēt toeng-
11 toeng tjaang reudjeung poék. 'Tihang
langit ^c aringgeung, djeung haroékkeun
12 tiua panjuseul andjeunna. 'Koe lanta-

ran kawasana andjeunna ngaroeseoh-
keun laoet, sarta koe pangartosanana
andjeunna geus minggēskeun ^d Rahab.
13 'Koe napas andjeunna langit teh leng-
lang; ^e oraj tangginas teja geus ditoe-
blēs koe panangan andjeunna.

a Djab. 139: 8, 11; Sal. 15: 14. b p. 38: 6.
c Nah. 1: 5. d p. 9: 13. e p. 3: 8.

14 'Tah, noe tadi teh toengtoeng djal-
an djalanna bac, ^a sarta kapan ngan pang-
harewosan saeutik pērkarā andjeunna
noe kadenge koe oerang; komo goeloe-
doeing kawasana, saha noe pingahar-
tieu? a p. 4: 12; 1 Kor. 13: 9.

PASAL 27.

Tidinja Ajoeb ladjēng deui ngēdalkeun
silokana, kijeu saorna:

2 Dēmi djoemēngging Allah, ^a noe
njingkahkeun kaadilan ti kaoela! dēmi
noe Moerba-wisesa, noe njockērkeun
3 njawa kaoela! '(wantoe ambēkan ka-
oela masih djēdjēg di kaoela, sarta napas
ti Allah masih aja dina iroeng kaoela.)
4 'moal ēnja biwir kaoela njatoerkeun
kagorengan, atawa letah kaoela ngoe-
5 tjaркеun tjidra. 'Palijas teuing kaoela
rek ngabēnēran ka sarampejan; tēpi
ka paeh oge ^b kaoela moal njingkir-
keun katēmēnan kaoela ti diri kaoela.
6 'Djadi kaoela teh pageuh njēkēl kana
kabēnēran kaoela, moal koe kaoela di-
lesotkeun; hate kaoela moal njatjarek-
keun ka diri kaoela sapandjang oemoer.
7 'Moesoeh kaoela sing tjara djalma do-
raka; noe ngalawan ka kaoela sing sa-
8 pērti djalma goreng! 'Karana nahaon
pangharēpan djalma moenapek, lamoen
ditilas oemoer, ^c lamoen koe Allah di-
9 tja-boet njawana? 'Naha Allah ^d bakal
ngamakboel ka sasambatna, lamoen
10 kadatangan kasoekēran! 'Atawa eta teh
bakal soeka-soeka tina hal noe Moerba-
wisesa, sarta njēboet Allah di sambarang
waktoe! a p. 34: 5. b p. 17: 9. c Djab. 26: 9;

Loek. 12: 20. d p. 35: 13.

11 Kaoela sēdja ngawoeroekkeun ka sa-
rampejan pērkarā panangan Allah; hal
noe Moerba-wisesa moal aja noe koe
12 kaoela disalingkoehkeun. 'Mapan ^a koe
sampejan sadaja ge geus kapēlēng; naha
sarampejan mana ka loewar noe sakitoe
13 sija-sija! 'Nja ijen ^b doeoeman manoesa
doraka ti Allah, sarta milik djalma

lalim, noe katampa ti noe Moerba-wi-
 11 sesa: 'oepama ngarejaan anakna, ' nja
 eta baris pédang; djeung anak-intjoena
 13 moal sareubeuh baranghakan. 'Sesa
 ahlina diraroewang koe maot, ' sarta
 15 randa-randana moal tjareurik. 'Oepama
 noempoeckkeun perak tjara keusik re-
 jana, djeung njadijakeun papakean sa-
 17 perti taneuh likët lobana: 'koe ma-
 nehna disadjakeun, ' tapi dipakena koe
 noe bënér; sarta perakna djadi dooe-
 19 man noe teu boga dosa. 'Njjeunna
 imahna saperti gégét, djeung tjara pon-
 21 dok beunang noe ngadjaga. 'Doeg 'ngé-
 dëng beunghar, tapi moal deui-deui;
 ana beunta panonna, manehna geus
 23 euweuh. 'Manehna bakal kaboeroe koe
 panjingsijjeunna tjara koe tjai; ti peuting
 manehna disébrot koe angin topan.
 25 'Bakal dibawa koe angin ti wetan, seug
 toeloec; estoe bakal dikéboetkeun ti
 27 énggonna. 'Bakal koe Allah ditoeroeg-
 toeg, sarta moal dipikawélas; boetjar-
 29 bôtir sijeun pauangan audjeunna. 'Djal-
 ma pada emprak-emprakan koe hal ma-
 nehna, sarta pada njotjoh-njotjoh barang
 manehna bidjil ti énggonna. a p. 15: 17.
 b p. 20: 29. c 5 Moesa 28: 41. Djab. 37: 25 d Djab.
 74: 64. e Sül. 24: 8. Gocr. 2: 26. f Djab. 49: 18.

PASAL 28.

Saénjana perak teh aja tempatna ka
 1 Sloewar; sarta émas, anoe dibésot, aja
 2 énggonna. 'Beusi djalat ti djéro lémah,
 sarta batoe diléboer didijjeun tambaga.
 4 'Poék teh disina aja toengtoengna, sar-
 ta batoe énggon boeta-radjin djeung
 kalangkang maot didongdon datang ka
 6 tjtajupna. 'Sok aja noe ngabédah njjeun
 tjoblong, djaoeh ti énggon djalina tjtijing,
 kapohoan koe noe njarah, ngagawing
 djaoeh ti pada manoesa, galoewang-
 8 galejong. 'Tina boemi bidjil sipat ka-
 lakanan; sarta di djérona diboelak-balik,
 6 kawas koe seuneu. 'Batoena énggon
 nilém, djeung sok aja keusikan émas.
 7 'Djalanna teu kajajohan koe manoeck
 bangsa njambér, nadjan koe mata heu-
 8 lang ge hanteu kadeuleu. 'Hanteu di-
 djalanana koe ' sato bédégong, dalah
 9 koe singa hanteu disorang. 'Leungeun-
 na dikeduakeun ka batoe noe teuas-
 teuas, goepoeng-goenoeng diboelak-ba-
 10 lik bagalba. 'Sok ngabédah njjeun

baloengbang dina djéro goenoeng ka-
 rang; beh panonna neudjo saroeapaning
 11 noe moelja. 'Tjai-tjai koe eta dipéndétan,
 oelah sina miis; seg noe boeni dibidjil-
 keun ka noe tjatung. a p. 41: 25.
 12 Sabalikna kapintéran, ti mana pika-
 panggiheunana, sarta di mana énggon
 13 pangartian? 'Taja manoesa noe njaho pi-
 bargaeunana, sarta teu katimoe ' dina
 14 tanah djalma bariroep. 'Tjarek sagara:
 Eta di aing teu aja; kitoe deui tjarek
 15 laet: Di aing teh euweuh. 'Moal beu-
 nang ditoeckéuran ' koe émas doekët,
 djeung taja noe bisa nimbang perak
 16 pipameulieunana. 'Moal kabobot koe
 émas Opir, koe angkik moelja atawa
 17 nilém. 'Moal katanding koe émas atawa
 gédah, djeung moal beunang dioeroep
 18 koe parobot émas pangaloena. 'Mardjan
 djeung karistal hanteu kaingotkeun;
 estoe boga kapintéran leuwih ti boga
 19 intén mirah. 'Moal katanding koe ratna
 tjampaka Koes, moal kabobot koe émas
 20 pitoewin. 'Nja eta kapintéran teja ti
 mana datangna, sarta di mana énggon
 21 pangartian? 'Saestoe kaalingan ti pa-
 non sakoer noe hiroep, sarta boeni ti
 22 manoeck awang-awang. 'Tjarek ' djoer-
 rang djeung maot: Aing ngadenge soteh
 koe tjeli ngan bedjana bae. a Djab. 27: 13.
 b Sül. 3: 14; 8: 11. c p. 26: 6.

23 ' Allah noe langkoeng ngartos dja-
 lanna, sarta andjeunna noe langkoeng
 24 oeninga énggonna. 'Wantoe andjeunna
 ningalina tépi ka satoengtoeng boemi,
 langkoeng waspaos ka sakolong lungit
 25 kabéh. 'Mangsa andjeunna nangtoskeun
 beuratna angin, sarta nimbang tjai
 26 nganggo oekoeran; 'basa andjeunna ngu-
 damél pikoekoh baris hoedjan, kitoe
 27 deni djalan baris kilating geledeg: 'ha-
 rita eta teh koe andjeunna ditingalan,
 sarta ditjarjoskeun; dipétakeun, malah-
 29 malah diparjos. 'Ari ka manoesa an-
 djeunna nimbahan: ' Satéménna, sijeun
 koe Goesti, nja eta kapintéran, djeung
 njingkir tina kagorengan, nja eta pa-
 ngartian. a Sül. 2: 6; Jak. 1: 5.

b Djab. 111: 10; Sül. 1: 7.

PASAL 29.

Tidinja 'Ajoek ladjéng deui ngédalkeun
 1 silokana, kijeun saeerna: a p. 27: 1.
 2 Éh, kahajang teh kaeala masih saperti

boelan ka toekang, tjara keur mangsa
 9 Allah ngaraksa ka kaoela! 'basa ^a da-
 marna njaangan ka sirah kaoela; kaoela
 njeorang noe poék, diaping tjahja an-
 10 djenna; 'sakoemaba péta kaoela keur
 téngah-toewoeh nja oemoer; basa Allah
 teh ^b dalit, ngoeban himah kaoela;
 11 'mangsa noe Moerba-wisesa masih nja-
 réngun ka kaoela, sarta kaoela dirjoeng
 12 koe baroedak; 'basa tintjak kaoela mandi
 mantega, sarta goenoeng karang ngo-
 13 tjorkeun soesoekan minjak keur kaoela!
 14 'Tijap-tijap kaoela ka loewar ^c ka la-
 wang, indit ka nagara, ngadégkeun pang-
 15 djoeukan kaoela di aloen-aloen: 'baroedak
 noe narendjo kaoela seg pada njoem-
 16 poet, sarta noe karolot neut pada nang-
 17 toeng; 'para kapala ngarandég sasa-
 oeran, ^d bari narengkoepkeun leungeun
 18 ka soengoen. 'Sowara para gégédoeg
 djép njempe, djeung letahna rapét kana
 19 langit. ^a Djab. 18: 29. ^b Djab. 25: 14.
^c p. 5: 4; 31: 21. ^d p. 30: 37.

11 Karana tjeuli noe ngadenge seg njé-
 boet kaoela bagdja; djeung panon noe
 12 nendjo seg moedji ka kaoela. 'Sabab
 kaoela ^a ngaleupaskeun noe balangsak,
 noe ngadjérit; kitoe deni ka pabatoe,
 13 anoe taja noe noeloeng. 'Bérkah ti noe
 tiwas datang ka kaoela, sarta hate randa
 14 koe kaoela disina sénggak. 'Kaoela ma-
 keanan maneh koe kabéhérén. djeung
 eta makeanan ka kaoela; kaadilan koe
 15 kaoela dipake saperti djoebah djeung
 sorban. 'Kaoela ka noe méréh minangka
 16 panon, ka noe ngempor minangka soe-
 koe. 'Kaoela ka noe mariskin ^b ngadjadi
 bapa, sarta padoe noe lain kawawoehan
 17 kaoela koe kaoela dipariksa. 'Toer ka-
 oela ^c sok motongkeun sihoeng djalma
 goreng, sarta beunangna ngarontok koe
 18 kaoela diréboet ti hoentoena.

^a Djab. 72: 12; 82: 3. ^b p. 31: 18. ^c Djab. 58: 7.

15 Ari pikir kaoela harita: Aing mangke
 paeah dina sajang aing; poé aing tangtoe
 16 loba saperti keusik; 'akar aing moeka
 kana tjai, sarta tji-iboen sapeupeuting
 17 aja dina dahan aing; 'kamoeljaan aing
 weuteuh di aing, sarta gondewa aing
 18 nganjar-nganjarkeun maneh dina leu-
 19 ngeun aing. 'Djalma teja ngadarenge-
 keun ka kaoela, sarta pada ngadago-
 20 dago; pada tjitjing ngarégépkeun pi-
 21 rémpoeg kaoela. 'Sanggeus mitjatoer

kaoela, taja noe njoendoel, sarta omo-
 22 ugan kaoela ninggang ka dinja. 'Estoe
 pada ngadago-dago ka kaoela, saperti
 kana hoedjan; pada tjalangap saperti
 23 noe ngarép ^a hoedjan pandeuri. 'Koe
 kaoela diimoetan ana koerang pértja-
 jana; sarta teu barisaeun moeragkeun
 24 tjahja raraj kaoela. 'Ana kaoela soeka
 ngandjang ka eta, sok djoeuk panggi-
 rangna, nja tjalik saperti radja di téngah
 barisan, sakoemaba noe ngoepahan noe
 pararibatin. ^a 5 Moma 11: 14.

PASAL 30.

Ari ajeuna mah kaoela diseungseuri-
 1 keun ^a koe noe ngalora ti batan ka-
 oela nja oemoer; kilang bapa-bapana,
 direudjeungkeun djeung andjing ingon-
 2 ingon kaoela ge, tjoewa. 'Malah kakoe-
 watan leungeun diri maranelna ge naon
 pedahna ka kaoela? Estoe djalma noe
 3 leungit kabédasan. 'Pada kéri bawaning
 boetoeh djeung bawaning ngongkrong;
 pada njegetan taneuh kéng, noe ti ta-
 4 tadina goendil nja boerindil. 'Sok ma-
 rétik daoén pangset di lébah roengkoen;
 sarta akar harendong kalahananana.
 5 'Geus pada disingkirkeun ti téngah-té-
 ngah djalma; dialok-alokkeun koema
 6 bijasa ka noe maling. 'Dina djoengkrang
 matak aringgis ngarénggouna; dina li-
 7 jang lémah djeung goenoeng karang.
 'Di antara roengkoen-roengkoen pada
 hoemaroeroeng; di handapeun tangkal
 8 tjoetjoeukan pada roewang-rjoeng. 'Anak
 djalma boeroeng, uja anak djalma noe
 teu poegoeh ngaranna, geus digitikan
 9 dika-loewarkeun tina tanah. ^a p. 19: 18.
 9 Ari ajeuna ^a kaoela koe eta dipake
 kakawihan, sarta dipake sénen kale-
 10 mekan. 'Pada giroek ka kaoela, ngang-
 gangan ka kaoela, djeung teu ngahiding
 11 ^b njidoeh ka beungeut kaoela. 'Sabab
^c tambang himah kaoela koe andjeunna
 diboeke, sarta kaoela dihandapkeun;
 12 mana eta maritjeun kadali di hareupeun
 13 kaoela. 'Ti katoehoe haroedang toeroe-
 nan djoeroedjana; soekoe kaoela dita-
 14 djongan, ^d djeung pada njijenn djalanna
 15 ka kaoela noe matak balahi. 'Pada nga-
 bongkar sorangeun kaoela, gawena nji-
 lakakeun kaoela, teu koedoe aja noe
 16 ngabantoe ka diuja. 'Daratangna kawas
 tina beulah noe léga, tingdjaroengekél

15 handapeun karocksakan. 'Kaoela disanghareupan koe panjingsijeunan; kamoeljaan kaoela dibèrik tjara koe angin, djeung kasalametan kaoela ladjo sa-perti mega.

a p. 17: 6; Njanf. 3: 11.

b Jes. 50: 6. c p. 4: 21. d p. 10: 12.

16 Ari ajeuna ^a njawa kaoela namplokkeun maneh tina hal kaoela; da kaoela kataradjang poé kabalangsakan. 'Tipeuting toelang-toelang kaoela asa dikarohokan, tjoplok ti awak, sarta noe nje-

17 getan kaoela teu eureub-eureun. 'Tina rosa kawasana papakean kaoela sedjen ti sasari, asa sarérég tjara beuheung koetang. 'Andjeunna neudenteukeun kaoela kana leutak, anoe matak kaoela

20 geus saroepe taneuh djeung jéboe. 'Koe-ring ngadjérít ka andjeun, ^b doepe koe andjeun hanteu diwalou; koering teh marék, ^c doepe andjeun ngabaendan ka

21 koering. 'Andjeun teh owah, moenggah sasaukleng ka koering; estoe andjeun nandasa ka koering, nganggo kabédasan

22 paungan andjeun. 'Koering koe andjeun didjoengdjoengkeun, ditoempakkeun kana angin; nja koering teh koe andjeun diléboerkeun koe angin riboet.

23 'Salérésna koering geus térang, andjeun kersa moelangkeun koering ka adjal, nja ^d ka imah pakoempoelan sakoer noe biroep.

a Djab. 42: 5. b p. 19: 7; 31: 35.

c p. 16: 9. d Goer. 12: 5.

24 Orokaja ari djalma roegroeg, lain njodorken leungeun? atawa, ana balahi,

25 lain ngadjérít koe hal kitoe? 'Naha kaoela lain sok tjeurik ^a koe karana noe kasoelasan? Njawa kaoela lain sok

26 ngéués koe karana noe miskin? 'Saénjana, noe diarép-arép koe kaoela kabagdjaan, ana hol teh katjilakaan; noe

27 ditoenggoe-toenggoe koe kaoela tjaang, ana hol teh poék mongkleng. 'Eusi beuteung kaoela ngagolak, hanteu tjtjing-tjtjing; kaoela kabèrédég poé kabalang-

28 sakan. 'Kaoela leumpang léntreng, lain sabab kapanasan; neut kaoela nangtoeng dina koempoelan, bari ngadjérít.

29 'Kaoela ^b djadi doeloer ka adjal, djeung

30 batoe ka manoeke naam. 'Koelit kaoela ^c hideung, tjoplok ti awak, sarta

31 toelang kaoela panas tina sabab toe-

boer. 'Kitoe noe matak katjapi kaoela kalindih koe prihatin, djeung soeling

kaoela kalindih koe sora tjeurik.

a Koem. 12: 15. b Djab. 102: 7; Mik. 1: 8. c Njanf. 4: 8.

PASAL 31.

Kaoela geus njiieun pèrdjangdjan ka panon kaoela; na koemaha kaoela rek ^a ngabileng ka tjawene? 'Da na-haon pidocoomanen ti Allah, ti loe-hoer, nja pimilikeun ti noe Moerba-wisesa, ti manggoeng? 'Naha djalma goreng lain pikeunaeun katjilakaan, sarta noe njiieun kadorakaan lain pikeun naen noe mahiwal? 'Naha ^b andjeunna lain ningali djalan kaoela, sarta lain ngetang sakabeh lengkah kaoela?

a Mat. 5: 28. b p. 23: 10; 34: 21; Djab. 109: 3.

5 Oepama kaoela ngalakonan noe teu hasil, atawa soekoe kaoela ngobrek ka lam-pah tjidra; '(kaoela hajang koe andjeun-na ditimbang dina taradjoe béuér; tang-toe Allah waspaos kana katéménan ka-

7 oela;)' oepama tintjak kaoela serong tina djalan, atawa hate kaoela noetoerkeun ka panon kaoela, atawa aja tjerong ^a napél dina leungeun kaoela: 'daek kaoela njébar, kapoeloekna koe noe sedjen, atawa pépélakan kaoela diraboetan.

a 5 Moesa 13: 17.

9 Oepama hate kaoela kapintjoet koe awewe sedjen, atawa kaoela ngin-tip-ngintip pipir lawang batoe: 'pa-madjikan kaoela ^a sing djadi toekang ngagiling deungeun-deungeun, djeung

10 sing disinékélan toeoeur lalaki sedjen. 'Karana lampah kitoe teh roetjah, sarta nja eta kadorakaan ^b mandjing disiksa

12 koe hakim. 'Karana nja eta teh senneu noe ngabakan tépi kana djoerang; geus tangtoe sakabeh kahasan kaoela koe eta datang ka diraboetan.

a Jes. 47: 2. b 3 Moesa 20: 10.

13 Oepama kaoela njoemahkeun prakara badega kaoela lalaki atawa awewe, la-moen eta aja oeroesan ka kaoela: 'na koemaha pilampaheun kaoela dimana Allah ngadég? sarta dimana andjeunna marjos, koemaha kaoela nja pingawang-

15 soeleun? 'Naha noe ngadamél diri kaoela, lain noe ngadamél eta ongkoh di djero kandoengan? ^a lain hidji bae noe njadijakeun kaoela djeung eta di djero pianakan?

a Mal. 2: 10.

10 ^a Oepama kaoela mogogkeun kaba-jang noe malarat, atawa panon randa

17 koe kaoela disina roeksak; 'kitoe deui oepama hoewapeun kaoela didahar

sosorangman bae, pahatoo teu dibagi
 15 baranghakan; '(estoona mah ti kaoela
 boedak keuh eta ngagdeanana di ka-
 oela ^b tjara di bapa; sarta ti watés kan-
 doengan iboe, kaoela ngadjeudjeuhkeun
 19 ka randa;) 'oepama kaoela nendjo aja
 noe tiwas, teu boga pake, atawa aja
 20 noe miskin teu boga simboet; 'oepama
 'tjangkengna teu ngaberkahan ka ka-
 oela, ^a atawa dirina teu hanent ti koelit
 21 domba kaoela; 'oepama kaoela ngoe-
 langkeun leungeun ka pahatoo, sabab
 kaoela ^a dina lawang nendjo noe nga-
 22 bantoo ka kaoela: 'taktak kaoela sing
 ragrag ti walikatna, djeung leungeun
 kaoela sing sémplak ti peupenteujana-
 23 na! 'Karana kaoela sijeun tjilaka ti
 Allah, sarta tina kaloechoeran andjeunna
 kaoela teu kadoega kitoe-kijeu.

a p. 22: 7, 9. b p. 29: 16. c p. 29: 13. d Sil. 27: 26.
 e p. 29: 7.

24 Oepama emas koe kaoela ^a dipake
 pangandél, atawa kaoela ngomong ka
 emas aloes, jen: Maneh kasantosaan
 25 aing; 'oepama kaoela boengah sabab
 gède kamoektian kaoela, djeung sabab
 rosa beubeunangan leungeun kaoela;
 26 'oepama ^b kaoela nendjo srangenge, sa-
 kitoe tjaangna, atawa boelan aloes
 27 leumpangna, 'seg hate kaoela kagendam
 ririkipan, dat kaoela njembah, leungeun
 28 dikana-biwirkeun: 'eta ge kadorakaan
 noe mandjing disiksa koe hakim; ka-
 rana nandakeun kaoela nganglés ka
 Allah noe linggih di noe loehoer.

a Djah. 52: 9. b 5 Moesa 4: 19.

29 Oepama kaoela ^a boengah koe balahi
 djalma noe geuleuh ka kaoela, atawa
 kaoela atoh lamoen eta kapanggih koe
 30 katjilakaan; '(satégésna kaoela hanteu
 mikeun soengoet kaoela milampah dosa,
 31 menta patina koe panjapa;) 'oepama
 djalma eusi himah kaoela teu ngaro-
 mong, jen: Saha ntoeh noe teu seubeuh
 32 koe laekna! 'Semah tara meuting ^b
 di loewar; panto kaoela disina molongo
 baris noe njaba. a Sil. 24: 17. b Pak. 10: 15;

Ibr. 13: 2.

33 Oepama kaoela ngalipoetan kamasi-
 jatan kaoela ^a tjara Adam, djalma njoem-
 poetkeun kadorakaan kaoela dina angén,
 34 'sabab inggis koe djalma loba, sijeun
 dipikatioewa koe bangsa-bangsa, noe
 matak kaoela tjitjing, teu bidjil-bidjil

35 tina lawang; - 'éh, kabajang teh aja noe
 ngadangoekkeun ka kaoela! (Tah, jieu
 tawis kaoela; noe Moerba-wisesa moegi
 ngawalon ka kaoela.) Sarta hajang boga
 pakélakan, beunang njérat Lawan ka-
 36 oela; 'saénjana koe kaoela dek dipa-
 panggoel dina taktak; dek dibeulitkeun
 37 ka sirah kaoela tjara makoeta. 'Rejana
 lengkah kaoela dek dioendjoekkeun ka
 andjeunna; dek ngadeuheusan ka an-
 djeunna saperti gégédoeg. a 1 Moesa 3: 12;

Pos. 6: 7.

38 Oepama lahan kaoela sasambat, noe-
 ding ka kaoela, atawa tapakna singkal
 39 ejar tjareurik; 'oepama kaoela ngabakan
 kahasilanana teu ka loewar bajaran,
 atawa noe boga koe kaoela disina moe-
 40 poetkeun njawa: 'sing bidjil walang sa-
 ngit ngaganti tarigoe, djeung djoekeot
 bae ngaganti gandroeng!
 Tamat kasaoeran Ajoeb.

PASAL 32.

Tidinja ^a eta tiloe djalma areureun nga-
 walon ka Ajoeb, sabab Ajoeb bender
 2 koe pangraos pribadi. 'Toeloej Elihoe
 poeta Barakel, oerang Boes, bangsa
 Ram, djadi bender; nja djadi bender
 3 ka Ajoeb, ^b sabab Ajoeb ngabenderkeun
 andjeun leuwih ti Allah. 'Ari ka noe
 tiloe sobatna teja Elihoe djadi bender
 4 deui, sabab teu maréndak piwaloneun,
 padahal pada njalahkeun ka Ajoeb. 'De-
 mi Elihoe ngantosana sasaoeran ka Ajoeb,
 sabab eta pada sêpoe nja oemoer ti
 5 batan pribadina. 'Barang Elihoe geus
 waspadaeun, jen taja piwaloneun dina
 lambéj eta tiloe djalma, seng djadi
 bender. a p. 2: 11. b p. 4: 17, 35: 2.

6 'Toeloej Elihoe poeta Barakel, oerang
 Boes teja, ngawalon, kijeu walonna:
 Kaoela ngora nja oemoer, ari saram-
 pejan mah pada sêpoe; kitoe noe matak
 kaoela maras-miris, sijeun ngabatoer-
 keun kanjaho kaoela ka sampejan sa-
 7 daja. 'Ari pikir kaoela: 'Oemoer sina
 misaoer, nja karejaan taoen sina nga-
 8 njahokeun kapiuteraan. 'Padahal ^a roh
 noe di djero manoesa, nja ^a ambekan
 ti noe Moerba-wisesa, nja eta noe mere
 9 pangartian ka manoesa teh. 'Lain ^a noe
 pandjang oemoer bae noe palintér, sarta
 lain noe karolot bae noe ngaharti hoe-
 10 koem. 'Noe matak kaoela mihatoer:

15 handapeun karoeksakan. 'Kaoela disung-
hareupan koe panjingsijeunan; kamoel-
jaan kaoela dibérék tjara koe angin,
djeung kasalametan kaoela ladjoe sa-
pérta mega.

a p. 17: 6; Njanj. 3: 14.

b Jes. 50: 6, c p. 4: 21, d p. 19: 12.

16 Ari ajeuna * njawa kaoela namplok-
keun manéh tina hal kaoela; da kaoela
17 kataradjang poé kabalangsakan. 'Ti peu-
ting toelang-toelang kaoela asa dikaro-
hokan, tjoplok ti awak, sarta noe nje-
getan kaoela teu eureun-eureun. 'Tina

rosa kawasana papakean kaoela sedjen
ti sasari, asa sarérég tjara beuheung
19 koetang. 'Andjeunna neundeutkeun ka-
oela kana leutak, anoe matak kaoela

20 geus saroepea taneuh djeung léboe. 'Koe-
ring ngadjérít ka andjeun, * doepi koe
andjeun hanteu diwalon; koering teh

marék, * doepi andjeun ngabaeudan ka
21 koering. 'Andjeun teh owah, moenggha
sasangkling ka koering; estoe andjeun

nandasa ka koering, nganggo kabédasan
22 panangan andjeun. 'Koering koe an-
djeun didjoengdjoengkeun, ditoempak-
keun kana angin; nja koering teh koe

andjeun diléboerkeun koe angin riboet.
23 'Salérésna koering geus téraug, andjeun
kérsa moelangkeun koering ka adjal,
nja * ka imah pakoempoelan sakoer

noe biroep. a Djab. 42: 5, b p. 19: 7; 31: 35.

c p. 16: 9, d Goez. 12: 5.

24 Orokaja ari djalma roegroeg, lain njo-
dorkeun leungeun? atawa, ana balahi,
25 lain ngadjérít koe hal kitoe? 'Naha ka-
oela lain sok tjeurik * koe karana noe

kasoesahan? Njawa kaoela lain sok
26 ngénès koe karana noe miskin? 'Saénja-
na, noe diarép-arép koe kaoela ka-
bagdjaan, ana hol teh katjilakaan; noe

ditoenggoe-toenggoe koe kaoela tjaang,
27 ana hol teh poék mongkleng. 'Eusi beu-
teung kaoela ngagolak, hanteu tjitjing-
tjitjing; kaoela kabérédég poé kabalang-

sakan. 'Kaoela leumpang léntreng, lain
sabab kapanasan; neut kaoela nang-
toeng dina koempoelan, bari ngadjérít.

28 'Kaoela * djadi doeloer ka adjag, djeung
29 batoer ka manoeke naam. 'Koelit ka-
oela * hideung, tjoplok ti awak, sarta

toelang kaoela panas tina sabab toe-
30 boer. 'Kitoe noe matak katjapi kaoela
kalindih koe prihatin, djeung soeling

kaoela kalindih koe sora tjeurik. a Roem

12: 15, b Djab. 102: 7; Mik. 1: 8, c Njanj. 4: 8.

PASAL 31.

Kaoela geus njiieun pèrdjangdjan ka
kpanon kaoela; na koemaha kaoela
2 rek * ngabiléng ka tjawene? 'Da na-
haon pidocoemaneun ti Allah, ti loe-
hoer, nja pimilikeun ti noe Moerba-
3 wisesa, ti manggoeng? 'Naha djalma
goreng lain pikeunaon katjilakaan, sar-
ta noe njiieun kadorakaan lain pikeu-
4 naeun noe mahiwal? 'Naha * andjeunna
lain ningali djalan kaoela, sarta lain
ngatang sakabéh lengkah kaoela?

a Mat. 5: 28, b p. 21: 10; 31: 21; Djab. 139: 3.

5 Oepama kaoela ngalakonan noe teu ha-
sil, atawa soekoe kaoela ngobrek ka lum-
6 pah tjidra; '(kaoela hujang koe andjeun-
na ditimbang dina taradjoé bènér; tang-

7 toe Allah waspaos kana katéménan ka-
oela;)' oepama tintjak kaoela serong tina
djalan, atawa hate kaoela noetoerkeun

ka panon kaoela, atawa aja tjerong *
8 napél dina leungeun kaoela: 'duék ka-
oela njébar, kapoeloekna koe noe sedjen,

atawa pépélakan kaoela diraboetan.
a 5 Moesa 14: 17.

9 Oepama hate kaoela kapintjoet koe
awewe sedjen, atawa kaoela ngin-

10 tip-ngintip pipir lawang batoer: 'pa-
madjikan kaoela * sing djadi toekang
ngagiling deungeun-deungeun, djeung

sing disinékelan toeoeer lalaki sedjen.
11 'Karana lampah kitoe teh roetjah, sarta

nja eta kadorakaan * mandjing disiksa
12 koe hakim. 'Karana nja eta teh seuneu

noe ngabakan tépi kana djoerang; geus
tangtoe sakabéh kabasilan kaoela koe

eta datang ka diraboetan. a Jes. 47: 2.

b 3 Moesa 20: 10.

13 Oepama kaoela njoemahkeun prakara
badega kaoela lalaki atawa awewe, la-

14 moen eta aja oeroesan ka kaoela: 'na
koemaha pilampabeun kaoela dimana

Allah ngadég? sarta dimana andjeunna
marijos, koemaha kaoela nja pingawang-

15 soeleun? 'Naha noe ngadamél diri ka-
oela, lain noe ngadamél eta ongkoh di

16 djéro kandoengan? * lain hidji bae noe
njadijakeun kaoela djeung eta di djéro

17 pianakan? a Mat. 2: 10.

Oepama kaoela mogogkeun kaba-
jang noe malarat, atawa panon randa

koe kaoela disina roeksak; 'kitoe deui
oepama hoewapeun kaoela didahar

sosoranganan bae, pahatoo teu dibagi
 18 baranghakan; 'estoena mah ti kaeola
 boedak kenel eta ngagédéanana di kaeola
 19 ka randa; 'oepama kaeola nendjo aja
 noe tiwas, teu boga pake, atawa aja
 20 noe miskin teu boga simboet; 'oepama
 'tjangkengna teu ngabérkahan ka kaeola,
 21 d atawa dirina teu hanent ti koelit
 domba kaeola; 'oepama kaeola ngoe-
 langkeun leungeun ka pahatoo, sabab
 kaeola ' dina lawang nendjo noe nga-
 22 bantoo ka kaeola: 'taktak kaeola sing
 ragrag ti walikatna, djeung leungeun
 kaeola sing sémplak ti peupenteujanana!
 23 'Karana kaeola sijeun tjilaka ti
 Allah, sarta tina kaloehoeran andjeunna
 kaeola teu kadoega kitoe-kijeu.

a p. 22: 7, 9. b p. 29: 16. c p. 29: 13. d Sil. 27: 26.
 e p. 29: 7.

24 Oepama émas koe kaeola ' dipake
 pangandél, atawa kaeola ngomong ka
 émas aloe, jen: Manch kasontosaañ
 25 aing; 'oepama kaeola boengah sabab
 gède kamoektian kaeola, djeung sabab
 rosa beubeunangan leungeun kaeola;
 26 'oepama ' kaeola nendjo srangenge, sa-
 kitoe tjañgna, atawa boelan aloe
 27 leumpangna, 'seg hate kaeola kagéndam
 ririkipan, dat kaeola njémbab, leungeun
 28 dikana-biwirkeun: 'eta ge kadorakaan
 noe mandjing disiksa koe hakim; ka-
 rana nandakeun kaeola ngaglès ka
 Allah noe linggih di noe lochoer.

a Djah. 32: 9. b 5 Moesa 4: 19.

29 Oepama kaeola ' boengah koe balahi
 djalma noe geuleuh ka kaeola, atawa
 kaeola atob lamoen eta kapanggih koe
 30 katjilakaan; 'satégésna kaeola hanteu
 mikeun soengoeat kaeola milampah dosa,
 31 menta patina koe panjapa; 'oepama
 djalma eusi himah kaeola teu ngaro-
 mong, jen: Saha atoeuh noe teu seubeuh
 32 koe laekna! 'Semah tara meuting ' b
 di loewar; panto kaeola disina molongo
 baris noe njaba. a Sil. 2: 17. b Ilak. 19: 13;
 Ibr. 13: 2.

33 Oepama kaeola ngalipoetan kamasija-
 jatan kaeola ' tjara Adam, djalan njoem-
 poetkeun kadorakaan kaeola dina angén,
 34 'sabab inggis koe djalma loba, sijeun
 dipikatjoewa koe bangsa-bangsa, noe
 matak kuola tjitjing, teu bidjil-bidjil

35 tina lawang; - 'éh, kahajang teh aja noe
 ngadangoekun ka kaeola! (Tab, ijeu
 tawis kaeola; noe Moerba-wisesa moegi
 ngawalon ka kaeola.) Sarta hajang bogu
 36 pakélakan, beunang njérat Lawan ka-
 oela; 'saénjana koe kaeola dek dipa-
 panggoel dina taktak; dek dibeuilkeun
 37 ka sirah kaeola tjara makoeta. 'Rejana
 langkah kaeola dek dioendjoekkeun ka
 audjeunna; dek ngadeuheusan ka an-
 djeunna saperti gégédoeg. a 1 Moesa 3: 12;
 Ilas. 6: 7.

38 Oepama lahan kaeola sasambat, noe-
 ding ka kaeola, atawa tapakna singkal
 39 ejar tjareurik; 'oepama kaeola ngabakan
 kahasilanana teu ka loewar bajaran,
 atawa noe boga koe kaeola disina moe-
 40 poetkeun njawa: 'sing bidjil walang sa-
 ngit ngaganti tarigoe, djeung djoekeot
 baee ngaganti gandroeng!
 Tamat kasaoeran Ajoeb.

PASAL 32.

Tidinja ' eta tiloe djalma areureun nga-
 walon ka Ajoeb, sabab Ajoeb bènér
 2 koe pangraos pribadi. 'Toeloj Elihoe
 poetra Barakel, oerang Boes, bangsa
 Ram, djadi bëndoe; nja djadi bëndoe
 ka Ajoeb, ' sabab Ajoeb ngabèndérkeun
 3 andjeun leuwih ti Allah. 'Ari ka noe
 tiloe sobatna teja Elihoe djadi bëndoe
 deui, sabab teu maréndak piwaloneun,
 4 padahal pada njalahkeun ka Ajoeb. 'Dé-
 mi Elihoe ngantosana sasaoeran ka Ajoeb.
 sabab eta pada sèpoeñ nja oemoer ti
 5 batan pribadina. 'Barang Elihoe geus
 waspadaeun, jen taja piwaloneun dina
 lambéh eta tiloe djalma, seug djadi
 bëndoe. a p. 2: 11. b p. 4: 17; 35: 2.

6 Toeloj Elihoe poetra Barakel, oerang
 Boes teja, ngawalon, kijeñ walonna:

Kaeola ngora nja oemoer, ari saram-
 pejan mah pada sèpoeñ; kitoe noe matak
 kaeola maras-miris, sijeun ngahatoer-
 keun kanjaho kaeola ka sampejan sa-
 7 daja. 'Ari pikir kaeola: ' Oemoer sina
 misaoer, nja karejañ taoen sina nga-
 8 njabokeun kapintéran. 'Padahal ' roh
 noe di djero manoesa, nja ' ambékan
 ti noe Moerba-wisesa, nja eta noe mere
 9 pangartian ka manoesa teh. 'Lain ' noe
 pandjang oemoer bae noe palintér, sarta
 lain noe karolot bae noe ngaharti hoe-
 10 koem. 'Noe matak kaeola mihatoer:

Soemangga, reungeukeun kaola! da kaola ge sêdja ngahatoerkeun kanjaho kaola.

a p. 12:12. b p. 20:3. c p. 32:4.

d Djab. 119:100.

- 11 Satēmēna, kaola noenggoe-noenggoe kana lahiran sarampejan; kaola ngadengekeun, ngantian pangartian ti sarampejan, ngantian koe sarampejan
- 12 kadongdon pisaoereun. 'Ana kaola nêgêskeun ka sarampejan, doemadakan, lēbah sarampejan taja noe bisa ngelangan ka Ajoeb, noe bisa ngawalonan
- 13 lahiranana. 'Oelah sarampejan misaoer kijen: Kaola maranggih kapintēran; Allah bae noe jaseun ngelehkeun ka Ajoeb, djalma mah moal aja noe bisa.
- 14 'Ari Ajoeb panguatakeunana lahiran teh lain ka kaola; sarta koe kaola diwangsoelan teh moal noeroetkeun kasaoeran sarampejan.
- 15 Eta teh galeder, teu ngawangsoel deui; geus saroeueng koe pisaoereun. 'Koe naon kaola rek noenggoe-noenggoe, sabab eta teu malisaoer, sabab pada ngadaweung, teu ngawangsoel deui?
- 17 'Kaola ge sêdja ngawangsoel bagian kaola; nja kaola ge sêdja ngahatoerkeun kanjaho kaola. 'Karana kaola pinoeh koe piomongeun; estoe kaola disêdêkkeun koe roh dina batin kaola.
- 19 'Salêrsna, batin kaola a saperti anggoer noe tatjan dihoek; rek bédah, 20 tjara karoeng koelit noe weuteuh. 'Kaola sêdja ngomong, soepaja hegar nja pikir kaola; sêdja ngangahkeun biwir,
- 21 dek ugawangsoel. 'Kaola b moal pilih-kasih, sarta moal ngolo-ngolo ka pada 22 manoesa. 'Saestoena kaola teu bisa ngolo-ngolo; tangtōe kaola tereh di-tjandak koe noe ngadamēl kaola.

a Mat. 9:17. b p. 13:8, 10.

PASAL 33.

- Nanging sawangsoelna, eh Ajoeb! mangga, reungeukeun omongan kaola, rēgêpkeun sapihatoer kaola. 'Salêrsna, kaola geus ngangahkeun soengoet kaola; letah kaola mitjatoer dina lalanganit kaola. 'Omongan kaola tēroes djeung hate noe saestoe, sarta biwir kaola bakal ngēdalkeun kanjahona sa-gēblasna. 'Roh Allah a noe ngadamēl kaola; nja ambekan ti noe Moerba-
- 5 wisesa noe ngahiroepkeun kaola. 'Oe-

pama sampejan ijasa, moegi ngabalēsan saor ka kaola; mangga, tata-tata ngalawan ka kaola, sing sadija! 'Satēmēna, kaola sapertos sampejan kenel, b damēlan Allah; kaola ge beunang andjeunna ngadjadikeun asal tanuuli likēt. 'Salêrsna, c sampejan moal diririsi koe kabaloewasan ti kaola; sarta kaola moal djadi titindih ngabeuratan ka sampejan.

a Djab. 33:6.

b p. 10:9. c p. 9:32; 13:21.

- 8 Jaktos, a sampejan milahir kakeoping koe kaola, kijou oengēl kasaoran noe
- 9 koe kaola kadengo: 'Kaola teh setra, teu boga kamasijatan; kaola bērsih,
- 10 taja kadorakaan diri kaola. 'Satēmēna, andjeunna ugērsakeun njatroo ka kaola; b estoe kaola koe andjeunna di-
- 11 manah moesoeb. 'Soekoo kaola c koe andjeunna dibēlok; sadajana djalma kaola koe andjeunna didjaga. a p. 10:7;
- 10:17; 23:10, 11. b p. 13:24; 19:11. c p. 13:27.
- 12 Salêrsna, hal eta mah sampejan hanteu bēnēr, wangsoelan kaola; karana Allah teh agoeng, leuwih ti manoesa.
- 13 'Naha sampejan madoean ka Allah, tina teu maparin katēranan naon-naon da-
- 14 damēlanana? 'Kapan mah Allah sok ngandika sakali, atawa doeua kali, tapi
- 15 koe djalma hanteu ditoli. 'Dina impien, dina tetendjoan ti peuting, waktōe djalma-djalma karagragan katibraan, wantji keur sasarean dina pangheusan:
- 16 'didinja a andjeunna sok mockakeun tjeuli djalma-djalma, sarta pamēpērih
- 17 adjangna koe andjeunna ditjap, 'baris njingkirkeun manoesa ti kalakoean go-
- 18 reng, djeung baris noetoean kaangkoehan ka djalma; 'kērsa ngabalangan njawana, diloepeutkeun tina roewangan; kitoe deui hiroepna, b oelah koengsi kasorang pōdang. a p. 36:10. b p. 19:29; 36:12.
- 19 Djeung deui djalma sok dilara-lara koe kanjēri dina pangheusanana, a sarta sangsara toelang-toelangna taja eurenna:
- 20 'dongkap b hiroepna mikaidjid kana kahakanan, sarta njawana mikaidjid ka-
- 21 na kabekuna; 'moenggah bejak dagingna, wani teu katendjo; djeung toelang-toelangna, noe tadina teu katendjo, tarembong. 'Kitōe njawana ngadeukeutan kana roewangan, nja hiroepna njaroepurkeun ka poerah maehkeun. a p. 30:17. b Djab. 107:18.
- 23 Oepama seug a aja malaikat, hidji

- ^b Jawang, kañsoep noe bareboe-reboe, noengkoelan ka dinja, bari maparin njaho ka manoesa teh hal kawadjibanana:
- 21 'tangtoe manoesa teh koe andjeunna dikoernijau, bari nimbalau: Eta teh loepoetkeun tina toeroen kana roewangan, ^c da kami manggih pančboes. 'Tangtoe awakna moeloes deui, ngoengkoelan mangsa boedak, nja poelih deui ka mangsana ngora. 'Ana nēda-nēda ka Allah, tangtoe koe andjeunna dimanah, dongkup ka nendjo pameunteuna kalawan soeka, sarta manoesa teh koe andjeunna dipaparin deui kabēnčranana. 'Toeloej njanji hareupeun pada manoesa, kijeu pokna: Kaoela tadi boga dosa, anoe lēmpēng koe kaoela dibengkokkeun, tapi kaoela teu dibalēs samistina. 'Njawa kaoela koe andjeunna diloeppoetkeun tina njorang roewangan, sarta hiroep kaoela ngarasa tjaang. ^a 2 Moesa 23: 20. ^b 1 Tim. 2: 5. ^c 1 Tim. 2: 6.
- 29 'Tah, sadajana noe tadi koe Allah sok didamēl ka djalma, doewa kali tiloe kali. 'baris ^a ngoendoerkeun njawana tina roewangan, soepaja katjaangan koe tjaang kahiroepan. ^a Djab. 56: 14; 103: 4.
- 31 Mangga, Ajoeb! rēgēpkeun; moegi reungeukeun kaoela; masing repeh, kaoela sēdja mibatoer deui. 'Oepama nja lahirkeuneun, mangga ngabalēs saor ka kaoela; moegi lahirkeun; karana kaoela soeka pisau sampejan dibēnčkeun.
- 33 'Oepami hanten mah, moegi sampejan ngareungeukeun bae ka kaoela; masing repeh, kaoela ka sampejan sēdja ngahatoeranan kapintēran.

PASAL 34.

- ^a Ngawalon deui Elihoe, kijeu walonna:
- 2 Eh, ^a djalma palintēr! rareungeukeun omongan kaoela; eh, noe baroga kanjaho! rarēgēpkeun kaoela. 'Karana ^b tjeuli ngararasakeun kasaoeran, tjara lalangit ngasau kabakanan. 'Geura oerang milih keur diri oerang anoe tēroes djeung hoekoem; oerang sing nganjahokeun di lēbah oerang mana noe hade.
- 5 'Karana saor Ajoeb, jen: ^c Kaoela teh bēnč; tapi Allah njingkahkeun kaadilan ti kaoela. 'Nadjan kaoela tēroes djeung hoekoem, koedoe bae kaoela bohong; rahcut kaoela pajab, euweuh kamasi-jatan. 'Saha djalma tjara Ajoeb, ^d nginoem pamojok saperti tjai, 'sarta ^e leum-

pang babatoeran djeung noe njarijeun kagorengan, nja loemampah babarēngan djeung djalma doraka! 'Karana saorerna: 'Taja mangpaatna di djalma soeka reureudjeungan djeung Allah. ^a p. 33: 1. ^b p. 12: 11. ^c p. 27: 2; 33: 2. ^d p. 15: 16. ^e Djab. 1: 1. ^f p. 9: 22; 10: 15.

- 10 Koe sabab eta, eh djalma noe baroga pikir! rareungeukeun kaoela; ^a palijas teuing Allah teh midamēl kadorakaan, noe Moerba-wisesa midamēl kagorengan. 'Estoena mah ^b manoesa koe andjeunna dibalēs tēroes sapagaweanana, nja djalma teh disina manggih sakoe-maha lalampahanana. 'Sajakti-jaktina Allah teh tara midamēl doraka, noe Moerba-wisesa teh tara ngabengkokkeun hoekoem. 'Saha noe ngadjēngkeun andjeunna, njangking boemi! ^c djeung saha noe ngadjadikeun saalam-doenya kabeh!
- 14 'Oepama andjeunna ngamanahan sasaliraennana bae, ^d rohna djeung ambekanana ditjandak deui ka andjeunna, ^e geus tangtoe sakabeh mahloek pael sarejana, sarta manoesa ^f tangtoe moelang deui kana taneuh. ^a 1 Moesa 15: 25; p. 8: 3; Roem 9: 14. ^b Djab. 62: 13. ^c p. 35: 4; Djab. 119: 90. ^d Djab. 104: 29. ^e 1 Moesa 8: 19.
- 16 Djeung oepama boga pangarti, ijeu koe sampejan reungeukeun; mangga, rēgēpkeun oengēl pihatoer kaoela. 'Ari noe geuleuh ka hoekoem, pimaneun dek njangking kawasa? atawa noe Bēnč langkoeng-langkoeng, naha koe sampejan dek disalahkeun! 'Naha pantēs njēboet ka radja: Djalma bangkawarah! ka menak-menak njēboet: Djalma doraka! 'Komo ka andjeunna, ^a noe teu pilih-kasih ka kapala-kupala, sarta teu ngakoe ka noe soegih leuwih ti noe malarat; karana sadajana ge dadamēlan panangan andjeunna. 'Sakēdep-metra eta maraot, sarta tēngah peuting; rahajatina digēdagkeun, seg toeloej areuweuh, djeung noe kawasa disingkirkeun ^b teu kalawan leungeun. 'Karana ^c sotjana neutep ka djalma oenggal-oenggal djalma, djeung sakabeh lengkalna koe andjeunna katingali. 'Taja noe poek, sarta taja kalangkang maot, ^d pigeusaneun njoempoet noe njarijeun kagorengan.
- 23 'Karana andjeunna teu kēdah ngawaskeun deui ka djalma, teu koedoe ngadeubens ka Allah soepaja dihoekoem.
- 24 'Andjeunna minggēskeun noe kawasa,

teu nganggo diparijos heula, sarta ngadégkeun anoe sedjen, ngaganti ka dinja.
 25 'Djadi andjeunna langkoeng waspaos ka panggawe-panggawena; sarta koe andjeunna dibalik ti penting, djeung dirémoekkeun. 'Koe andjeunna dirangket dina paranti djalma doraka, dina panglaladjoan. 'Noe matak kitoe, sabab njalingkir ti poengkoereun andjeunna, djeung teu ngabartikeun ka sadaja djalman andjeunna; 'wani ngadatangkeun ka andjeunna sasambatna noe malarat; 'seug sasambatna djalma balangsak teh koe andjeunna dimakboel. 'Ari andjeunna ngagénahkeun, / na saha noe bisa njalahkeun? ari andjeunna meungpeunan pameunteu, na saha noe bisa mendjo ka andjeunna? Boh ka hidji bangsa, boh
 30 ka hidji manoesa, saroeua bae. 'Soepaja manoesa moenapek oelah ngaradjaan, oelah djadi ridjët ka rahajat. a 5 Moesa 10: 17. b Dan. 2: 34. c p. 31: 4. d. 5: 21; Jer. 16: 17. d Djab. 139: 11, 12. e Djab. 9: 13. f Jbn. 50: 9.

31 Karana baha pantès oendjoekan ka Allah: Koering njandang siksaaan, teu gadoeh kasalaban; 'naon-naon noe teu katendjo koe koering, koe andjeun toedoeheun ka koering; oepama énja koering njijeun kagorengan, moal dipilampuh deui? 'Naha pamalésna koedoe téroes djeung kahajang sampejan, noe matak koe sampejan ditampik? djadi maneh noe koedoe milih, lain kami. Manana anoe djadi kanjaho sampejan, saoeurkeun! 'Djalma noe baroga pikir meureun ngaromong ka kaoela, kitoe deui oenggal djalma pintér, noe ngade-
 35 ngeukeun kaoela, 'jen: Ajoeb ngalahir teja * teu kalawan kanjaho, estoe kasaoerana teu kalawan kapintéran. 'Kalahajang teh, Ajoeb moegi ditjoba dongkap ka antekna, sabab ngawalonna saperti
 37 djalma teu poegoeh. 'Karana dosana diwoewoehan deui koe kamasijatan, lampahna di lébah oerang emprak-emprak, sarta reja pisan kasaoeranana ngarasoela ka Allah. a p. 38: 2.

PASAL 35.

Ngawalon deui Elihoe, kieu walonna:
 2 Naha ijeu teh koe sampejan dimanah téroes djeung hoekoem, lahiran sampejan, jen: * Kaoela teh bēñēr leuwih ti
 3 Allah teja; 'noe matak sampejan nga-

lahir: * Naon mangpaatna ka diri sampejan? naon hasilna ka kaoela ti batan
 4 dosa kaoela? 'Kaoela sēdja ngabalēsān saoeur ka sampejan, sarta ka sobat-sobat
 5 sampejan sakalian. 'Geura tanggal ka langit, sarta tingalian; awaskeun megamaga: aja sakitoe laloehoerna ti sampejan!
 6 'Oepama sampejan migawo dosa, 'njijeun naon sampejan ka andjeunna? sarti ari loba kamasijatan sampejan, milampah naon sampejan ka andjeunna?
 7 'Oepama sampejan bēñēr, 'mere naon sampejan ka andjeunna? atawa naon noe koe andjeunna katampa ti panangan
 8 sampejan? 'Lampah sampejan doraka keunana ka pada djalma; kitoe deni kabēñēran sampejan hasilna ka anak Adam. a p. 32: 2; 34: 5. b p. 31: 9. c p. 7: 20. d p. 22: 2; 41: 2.

9 Tina karejaan panganjaja djalma sok djēdjēritan, pada sasambat tina leu-
 10 ngeun noe aragoeng; 'sarta hanteu njēboet: Di mana Allah, noe ngadamēl diri kaoela, * noe sok maparin poepoedjian
 11 ti penting, 'noe masihan pangarti ka oerang, leuwih ti batan ka sasatoan di boemi; noe masihan kapintéran ka oerang, leuwih ti batan ka manoeck-ma-
 12 noek awang-awang? 'Didinja eta teh sasambat, 'tapi koe andjeunna hanteu dikaboel, tina sabab kamagoengan djalma garoreng. 'Estoe noe gapong koe Allah hanteu dimakboel, koe noe Moer-
 14 ba-wisesa teu direret-reret atjan. 'Geus poegoeh ari sampejan ngalahir, 'teu mireungeuh ka andjeunna; prakawisna geus aja di pajoeneunana, sarta sampejan ngantos-ngantos bae ka andjeunna.
 15 'Dēmi ajeuna, 'd sabab andjeunna hanteu njiksa sadjēro bēñēdoena, sarta andjeunna hanteu ngoeningakeun teuing
 16 dina koemawani, 'noe matak Ajoeb ngēngahkeun lambējna sija-sija; ngaloba-keunana kasaoeran teu kalawan kanjaho. a Djab. 42: 9. b p. 27: 9. c p. 23: 8, 9. d Geer. 8: 11.

PASAL 36.

Toeloej deui Elihoe, kieu saeerna:
 2 Sing sabar ka kaoela sakēdap, kaoela sēdja mihatoer deui ka sampejan; karana aja deui pisaoreun pērkawis
 3 Allah. 'Kaoela sēdja njokot kanjaho kaoela ti noe djaoeh, djeung sēdja njang-
 4 gakeun kabēñēran ka noe ngadamēl

4 kaoela. 'Karana sajaklina omongan ka-
oela hanteu bohong; sampejan disarē-
ngan koo noe satēmēuna nja kanjaho.
5 Salērēsna, Allah langkoeng kawasa,
" tapi hanteu njoemahkeun; langkoeng
6 kawasa nja kakoewatan manah. 'Moal
ngahiroepan noe doraka; sarta maparin
7 kadilān ka noe balangsak. 'Moal^b ma-
lengos sotjana ka noe bēnēr; 'satēgēsna
direudjeungkeun ka radja-radja dina
pangtjalikan, didjoekeun saēndōng-ēn-
dōng, estoe djadi loehoer. 'Djeung oepa-
ma eta teh^d njandang rante, kabarogod
8 koo talining kabalangsakan, 'seug an-
djeunna nganjatakeun ka darinja paga-
weanana djeung kamasijatanana, tina
9 ngagoengkeun sorangan; 'sarta^c diboek-
akeun tjeulina pikeun pamēpērili, bari
dipiwarang tobat, mitjeun lampah do-
10 raka. 'Oepama ngagoengoe, sarta toeloj
ngawoela, tangtoo bejak poēna di djēro
kabagdjaan, nja bejak taoenna di djēro
11 kangeunahan. 'Sabalikna, oepama han-
ten ngagoengoe mah, / tangtoo kasorang
pōdang, sarta paraci^e teu kalawan ka-
12 njaho. 'Ari noe moenapek hate ngandoeng
ambek; teu sasambat jamoen koe an-
13 djeunna dilarogod. 'Njawana nēpi ka
adjal^f di ngora-ngora, hiroepna pae-
14 reudjeung djalma latjoer. 'Noe balang-
sak koe andjeunna didjait koe kabalang-
sakanana; tjeulina diboekakeun lanta-
ran kasoēsahan. ^a p. 10: 3. ^b Djab. 34: 16
^c Djab. 113: 7, 8. ^d Djab. 107: 10. ^e p. 33: 10.
^f p. 33: 18. ^g p. 4: 21. ^h p. 22: 10.

16 Malah sampejan ogo koe andjeunna
bade ditoejoen tina koeroeng kasoekē-
ran, " ka tēmpat noe lēga, noe taja ka-
roepēkan; ^b sarta noe diambēngkeun di
medja sampejan tangtoo pinoeh koe mi-
17 njak. 'Tatapi sampejan teh pinoeh koe
prakara doraka; prakara sarta djeung
hoekoeman pada ngahajenkan ka sam-
18 pejan. 'Wireh aja bēndoe, poma sam-
pejan oelah kagēndam koe kadjēmbaran;
sarta sampejan oelah kabawa njimpang
19 koe kagēndam panēboes. 'Karah djēdjē-
ritan sampejan bisa mētakeun sampejan
ka loewar ti kasoekēran, atawa koe hal
20 sampejan mejakkeun tanaga? 'Oelah ha-
jang teuing kana peuting, dimana bangsa-
bangsa piinditeun ti ēnggon-ēnggonna.
21 'Mangka ijtana, poma oelah njanghareup
kana kadorakaan; karana nja eta noe

koe sampejan geus dipilih ti batan ka-
balangsakan. ^a Djab. 18: 20. ^b Djab. 23: 5.
22 Salērēsna, Allah nawiskeun andjeun
poendjoel koe lantaran kawasana; saha
noe djadi goeroo saperti andjeunna?
23 'Saha noe ka andjeunna " mastikeun
djalanna? atawa saha noe rek oendjoe-
kan ka andjeunna: Andjeun midamēl
24 awon? 'Masing eling, sampejan moedoe
ngagoengkeun kana padamēlanana, noe
25 sok diparoedji koe djalma-djalma. 'Sa-
koer manoesa marēlēng ka dinja; djalma
pada nendjokeun ti kadjaoeahan.

^a p. 34: 10, 13.

26 Salērēsna, " Allah teh langkoeng
agoeng, sarta koe oerang teu kanjahoan;
rejaning taoenna hanteu kadongdon.
27 'Karana andjeunna naekkeun kētes-kētes
tjai; pras-pris hoedjan tina halimoenna;
28 'dikoetjoerkeun koe mega, moeroeboet
29 ka manoesa djeung soegihna. 'Dalah
saha noe ngarti dina meberna mega,
djeung^b dina roekat-rekotna sae-
andjeunna? ^a Djab. 143: 3. ^b Djab. 18: 12.
30 Salērēsna, andjeunna meberkeun tja-
angna sakoebēng andjeunna, djeung da-
31 sar laeet dianggo noetoepean. 'Karana
koe lantaran eta andjeunna ngahoekoe-
man ka bangsa-bangsa, sarta maparin
32 tēdaen loejoeh-lajah. 'Panangan doe-
wanana koe andjeunna ditoetoepean koe
sorot, sarta dipiwarangna keuna ka noe
33 ditoedjoe. 'Goegoerna ngawartakeun an-
djeunna, dalah ingon-ingon ngabelja-
keun pisoempingeeunana.

PASAL 37.

Estoe tina hal kitoe hate kaoela nga-
gidir, djeung ngarandjoeg ti ēnggonna.
2 'Geura darengekeun " dina ngagoeroeh
gēntrana, nja dina ngagērēm, noe ka loe-
3 war ti bahamna! 'Koe andjeunna dileu-
pasken ka sakolong langit, ^b djeung
4 sorotna nēpi ka sisi boemi. 'Sapanden-
rieun eta goer sora ngagaoer; andjeunna
ngagoeloedoegeun gēntra kaalgoengna-
nana, djeung teu ngahoelag sorot satijap-
5 tijap kadengo gēntrana. 'Allah ngagoelo-
doegkeun gēntrana panteg matak helok:
" andjeunna sok ngadamēl padamēlan
araheng, noe koe oerang hanteu kabarti.

^a Djab. 29: 3. ^b Mat. 24: 27. ^c p. 5: 9.

6 'Karana andjeunna miwarang ka " sal-
djoe: Geura toeroen ka boemi! kitoe

keneh ka hoedjan ngidjil, nja ka hoedjan
 7 ngidjil andjeunna noe leuwih rosa. 'Leu-
 ngeun sakoer manoesa koe andjeunna
 ditjapan, soepaja sakabeh djalma ^b da-
 8 damelan andjeunna pada ngarti. 'Didinja
 'sasatoan maroeboes ka panjoempoet-
 tan, sarta ngarëggon di panjalindoe-
 9 nganana. 'Bol ti kamarna datang angin
 topan, sarta angin ti kaler mawa tiris.
 10 'Ti ambëkan Allah ^a dipaparin tjai batoe,
 11 sarta tjai lëga datang ka roepëk. 'Dalah
 mega koe andjeunna dibeugbeurat
 pihoejdaneun, sarta mendoenging sorot-
 na koe andjeunna dipabalëntjarkeun.
 12 'Seg eta koekoerilingan oentang-anting,
 noeroetkeun pangërsa andjeunna; nja
 milampah sakoer noe koe andjeunna
 dipiwarangkeun ka dinja di sadjagat-
 13 boemi; 'boh ^c kana panggëboeg, ^f boh
 ka tanah andjeunna, boh kana kaasihan,
 koemaha bac dikërsakeunana.

^a Djab. 147: 14. ^b p. 34: 19. ^c Djab. 104: 22.
^d Djab. 147: 17, 18. ^e p. 21: 9. ^f Djab. 65: 10.

14 'Eh Ajoek! noe tadi rëgëpkeun; liren
 heula, sarta manahan moedjidjat Allah.
 15 'Naha sampejan oeninga noe koe Allah
 dimistikeun ka eta sadajana, djeung pë-
 tana andjeunna ngaboerinjajkeun soro-
 16 ting mendoengna? 'Naha sampejan oen-
 inga dina nimbangan mega, moedji-
 djat andjeunna ^a noe sampoerna panga-
 17 bisana? 'Oeninga pëtana panganggo
 sampejan djadi panas, lamoen di boemi
 keur mëntrang-mënting angin ti ki-
 18 doel? 'Naha sampejan ngabantoe ka an-
 djeunna ^b masangkeun langit, noe pa-
 19 geuh sapërti ^c eunteung tjitak? 'Mangga,
 paparin njaho ka kaoela sadaja pëtana
 kaoela pioendjoekaneun ka andjeunna;
 da kaoela sadaja mah teu bisa atoe-atoe
 20 tina sabab poëk. 'Naha andjeunna bakal
 ditjarjosan, jen kaoela sèdja oendjoe-
 kan? Atawa aja djalma bajang dibasmi?
 21 'Ari ajeuna hanteu katendjo tjahja, noe
 montjong di langit; tetapi ari angin
 22 njarang, seg bengras. 'Ti kaler datang
 emas mantjoer; dëmi sakoebëng Allah
 23 mah kamoeljaan matak sijeun. 'Noe
 Moerba-wisesa koe oerang moal katimoe;
^d leuwih agoeng kawasana; dëmi hoekoem
 djeung salobana kaadilan taja pisan noe
 24 koe andjeunna dimentjogkeun. 'Kitoe
 noe matak djalma sarijeun koe an-
 djeunna; sarta andjeunna teu ningal-

ningal ka sakoer noe boga angkoh
 pintër. ^a p. 11: 7. ^b Djab. 104: 2. ^c 2 Moesa 38: 8.
^d p. 30: 5, 22.

PASAL 38.

Tidinja Pangeran ^a ngawalon ka Ajoek
 1 ti djëro angin riboet, kijeu walonna:

^a p. 31: 33.

2 Saha eta ^a noe moëkkeun papasten
 koe omongan noe teu kalawan kanjaho?
 3 'Tjangkeng maneh ^b geura disaboek sa-
 bijasa lalaki; karuna kami arek nanja ka
 maneh, seg maneh ka kami mero njaho!
^a p. 42: 3. ^b p. 40: 2; 42: 4.
 4 Di mana maneh, ^a keur mangsa kami
 ngadëgkeun boemi? Tjik bedjakeun, ari
 5 maneh boga pangarti. 'Saha noe nang-
 toekeun oekoeranana, lamoen maneh
 njaho? atawa saha noe masangkeun
 6 këntja ka dinja? 'Dasarna ^b kana naon
 ditjëbblokkeunana? atawa saha noe neun-
 7 deun bateuna djoeroe, 'dibarëngan ben-
 tang isoek ragëm nja sënggak, djeung
^c sakabeh poetra Allah saroeak?
^a Sil. 8: 29; 30: 4. ^b p. 26: 7. ^c p. 1: 6.
 8 Saha ^a noe ngabëndoeungan laot koe
 panto, basana goeroedag ti pianakan,
 9 'mangsa mega koe kami didjadikeun
 pakena, djeung angkeub didjadikeun bë-
 10 dongna; 'sarta ^b koe kami dipangneuk-
 teukkeun watësna ti kami, malah kami
 ngadjadikeun toelakna djeung pantona,
 11 'bari nimbalan: 'Maneh nëpi sëmët djeu,
^c oelah ladjoel sarta pëlëbah dijeu sing
 dipëgatan ombak maneh noe kama-
 goengan? ^a 1 Moesa 1: 6. ^b Sil. 8: 29. ^c Djab. 104: 9.
 12 Naha maneh ti barang hiroep maren-
 tah ^a ka isoek, sarta padjar koe maneh
 13 dibere njaho ënggonna, 'sina njëkëlan
 sagala toengtoeng boemi, sarta ngirab-
 keun ti dinja sakoer djalma doraka?
 14 'Didinja boemi teh salin roepa, sapërti
 taneuh likët ditjap; sarta tingarëntjlok
 15 tjara ëntjit; 'bari noe daroraka dipë-
 gatan tjaaingna, ^b sarta leungeun lochoer
 dipotongkeun. ^a 1 Moesa 1: 5. ^b Djab. 10: 15.
 16 Naha maneh teh ngadatangan ka
 sirah laot? atawa maneh leuleumpa-
 17 ngan dina dasar sagara? 'Naha lawang
 maot dinjatakeun ka maneh? atawa
 maneh nendjo lawang kalangkang maot?
 18 'Naha maneh ngarti dina lëgana boemi?
 Geura bedjakeun, ari maneh njaho eta
 sakabehna!

- 19 Di mana djalanna ka ñggon tjaang?
kitoo deui poék, di mana pérnahná?
- 20 'Soegan manéh bisa nganteurkeun eta
ka wéwéngkérannana? sarta soegan ma-
neh ngarti dina paranti leumpang ka
- 21 imahna? 'Koe manéh meureun kanja-
hoan; karana harita manéh gens didjoer-
roekéun, sarta rejana poék manéh katjida!
- 22 Naha manéh ngadatangan kana goe-
dang saldjoé? sarta manéh nendjo goe-
dang hoedjan boewah, 'noe koe kami
- 23 disimpén a baris waktóe kasoeékérán,
24 baris poék djoerit sarta pérang? 'Di mana
djalanna ka lébah tjaang paboejar, sarta
lébah angin ti wetan pabaléntjar ka
boemi?

a 2 Moesa 9: 18; Jos. 10: 11;

Wabj. 16: 21.

- 25 Saha noe nijjeun kokotjoran baris tji-
hoedjan, kitoo deui djalán baris kilating
- 26 geledeg, 'sina ngotjor ka tanah anoe
hanteu djalmaan, ka tégal léga noe taja
- 27 manoesaán, 'soepaja miscubeuhan a ka
noe goendil nja boerindil, djeung soe-
paja ngalantarakeun bidjil djoekoet
ngora?
- 28 Naha hoedjan téh boga bapa? atawa
saha noe ngajoegakeun reumis iboen?
- 29 'Ti kandoengan saha bidjilna tjai batoe?
djeung halinnoen kimpél di awang-awang,
30 saha noe ngagélarkeun? 'Tjai njoem-
poet, djadi tjara batoe, djeung koelit
sagara djadi djéjér.
- 31 Naha manéh bisa meungkeutkeun
kongkorong a bentang Toedjoehan, ata-
32 wa ngoedar banda Orion? 'Naha manéh
bisa ngabidjilkeun bentang ranggeujan
dina waktoena? atawa bisa noengtoen
- 33 Biroewang baréng anakna? 'Naha manéh
njaho a pikoekeuh langit? atawa manéh
noe pangtoekeun pangawasa eta ka
boemi?
- 34 Naha manéh bisa narikkeun sowara
manéh tépi ka mega, soepaja tjai ngém-
35 plang sina ngalipoetan ka manéh? 'Naha
manéh bisa ngaleupaskeun kilat, datang
ka bral, sarta ngomong ka manéh:
- 36 Noen, ijen koering? 'Saha a noe neun-
deun kapintéran di djéro batin? atawa
saha noe mere pangarti kana pikiran?
- 37 'Saha noe ngitoeng mega kalawan ka-
pintéran? atawa kéndi langit, saha noe
38 ngoetjoerkeun, 'dimana kensik palid dja-
di ngabata, djeung goeroentoel taneuh
lalengket?

a p. 32: 8.

PASAL 39.

- Naha manéh rek moro hakaneun singa
bikang? atawa rek njoekoeupan kana
- 2 ponjona singa ngora, 'lamoen eta keur
ngadépong dina panjalindoengan, keur
- 3 ngadépa di noe bala, ngadodoho! 'Saha
noe njawiskeun piparabeun gagak, a la-
moen anakna ngadjérít ka Allah, bari
ngaroelang, teu boga hakaneun?
- 4 Naha manéh njaho waktoe émbe tja-
das anakan? atawa bisa nitenan oentjal
- 5 ngadjoeroe? 'Naha manéh bisa ngitoeng
boelanna tépi ka djédjégna? atawa ma-
neh njaho waktoena ngadjoeroe? 'Eta
- 6 téh maroengkoet, anakna diborosot-
7 keun, nja mitjeun kanjérina. 'Anak-
na sok maroeloes, ngagédéanana dia-
boer; ngalalejos, teu baralik deui ka
indoengna.
- 8 Saha noe ngaleupaskeun kalde leu-
weung, dimérdikakeun? atawa ringkoes
- 9 kalde linghas, saha noe ngalaan? 'Tégal
lapang noe koe kami dibakoekeun imah-
na, nja tanah pangset pangtjittinganana.
- 10 'Eta téh njeungseurikeun karoeseohan
nagara; teu ngadengeéun ngahajoh-ha-
11 johna noe ngagawekeun. 'Lakoena nga-
lingling di goenoeng-goenoeng, djadi
pangangananana; saroeapaning noe hare-
djo koe eta disaksrak.
- 12 Naha a banteng daekeun ngawoela
ka manéh? atawa daekeun meuting pipir
- 13 pangokopan manéh? 'Naha manéh bisa
njangtjangkeun banteng dina a tapak
singkal koe tambangna? atawa daekeun
narik garoe di lébak-lébak, noetoerkeun
- 14 ka manéh? 'Naha manéh daek ngandél
ka dinja, pedah rosa tanagana? atawa
daek mihaepekeun ka dinja beunang ka-
- 15 tjapean manéh? 'Naha manéh daek mér-
tjaja ka dinja, jen kahasilan manéh di-
bawa balik, diakoetan ka leuit manéh?
- 16 Djangdjang manoeke naám kikiplik ba-
waning soeka; tapi naha eta djangdjang
- 17 djeung boeloe bageur? 'Da éndogna di-
tinggalkeun dina taneuh, sarta disina
- 18 haneut dina kensik; 'djeung pohoeun,
jen eta bakal kadjédjek koe soekoe, sarta
- 19 kaidék koe sato galak. 'Béngis eta
teh ka anakna, kawas lain anoena;
ana tjoemah hese-tjapena, teu dipake

a Djab. 147: 9.

a Djab. 21: 22; Jón. 34: 7. b p. 31: 38.

20 mčlang. 'Karana koe Allah disina kalis kapintéran, djeung hanteu didoeoman pangarti. 'Samangsa-mangsa ngadjoeng-djoengkeun maneh ka loehoer, eta njeung-seurikeun ka koeda djeung ka noe toempakna.

21 Naha maneh noe mere pangawasa ka koeda, sarta noe makeanan beuheungna koe soesoeri ngérab? 'Naha koe maneh eta teh disina adjret-adjretan tjara siméut? Agémna séségorna matak baloe-was. 'Sok kékédoek di medan, bari atohéun koe kakoewatanana; sémproeng manggihan noe njikép pakarang. 'Eta teh njeungseurikeun kana kasijeun, djeung hanteu geder; sarta hanteu moen-doer tina sabab pédang. 'Dina loehoer koeda tinggaléndjreng wadiah djamparing, toembak djeung tohok noe haroe-roeng. 'Keur roesoeh sarta napsoe eta teh ngoejoep boemi; djeung teu daekeun tjitjing lamoén ujowara tarompet. 'Sajap-tjap tarompet disada, seg ngabijém; sarta ti kadjaohan koe koeda kaambeu pérang, sosorowokanana kapala-kapala sarta djeung soerak.

22 Naha ti pangartian maneh noe matak dadali ngapoeng, meberkeun djang-djangan, hibér ka kidoel? 'Naha koe parentah maneh noe matak galoedra moeloe, sarta njajangna ^b di noe loehoer-loehoer? 'Tjitjingna di goenoeng tjadas, nja ngénggonna dina pontjot tjadas sarta neukteuk. 'Ti dinja alak-ilik baris hakaneun; panonna awaseun ka noe djaoeh. 'Ari anakna sok njeuseup gétih; sarta di mana bae aja djalma kasabét, ^c nja di dinja ajana. ^a 3 Moesa 11:16. ^b Jer. 49:16.

^c p. 9:26; Mat. 24:28.

34 Ngawalon deui Pangeran ka Ajoeb, kijeu walonna:

35 Naha noe njéla teh dek madoean ka noe Moerba-wisesa? Noe njawad ka Allah teh geura ngadjawab!

36 Ngawangsoel Ajoeb ka Pangeran, kijeu wangsoelna:

37 Sajaktosna, simkoering teh hina teuing; koemaha simkoering nja pingawangsoeleun ka andjeun? ^a simkoering noeng-koepkeun leungeun ka soengoet simkoering. 'Geus sakalisimkoering oendjoekan, nanging moal ngawangsoel deui; atanapi doewa kali, nanging moal deui-deui.

^a p. 21:5; Djah. 39:10.

PASAL 40.

Tidinja Pangeran ngawalon deui ka Ajoeb ^a ti djéro angin riboet, kijeu walonna:

^a p. 38:1.

2 ^a Tjangkeng maneh geura disaboe sabijasa lalaki; kami arek nanja deni ka maneh, seg maneh ka kami mero njaho! 'Naha maneh ^b karah dek ngarobalikeun hoekoem kami? dek njalahkeun ka kami, soepaja diri maneh bônér? 'Atawa maneh bogu leungeun ^c sapérti Allah? ^d sarta maneh bisa ngagoeloe doegkeun sowara tjara andjeunna? 'Ari kitoe mah geura ngadangdanan sorangan koe kaagoeng andjeung kaloehoeran, bari makeanan maneh koe kanhengan djeung kamoeljaan; 'bojorkeun kaleberan ambék maneh; péntjrong sakoer noe adigoeng, sarta koe maneh ka-handap-keun; 'péntjrong sakoer noe adigoeng, sarta koe maneh toendoekkeun; ari noe daroraka koe maneh rémoekkeun dina énggonna; 'saroeupoetkeun dina lémah baréng sapisan; beungeutna rimboenan di noe boeui! 'Ana kitoe mah kami oge rek moedji ka maneh, ^e sapedah leungeun maneh sorangan njalamétkeun ka maneh. ^a p. 38:3. ^b Roem 3:4. ^c Jós. 51:9.

^d p. 37:5. ^e Djah. 98:1.

10 Masing ingét ka badak tjai, anoe beunang kami ngadamél tjara ka maneh; 11 ujatoena djoekoet, sapérti sapi. 'Masing njaho, kakoewatanana aja dina tjangkengna, djeung kabédasanana aja dina oerat beuteungna. 'Ana tjéntang boentoetna, tjara kai poetri; oerat pingpingna pabeulit. 'Toelangna djeg pantjoeran 14 tambaga, baloengna lir gada beusi. 'Nja eta teh loeloegoe djalan Allah; koe noe ngadamél dipaparinan pédang. 'Karana goenoeng-goenoeng ngabaridjilkeun piparabeunana; ari sakabéh sato galak aroelin di dinja. 'Deroemna handapeun tangkal bidara, di noe boeni, énggon 17 bajongbong sarta rawa. 'Tangkal bidara ngijoeban ka dinja koe bijeunna; waroe 18 lot noe ngalingkoengan ka dinja. 'Ari bangawan keur goentoer, sihareng eta teu gimireun; nja kéndél bae, masih tji 19 Jordan leb tépi ka soengoetna. 'Aja noe bisa meunangkeun inja adoe-hareupan koe ridjét, sarta nondok iroengna!

20 Naha maneh bisa mëtjatkeun boehaja

koe oesemp? atawa narik letahna ka
 21 handap koo tali? 'Naha maneh bisa ngo-
 rong iroengna koe wawalinian, atawa
 22 niir tjatjapekna koe kukait? 'Naha bakal
 panoenoehoen ka maneh mako loba
 omong? atawa bakal mitjatoer ka maneh
 23 kalawan sareh? 'Naha bakal njijeun pèr-
 djangdjian reudjeung maneh, seug koe
 maneh dibawa, soepaja ngawoela sala-
 24 wasna? 'Naha koe maneh rek dipake
 tjotjogan saperti manock? atawa koe
 maneh rek ditjangtjang keur baroodak
 25 maneh awewe? 'Naha rek didagangkeun
 koe noe papatoengan, dibagi-bagikeun
 26 ka toekang balantik? 'Naha koelitna
 koe maneh rek ditapoek koe garanggang,
 27 atawa hoeloena koe koeli laock? 'Pek
 leungeun maneh ka dinja; masing ingèt
 28 kana pèrang, hano deui-deui! 'Satëmè-
 na, pangharèpanana pigagaleun; barang
 nendjo go ka dinja tigédéboeg.

PASAL 41.

Taja noe sakitoe tamaha, ^a wani nga-
 geuingkeun eta; na saha karah noe
 2 bisa tagén di pajoeuncu kami? 'Saha
 noe geus miheulaan ^b mere ka kami,
 anoe matak koe kami koedoe dibalès?
 'Naon-naon noe aja di sakolong langit
 kabeh, nja anoe kami. ^{a p. 3: 8.}

^{b p. 35: 7; Roem 11: 35 c 5 Moesa 10: 14; Djab 50: 12.}

3 Kami moal njidémkeun anggahotana,
 kitoe deui pèrkara pangawasana sarta
 4 djeung ségoet bangoenna. 'Saha noe bisa
 njingkabkeun pakena ti loewar? Saha
 noe bisa ngasoepan hoentoena noe rang-
 5 kèp? 'Saha noe bisa ngaboekakeun panto
 beungeutna? Sakoeriling hoentoena aja
 6 kabaloewasan. 'Kèpèngna noe pohara
 dipake kamagoengan; rekep tjara tjap
 7 noe rapèt. 'Noe hidji adèk ka noe hidji
 deui, wani angin teu bisaen asoep kana
 8 autarana. 'Pada rakèt djeung batoerna;
 padengket-dengket, teu daekeun papi-
 9 sah. 'Ana bërèsin bidjil sorot; djeung
 10 panonna ^a lir biwir-mata padjar. 'Ti
 soengoetna ka loewar siga obor hoe-
 roeng, djeg pepetelan seuneu patingpa-
 11 lésat. 'Ti lijang iroengna bidjil haseup,
 saperti parjoek ngagolak, soeloelna wa-
 12 walinian. 'Napasna njeungeut roehak,
 djeung hoeroeng ka loewar ti soengoetua.
 13 'Beuheungna kaénggonan kabédasan,
 djeung simana pépéntjaan ti heulaeu-

14 nana. 'Baréndjoel dagingna noe ngaga-
 poej rarapèt, parageuh dina awakna,
 15 hanten goejan-gajeon. 'Hatena teuas tjara
 batoe, nja teuas saperti batoe panggi-
 16 lingan noe ti handap. 'Ana djoeng, djalma
 panggagalna ge risieun; tina kasima
 17 datang ka boentoe-lakoe. 'Oepama di-
 taradangan koe pédang, hanteu teurak;
 toembak, bandring djeung badjoe kère
 18 taja gawena. 'Beusi koe eta diangkén
 19 sapoe, tambaga diangkén kai bobo. 'Koe
 anak gondewa moal beunang dibirat-
 keun; batoe bandring ka eta salin roepa.
 20 djadi kawas djarami. 'Gégéndir koe eta
 diangkén djarami, sarta njeungseurikeun
 21 kana salèbèrna tohok. 'Ti handapna ka-
 was talawengkur lentjop; ana ngagoe-
 loesoer dina leutak djeg tapak seredan
 22 ngirik. 'Lewi koe eta disina ngagolak
 tjara daloeng; laot didijjeun saperti pa-
 23 naheuran wawangian. 'Aloerau toeka-
 ngeunana didijjeun tjaang, wani sagara
 24 disangka boeok bodas. 'Taja pisan ta-
 tandinganana di boemi; didamèl na han-
 25 teu keuna koe geder. 'Sakabeh noe loe-
 hoer ^b koe eta dipéntjrong; estoe djadi
 radja, njèkél sakoer ^c ahli bédégong.

^{a p. 3: 9. b p. 40: 6. 7. c p. 28: 8.}

PASAL 42.

Ngawangsoel Ajoeb ka Pangeran, kijeu
 Nwangsoelna:

2 Noen, ajeuna simkoering geus tèrang.
^a andjeun teh langkoeng tjasa saniskan-
 tèn, sarèng sakèrsa andjeun teu beunang
 3 dibalangan. '[Lahir andjeun:] ^a Saha
 eta noe mindingan papasten teu kala-
 wan kanjaho? Lèrès, simkoering tadi
 njatoerkeun anoe teu kahartos koe sim-
 koering, ^c pèrkawis noe matak helok,
 4 anoe teu kadjoedi koe simkoering. '[La-
 hir andjeun:] ^d Maneh geura ngadeng,
 kami rek ngandika; maneh koe kami
 rek dipariksa, seg maneh ka kami mere
 5 njaho. 'Soemoehoen, simkoering tadina
 ngoeping ka andjeun watès tjeuli; doepi
 ajeuna mah andjeun katingal koe mata
 6 simkoering. 'Koe pèrkawis eta simkoe-
 ring mitjeun omong tadi, sarawoeh ka-
 doehoeng, mako taneuh sarèng lèboe.

^{a Djab. 135: 5; Jer 32: 17. b p. 33: 2. c Djab. 131: 1. d p. 40: 2.}

7 Ari geus kitoe, saporantos Pange-
 ran ka Ajoeb ngandikakeun sadajana

- pangandika noe tadi teja, ladjeng Pangeran nimbalan ka ^a Elipas, oerang Teman teja: Kami bangét nja bëndoe ka maneh djeung kana doewa sobat maneh; karana maraneh tadi ngomongkeun kami hanteu bënëer tjara abdi kami Ajoeb.
- ⁸ 'Mana ajeuna maraneh geura njokot ^a sapi ngora lalaki toedjoech siki, djeung domba lalaki toedjoech siki, seg laleumpang ka abdi kami Ajoeb; toeloer maraneh koedoe pada ngoerbankeun koerban doeroekan tina sabab diri maraneh; sarta Ajoeb, abdi kami, ^c sina mangnédakeun maraneh; karana ngan panéda eta noe koe kami rek ditarima, soepaja kami oelah midamél ka maraneh noeroetkeun kaberoengan maraneh; karana maraneh tadi ngomongkeun kami hanteu bënëer tjara abdi kami Ajoeb.
- ⁹ 'Bral Elipas, oerang Teman, djeung Bilad, oerang Soeb, sarta Sojar, oerang Naama teja, laleumpang, prak pada ngalampahkeun sakoemaha noe koe Pangeran diandikakeun ka darinja teja. Ari panéda Ajoeb koe Pangeran ditarima. 'Djeung deui ^d dibojongna Ajoeb teja koe Pangeran dibalikkeun, keur mangsa Ajoeb mangnédakeun sobat-sobatna; malah sadajana noe asal kagoengan Ajoeb koe Pangeran diwoewoehan, ^e dongkap ka doewa tikél. ^a p. 4: 1.
- ^b 4 Moesa 23: 1. ^c 1 Moesa 20: 7. ^d 5 Moesa 30: 3. ^e p. 8: 7.
- ¹¹ Tidinja sakabeh saderekna pamégét,

- djeung sakabeh saderekna istri, kitoe deui sakabeh kawawoehanana ti bareto, pada ngalajad ka andjeunna, sarta ^a ngadalalah roti djeung andjeunna di djero boemina, bari pada nandakeun hawatir ka andjeunna, sarta ngalilipoer ka andjeunna, tina hal sakabeh katjilakaan, anoe koe Pangeran didatangkeun ka andjeunna teja; toer pada njangakeun wang perak ka andjeunna sagöbleg sewang, kitoe deui auring emas hidji sewang. ^a Lock. 14: 1.
- ¹² Ari Pangeran ngaberkahan panoengtoengan Ajoeb ^a leuwih ti batan mimitina; dongkap ka kagoengan salaksa opat reböe domba, gënöp reböe onta, sareboe pasang sapi djeung sareboe ¹³ kalde bikang. 'Sarta ^b kagoengan deui toedjoech poetra pamégét djeung tiloe ¹⁴ poetra istri. 'Ari poetra istri noe mimiti koe andjeunna didjénnganan Jémima; noe kadoewa didjénnganan Késia; ari noe katiloe didjénnganan Keren- ¹⁵ Hapoek. 'Di sakoeriling tanah teu kapanggih awewe noe geulis saperti poetra Ajoeb; sarta koe ramana pada dipaparin milik di téngah saderekna pamégét. ^a p. 1: 3. ^b p. 1: 2.
- ¹⁶ Sanggeusna noe tadi teja Ajoeb hiroep deui saratoes opat poeloeh taoen, sarta ningali poetra-poetoena, opat toeroenan. ¹⁷ 'Tidinja Ajoeb poepoes, ^a sêpoech, toer warég nja oemoer. ^a 1 Moesa 25: 8; 35: 29.

KITAB DJABOER.

DJABOER 1.

Dagdja témén djalma, ^a noe teu loemakoe toeroet pirémpoeg noe daroraka, djeung ^b teu nangtoeng dina djalan noe marigawe dosa, sarta ^c teu dijoech dina pangdijoechan noe marojok; 'saénjana ^d kasoe kana kana toret Pangeran, ^e bari ^f mikiran toretna beurang-peuting. 'Ari noe kitoe teh ^g ibarat tangkal dipélak sisi waloengan tjai, noe boewahan dina oesoenna, sarta daoenna tara aloem;

naon bae noe dipilampah, tangtoe loe-
loes. ^a Sil. 1: 10. ^b Sil. 4: 15. ^c Djab. 26: 4.

^d Djab. 112: 1. ^e 5 Moesa 6: 7; Jos. 1: 8; Jer. 17: 8.

- ⁴ Ari djalma noe daroraka lain kitoe; énjana mah ^a saperti hoe-oet noe kabawa koe angin. 'Sabab kitoe noe daroraka moal bisa tagén mangsa ngadég hoekoe-
⁵ man, sarta noe marigawe dosa moal ta-
⁶ gén dina padjémoechan noe balénér. 'Ka-
rana Pangeran ^b langkoeng oeninga dina
djalan djalma balénér; démi djalan djalma daroraka mah tangtoe leungit.

^a Aj. 21: 18; Djab. 35: 5. ^b Aj. 23: 10.

DJABOER 2.

Koe naon ^a oerang kapid mana njarewot, djeung bangsa-bangsa mikiran ² noe tjocmah bae? 'Radja-radja di boemi pada dangdan, sarta pangkat-pangkat rōrēmpoegan djeung batoer-batoer, dek ngalawan ka Pangeran djeung ka ^b Lisan andjeunna. '[Pokna:] Hajoe, oerang pēgatkeun barogod ti andjeunna, oerang pitjeun tambangna ti oerang!'

^a Lal. 4: 25. ^b 1 Sam. 2: 10.

⁴ Anoe linggih di sawarga ^a bakal goemoedjēng; koe Goesti eta teh bakal dipojok. 'Didinja andjeunna bakal ngandika ka maranehanana sadjēro bēndoena, bari ⁵ pada disēblakkeun sadjēro wērana: 'Sātēgēsna kami geus ngadjēngkeun Radja kami ngangking ^b Sion, goenoeng kami noe soetji. ^a Djab. 37: 13; 59: 2. ^b Djab. 48: 3.

⁷ Kami dek njaritakeun pikoekoech: aja timbalan Pangeran ka kami kijeu: ^a Maneh teh poetra kami; nja poē ijeu maneh koe kami dijoegakeun. 'Geura menta ka kami, ^b tangtoe maneh koe kami dipaparin oerang kapid, djadi milik maneh; kitoe deui satoengtoeng boemi, ⁹ djadi bobogaan maneh. 'Koe maneh ^c bakal dirarēmoekkeun, make iteuk beusi; nja dipareupeuskeun, tjara wadiah beunang pandjoenan. ^a Lal. 13: 33; Ibr. 1: 5; 5: 5. ^b Djab. 22: 28; 72: 8. ^c Wabj. 2: 27; 12: 5.

¹⁰ Mana ajenna, eh radja-radja! masing palintēr; eh hakim-hakim di boemi! masing sing daek diwarah. 'Koedoe pada ngabakti ka Pangeran reudjeung sijem; sarta koedoe pada gērah kalawan ngalēpēr. 'Geura pada njijoen ka Poetra, oelah datang ka ngabēndon, tanwande maraneh laleungit nja djalang; karana tangtoe tereh djadi bēndoena. ^a Bagdja tēmēu sakoer noe njalindoeng ka andjeunna! ^a Djab. 34: 9; Jēs. 30: 18.

DJABOER 3.

Ijeu djaboer damēlan Dawoed, ^a mangsa andjeunna keur ngalolos tina sabab Alsalom poetrana. ^a 2 Sam. 15.

² Noen Pangeran! ^a koe loba noe njoe-soekēr ka koering; pirang-pirang noe ngamoesoeh ka koering. 'Reja noe ngaromongkeun njawa koering, jen: Hamo eta teh meunang pitoeloeng ti Allah. Selah. ^a Djab. 25: 19.

⁴ Doepe andjeun, Pangeran! ^a kēpēng koering, nja kahormatan koering, sarēng ⁶ noe njēngkatkeun sirah koering. 'Koering sasambat ka Pangeran tarik pisan, sarta koering koe andjeunna dikaboel ti goenoeng andjeunna noe soetji. Selah. ^a Djab. 7: 11.

⁶ ^a Koering tadi ngēdēng, sarta sasarean; toeloē koering njaring, sabab Pangeran noe njoeudang ka koering. 'Moal sijem koering ^b koe bala balaksa-laksa, noe araja di sakoering, dek mērangan ka koering. ^a Djab. 4: 9. ^b Djab. 27: 3.

⁸ Noen Pangeran! moegi geura ngadēg; noen Allah koering! moegi njalamētkeun ka koering; karantēn andjeun geus ngagēboegan sadajana moesoch koering kana tjatjapekna; ^a hoentoe noe dararaka koe andjeun geus dipotongkeun.

⁹ 'Pangeran' noe kagoengan kasalamētan; ^c moegi ka oemat andjeun maparin bērkah! Selah. ^a Djab. 58: 7. ^b Djab. 74: 12. ^c Djab. 115: 15.

DJABOER 4.

Pikeun kokolot njanji; make tatabeuhan kawat. Ijeu djaboer damēlan Dawoed.

² Noen, Allahing kabēnēran koering! tijap-tijap koering sasambat, moegi koe andjeun dikaboel. Tijap-tijap koering keur soesah, andjeun sok maparin kadjēmbaran ka koering. Moegi aja sibkoernija ka koering, sarēng panēda koering moegi dimakboel!

³ Eh anak djalma! sabaraha pililaeunna deui kahormatan kaoela nja rek didijjeun kawirangan? Sabaraha pililaeunna deui nja rek soeka kana lampah teu poegoeh, nja rek nejang bobong? Selah. 'Mana kanjabokeun koe maraneh, jen aja noe koe Pangeran dioentjoelkeun, dianggo kasih! Pangeran tangtoe ngamakboel, ari kaoela sasambat ka andjeunna.

⁵ Moen maraneh ^a ambēk, oelah koengsi matak dosa; geura pada gēndoe-rasa sadjēro hate maraneh di saēnggon-ēnggon maraneh, bari tjaritjing! Selah. ⁶ 'Koedoe pada ngoerbankeun ^a koerban kabēnēran, sarta sing ngarandēl ka Pangeran. ^a Ep. 4: 26. ^b 5 Moes. 33: 19; Djab. 51: 21.

⁷ Reja noe ngaromong: Saha ka oerang rek nembongkeun kabagdjaan? Moegi

koering sadaja dioengkoelan * koo tjahja
 8 pameunteu andjeun, Pangeran! 'Andjeun
 maparin kaboengahan di djero hate koc-
 ring, langkoeng ti batan itoe keur oesoem
 panen gandoemna saréng anggoerna.

a 4 Moesa 6: 26.

9 Koering * bade ngédéng saréng sa-
 sarean sakali kalawan salamét; * karan-
 tén andjeun, Pangeran! maparin koering
 bisa ngénggon sorangan saréng senang
 ati.

a Djab. 3: 6. b 3 Moesa 26: 5, 6.

DJABOER 5.

Pikeun kokolot njanji; ditarimbang koe
 soeling. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

2 Noen Pangeran! moegi ngadangoe-
 keun pioendjoek koering; tapakoer koc-
 ring moegi kamanah. 'Moegi ngarégép-
 keun kana sora djédjéritan koering, *
 noen Radja koering saréng Allah koc-
 ring! karantén koering sédja nénéda ka
 4 andjeun. 'Noen Pangeran! isoek-isoek
 andjeun tinangtos ngamakboel panéda
 koering; isoek-isoek koering sédja ha-
 toeran ka andjeun, bari ngantos-ngantos.

a Djab. 84: 4.

5 Karantén andjeun teh * lain Allah
 noe soeka kana kadorakaän; anoe awon
 6 moal ngaroengroeng di andjeun. 'Noe
 garelo banteu tahan di pajoeneun setja
 andjeun; sakoer noe njijéun kagorengan
 7 koe andjeun dipikageuleuh. 'Noe nga-
 romong bohong koe andjeun digémpoer;
 toekang ngoetjoerkeun gétil saréng toe-
 kang tjidra koe Pangeran dipikagiroek.

a Djab. 34: 17.

8 Doepe koering teja, tina kagédéan sih-
 koernja andjeun koering bade lébét ka
 gédong andjeun, sédja sémahijang
 njanghareup ka kabah andjeun noe soetji,
 9 kalawan sijeun koe andjeun. 'Noen Pa-
 ngeran! moegi koering ditoejoen dina
 kabénérn andjeun, tina sabab noe nga-
 rarah ka koering; moegi ngaratakeun
 djalan andjeun ti heulaeun koering.

10 'Karantén dina soengoet itoe taja noe
 sabénérna; batinna pinoech hawa-napsoe;
 * tikorona astana gorowong; * letahna
 dipake ngolo-ngolo.

a Poem 3: 13. b Djab. 59: 22.

11 Noen Allah! moegi eta sina njaran-
 dang lara; sina pada tigédéboeg tina
 pakarépanana; moegi padi diboewang
 mawa kalobaän kamasjantanana, sabab
 12 pada mantangoel ka andjeun. 'Sawang-

soelna * sadajana noe njalindoeng ka
 andjeun mah moegi sina baroengah;
 moegi sina sarénggak salalanggéngna,
 sabab diaoeban koe andjeun; ari sakoer
 noe njaab ka padjéngéngan andjeun moegi
 13 sina soeka-soeka di djero andjeun. 'Ka-
 rantén andjeun, Pangeran! ngabérkahan
 ka noe bènér; koe andjeun dilingkoe-
 ngan koe kañsihan, sapertos koe képéng.

a Djab. 10: 17.

DJABOER 6.

Pikeun kokolot njanji; make tataben-
 han kawat, * sora géde. Ijeu djaboer
 damélan Dawoed.

a Djab. 12: 1.

2 Noen Pangeran! * moegi oelah njiksa
 ka koering sadjéro andjeun béndoe; sa-
 réng moegi oelah mépéril ka koering
 3 sadjéro andjeun wéra. 'Moegi aja sih-
 koernja ka koering, Pangeran! karantén
 koering teh apés; moegi koering ditja-
 geurkeun, Pangeran! * karantén raga
 4 koering soeméblak. 'Malah njawa koc-
 ring soeméblak kalangkoeng-langkoeng.
 Ari andjeun teh, Pangeran! * sabaraha
 pilamieunana deui?

a Djab. 38: 2.

b Djab. 51: 10. c Djab. 13: 2.

5 Moegi geura linggih deui, Pangeran!
 moegi ngadjait njawa koering; moegi
 njalamétkeun koering koe karna kañsi-
 6 han andjeun! 'Karantén * di énggon noe
 maot taja noe njébat ka andjeun; saha
 noe bisa nganoehoeneun ka andjeun
 7 di énggon noe pach? 'Koering lésoo
 balas roehah-rahoeh; saban wéngi ka-
 soer koering koe koering dongkap ka
 ngambang; nja pangheésan koering doe-
 moegi ka djibroeg koe tji-panon koering.

a Djab. 115: 17.

8 'Mata koering roeksak balas kasédihan;
 nja lamoer, bawaning sakoer noe njoe-
 soekér ka koering.

a Djab. 34: 5, 14.

DJABOER 7.

Ijeu poepoedjian damélan Dawoed, anoe
 koe Dawoed dinjanjikeun ka Pangeran
 tina hal omongan Koes anak Jéminu.

- 2 Noen Pangeran, Allah koering! ka andjeun koering njalindoeng; moegi njalamëtkeun koering (isadajana noengoodag-
 3 noengoodag ka koering, uja moegi koering dileupaskeun! 'Oelah koengsi eta teh nja-
 4 saak diri koering sapertos singa; diséwek-séwek, reh taja noe ngaleupaskeun,
 5 Noen Pangeran, Allah koering! oepami jaktos koering milampah kitoe, oepami
 6 leungeun koering aja koetjiwana, 'oepami koering njiyeun kaawonan ka noe
 7 sao saréng koering, (salérésna koering teh ngadjait anoe njoesoekér ka koering
 8 taja sababna): 'mangga, moesoeh sina noengoodag njawa koering, dongkap ka
 9 kasoesoelna, bari seug ngidék-ngidék pati koering kana taneuh, saréng ngéng-
 10 gonkeun ' pangatjian koering dina lémah! Selah. a 1 Moesa 49: 6; Djab. 16: 9.
- 7 Noen Pangeran! moegi geura ngadég, nganggo bëndoe andjeun; moegi tjéngkat, ngalawan kasewotan anoe njoesoekér ka koering; moegi goegah, noe-
 8 loeng ka koering; andjeun pisan noe ngérsakeun aja hoekoem. 'Ari padjemoe-
 9 hian bangsa-bangsa sina ngarijoeng ka andjeun; seug andjeun, soemangga, moe-
 10 lih deui loehoereun eta ka manggoeng.
- 9 'Pangeran méngke ngahoekoeman ka bangsa-bangsa. Moegi-moegi, noen Pan-
 11 ngeran! maparin kaadilan ka koering, noemoetkeun kabéhérn koering, saréng
 12 noemoetkeun katéménan, anoe aja di koering.
- 10 'Kagorengan djalma daroraka moegi sina parantos, saréng moegi ngadégkeun
 11 anoe bñér! ' Karantén nja andjeun noe ngararaoskeun kana hate saréng
 12 kana kaboeboewahan, noen Allah noe langkoeng adil! 'Képéng koering ' ditjé-
 13 péng koe Allah, noe njalamëtkeun anoe saestoe nja hate. a Djab. 104: 35.
 b 1 Bab. 29: 17; Jer. 11: 20. c Djab. 3: 4.
- 12 Allah teh Hakim noe langkoeng adil, nja Allah noe bëndoe dina saban-saban
 13 poé. 'Oepama aja noe teu tobat, andjeunna ngasah pédagna; gondewana
 14 dipéntang, diketjeng; ' nja nodjokeun ka dinja parobot noe matak pae, djani-
 15 paringna disina hoeroeng.
- 15 Saénjana, ' eta teh keur ngandoeng kadorakañ, ngareunenikeun kasoesa-
 16 han, méngke ngadjoeroekeun bohong.
- 16 'Eta teh njiyeun lombang, sarta didjé-

roan; seug tigoelbrag kana piloewang
 17 beunangna njiyeun. 'Kasoesahanana pi-
 malikeun ka hoeloen sorangan, sarta
 panganijana pininggangeun ka émboen-
 18 émbocuan dirina. a Aj. 15: 35; Jek. 59: 4.

18 Kaoela sédja hatoeur noehoer ka Pan-
 ngeran noeroetkeun kaadilanana, sarta
 sédja moedji ka padjénengan Pangeran,
 noe langkoeng agoeng.

DJABOER 8.

Pikeun kokolot njanji; ditarinbang koe
 'a Gitit. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

a Djab. 84: 1.

- 2 Noen Pangeran, Goesti koering sadaja!
 aheng témén padjénengan andjeun di
 sakoeriling boemi. Andjeun geus nga-
 3 jakeun kaangoengan andjeun dina langit.
- 3 'Ti 'a biwir baroedak leutik saréng orok
 andjeun geus ngadégkeun kabédasan,
 4 tina sabab noe njatroean ka andjeun,
 pikeun ngeureunkeun moesoeh saréng
 5 noe ngarah malés. a Mat. 21: 16.
- 4 Tjap-tjap koering ngawaskeun langit
 andjeun, dadamélan panangan andjeun.
 boelan saréng bentang-bentang, kenging
 5 andjeun ngadjikeun: 'nahaon 'ma-
 noesa, mana diémoet-emoet koe andjeun,
 saréng anak Adam, mana koe andjeun
 6 dilajad! 'Didamélana koe andjeun katjek
 saeutik ti malaikat, doepi dimakoe-
 7 taan koe kahormatan saréng kamoe-
 8 lén. 'Koe andjeun ditjangkinganan sa-
 daja dadamélan panangan andjeun; 'sa-
 9 niskantén koe andjeun ditaloekeun di
 10 handapeun soekoena: 'émbe-domba sa-
 réng sapi-moending, sadajana; kitoe deui
 11 sasatoan galak; 'manoe-manoe awang-
 12 awang saréng laoe-laoek sagara, naou
 bae noe njarah djalad-djalad laet.
 a Aj. 7: 17; Djab. 144: 3; Ibr. 2: 6. b 1 Kor. 15: 27.
- 10 Noen Pangeran, Goesti koering sadaja!
 aheng témén padjénengan andjeun di
 sakoeriling boemi.

DJABOER 9.

Pikeun kokolot njanji; lagoo Moet-la-
 ben. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

- 2 Koering sédja nganoehoeneun ka Pan-
 ngeran tēroes saréng hate; sédja njarijos-
 3 keun sadaja moedjidjat andjeun. 'Koering
 sédja boengah saréng soeka-soeka di djé-
 4 ro andjeun; sédja moedji ka padjénengan
 andjeun, noe noe Langkoeng Agoeng!

1 Sabab moesoeh koering oendoer ka toekang, patingdjaropak saréng laleun-
 2 ngit ti pajoeneun andjeun. 'Karantén and-
 3 jeun parantos ngoeroeskeun prakawis saréng padoe koering; andjeun parantos linggih dina pangtjalikan, * noen Hakim noe langkoeng adil! a Djab. 7: 12.

4 Oerang kapir koe andjeun geus diseu-
 5 seul; noe doraka koe andjeun geus di-
 6 gémper, ngarauna koe andjeun dileu-
 7 ngitkeun langgeng salamina. 'Moesoeh teja geus toempés, karoeksakan saéndéng-éndéng; saréng nagara-nagara teja koe andjeun geus diraboetan; ingétan ka maranehna geus leungit.

8 Dèmi Pangeran mah linggih salalang-
 9 gèngna; andjeunna geus ngadégkeun pangtjalikanana, kersa ngahoekoeman.

10 'Tangtoe * andjeunna mèngke ngahoekoeman djagat kalawan adilna, nja ngabénérna ka bangsa-bangsa djeung saestoe-estoena. a Djab. 96: 13; 98: 9.

11 Tapi Pangeran pidjadieu koeta loehoer pikeun anoe laip, koeta loehoer eukeur mangsa aja kasoekéran. 'Ari sakoer noe nganjahokeun ka padjénéngan andjeun bade ngarandél ka andjeun, sabab andjeun, Pangeran! tara nilarkeun anoe nejang anjeun. a Djab. 37: 39; 46: 2.

12 Geura maroedji ka Pangeran, * anoe linggih di Sion; * baredjakeun di bangsa-bangsa sagala dadamelanana. 'Sabab * noe moendoet hoetang gètih emoeteun ka darinja, hamo lali ka panjambat noe balangsak. a Djab. 76: 3. b Djab. 57: 10. c 5 Moesa 32: 43.

13 Moegi aja sih-koernija ka koering, Pangeran! Moegi ningalikeun kabalangsakan koering ti noe gareuleuh ka koering! Nja andjeun noe ngahandjatkeun diri
 14 koering * tina lawang maot; 'soepaja koering njarijoskeun sadajana poedjian andjeun; dina lawang * anak Sion koering sèdja gèrah tina kasalametan andjeun. a Aj. 38: 17. b 2 Radj. 19: 21.

15 Oerang kapir pada kapatér kana pilowang beunangna njjeun; soekoena karingkoes koe rawe beunangna njoem-poetkeun. 'Pangeran geus nawiskeun andjeun, geus midamél kaadilan; noe doraka karidjèt koe panggawe leungeunna sorangan. (Tatabeuban kawat.) Selah. a Djab. 7: 16; 84: 26: 27.

16 Djalma doraka mèngke aloendoer ka

naraka, nja sakabéh oerang kapir noe paroho ka Allah. 'Karana noe waloeat moal dilalikeun saéndéng-éndéng, pangharèpan noe balangsak hamo leungit salalawasna.

17 Noen Pangeran! * moegi geura ngadég; manoesa oelah sina bédas. Oerang kapir moegi dihoekoeman di pajoeneun andjeun! 'Noen Pangeran! moegi eta disina sijeun. Oerang kapir moegi sina pada nganjahokeun, jen dirina manoesa. Selah. a Djab. 7: 17

DJABOER 10.

1 Eh Pangeran! naha mana andjeun ngadég ti kadjaohan, saréng ngaljeus
 2 keur mangsa aja kasoekéran! 'Djalma doraka tina kamagoengan ngoebrak-ngabrik ka noe balangsak; moegi pada katangkép koe akal beunangna mikiran!
 3 Karana noe doraka sok moedji maneh koe hal bawapsoena; sarta noe péré-tjit teh tjoel, ngagorengkeun ka Pange-
 4 ran. 'Tjék noe doraka, bari moentjoegoeg nja iroeng! Andjeunna moal njiksa; * sagala pikiranana: Euweuh Allah. a Djab. 14: 1.

5 Djalanna sok awet di sambarang mangsa; * hoekoeman andjeun sok loehoer, djaoeh ti tendjo manehna; sakoer noe ngamoesoeh ka manehna * pada digébos. a Aj. 22: 12-14. b Djab. 12: 6.

6 Omongna sadjéro hate: Aing hamo tidjlikeuh; toeroen-toeroeren aing
 7 teh moal tjilaka. 'Soengoen * pinoeh koe sasapa, palatjidra djeung karimah; handapeun letahna aja kasoelasan djeung kadorakaan. a Roem 3: 11.

8 Lakoena dijoek dina paranti ngintip di lémboer-lémboer; pek di noe boeni maehan noe teu salah; panonna moerlèng ka noe laip.

9 Ngintipna di noe boeni saperti singa di énggonna; ngintipna hajang ngabewat noe balangsak; pek noe balangsak dibewat, digoegoesoer bari njandang rawena.

10 Lakoena ngadèmpes, dèpang-dèpong, seg noe lalajp beunang koe koekoena.
 11 'Omongna sadjéro hate: * Allah geus lali; meungpeunan pameunteuna; moal ningali saéndéng-éndéng. a Djab. 73: 11; 94: 7.

12 Noen Pangeran! moegi geura ngadég; noen Allah! moegi geura ngadjoeng-djoengkeun panangan andjeun; moegi
 13 oelah lali ka noe pada balangsak. 'Koe

naon noe doraka ngagorengkeun ka Allah, ngomong sudjéro hate, jen: Andjeun moal njiksa?

- 14 Andjeun langkoeng waspaos; karentén kaewédan saréng njéri angén koe andjeun ditingalan, diteundeun dina panganan andjeun; ari noe laip masrahkeun diri ka andjeun; ^a saréng pahatoe nja andjeun noe mitoeleong. ^a Djab. 69: 6.
- 15 Moegi ^a motongkeun leungeun djalma doraka, saréng moegi njiksa kana kadorakaan djalma goreng, dongkap ka teu kapéndak koe andjeun. 'Pangeran ^b djoeméneng Itadja langgèng salalawasna; ^c oerang kapir geus dileungitkeun ti tanah andjeunna. ^a 1 Sam. 2: 31; AJ 38: 15. ^b Djab. 146: 10. ^c Djab. 9: 6.
- 17 Noen Pangeran! kabajang noe pada balangsak koe andjeun dipageuhkeun; tjépil hatena koe andjeun dipageuhkeun; tjépil
- 18 andjeun ngarégpkeun, 'kérsa ^a maparin kaadilan ka pahatoe saréng ka noe laip, soepaja manoesa noe asal tina boemi oelah toeloj matak risi. ^a 5 Moesa 10: 18.

DJABOER 11.

Pikeun kokolot njanji. Damélan Dawoed. Kaoela njalindoeng ka Pangeran. Bo-bo naha maraneh ngaromong ka njawa kaoela: Geura kalaboer ka pigeonoe-
2 ngan maraneh, saperti manoe! 'Karana, saénjana, noe daroraka pada méntang gondewa; djamparingna geus ditjawiskeun dina laras, ^a karépna dek dipésatkeun ti noe poék ka noe saestoe nja hate. 'Lamoen tihang nagara diraroentoehkeun, djalma bënëer koemaha nja pilampaheun? ^a Djab. 64: 5.

- 4 ^a Pangeran linggih di djéro kabahna noe soetji; Pangeran teja pangtjalikana di sawarga; sotjana mélleng, pamingalna ngararaoskeun sagala anak
- 5 Adam. 'Pangeran ngararaoskeun djalma noe bënëer; démi djalma noe doraka sarta noe soeka nganjaja mah ^b koe
- 6 manah Pangeran dipikageuleuh. 'Tangtoe noe daroraka koe andjeunna dihoedjangan djirét; ^c seuneu, djeung walirang, sarta angin nereptep pidoeomaneun ^d loemoerna. ^a Hab. 2: 20. ^b Djab. 5: 5. ^c 1 Moesa 10: 24. ^d Djab. 75: 9.
- 7 Karana Pangeran teh langkoeng adil; soekana kana kaadilan; noe saestoe ^a bakal pada nendjo ka pameunteuna. ^a Djab. 17: 15.

DJABOER 12.

Pikeun kokolot njanji; ^a sora géde. Ijen djaboer damélan Dawoed. ^a Djab. 6: 1.

- 2 Noen Pangeran! moegi maparin pitoeleong; karantén noe njalihan geus sépi; karantén noe satochoe geus soe-
3 woeng ti lébah anak Adam. 'Pada ngomong bohong, hidji-hidji djalma djeung batoerna; mitjatoerna biwir loemas-lamis, make midoeua pikir.
- 4 Pangeran moegi ngabasmisakabel biwir loemas-lamis, sagala letah noe
- 5 mitjatoer soewaban; 'anoe ngaromong kije: Kami dek naudakeun kawasa koe letah kami; biwir kami anoe kami sorangan; saba djoeragan kami?
- 6 Tina karoeksakan noe pada balangsak, tina baharégoengan noe pada waloeat, noe matak ajeuna kami rek ngadég, soer pangandika Pangeran; kami rek njalamétkeun noe koe eta digéhos.
- 7 'Pangandika Pangeran ^a nja pangandika bérésih, saperti perak beunang ngaléboer di djéro pangléboeran dina taneuh, beunang ngabésot toedjoeh kali. ^a Djab. 19: 9; Ekl. 30: 5.

- 8 Andjeun, Pangeran! tinangtos ngaraksa ka darinja; kanténan koe andjeun didjaga, diloeppoetkeun ti jieu bangsa
- 9 ajeuna, salalanggèngna. 'Noe daroraka leuleumpangan koekoerilingan, satijap-tijap kalakoean hina keur oentjoel di lébah anak Adam.

DJABOER 13.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

- 2 Sabaraha pilamieunana deni, Pangeran? ^a naha kórsa lali ka koering saéndéng-éndéng? Sabaraha pilamieunana deni andjeun nja meungpeunna pameun-
3 teu ka koering? 'Sabaraha pilamieunana deni koering nja kédah tarekah-tarekah sadjéro pikir, bari ewéd sadjéro hate ti beurang? Sabaraha pilamieunana deni moesoeh koering nja ngaloehoeran ka koering? ^a Djab. 42: 10.
- 4 Moegi-moegi ngareret; moegi koering dikaboel, noen Pangeran, Allah koering! Moegi njaangkeun mata koering, oelah
- 5 koengsi koering teh heés maot; 'oelah koengsi moesoeh koering ngomong: Aing geus ngelehkeun inja; ^a oelah koengsi satroe koering garérah, ana koering tidadlikeuh! ^a Djab. 25: 2.

- 6 Doepi koering teja ngandél kana kasihan andjeun; hate koering bade gérah tina pitoeloeng andjeun; koering sédja njanji ka Pangeran, reh ka koering geus midamél kasacean.

DJABOER 14.

- Pikeun kokolotnjanji. Damélan Dawoed.
 1 "Anoe boeroeng ngomong sadjéro hate: Euweuh Allah. Eta teh pada lébar lampahna, pada matak giroek pagaweanana; taja pisan noe migawe bade.
 a Djab. 10: 4; 53: 2.
 2 "Pangeran ti sawarga ngawaskéun ka anak Adam, ningaliikeun aja-hanteuna noe pintér, noe nejangsan Allah.
 a Djab. 33: 13.
 3 "Sakabelna énggeus njingkir; sarejana geus djadi sipat geuleuh; hanteu aja noe migawe hade, teu hidji-hidji atjan.
 a Roem 3: 12.
 4 "Naha sakabel noe njiieun kadorakaan teh euweuh kanjaho? "Pada ngahakanan oemat kami, kawas ngahakan roti, djeung teu njambat ka Pangeran.
 a Djab. 79: 7.
 5 Di dinja eta teh pada kataradjang sjiem bangét katjida; karana Allah njarengau ka bangsa noe bènér.
 6 Keun, maraneh ngerakeun kana tarekah noe balangsak, da Pangeran panjalindoenganana.
 7 Éh, moegi-moegi kasalametan Israil geura datang ti Sion! "Lamoen dibongwana oemat koe Pangeran dibalikkeun, tangtoe Jakoeb pigérahéun, Israil pi-boengabeun.
 a A. J. 42: 10.

DJABOER 15.

- Ijeu djaboer damélan Dawoed.
 Noen Pangeran! "saha noe pingaroengroengneun di himah andjeun? Saha noe pingénggoneun dina goenoeng andjeun noe soetji?
 a Djab. 5: 5; 24: 3.
 2 Noe loemakoena satéménna, djeung milampah kabénér, sarta "ngomong noe sajakti téroes reudjeung hate;
 a Djab. 8: 16, 17.
 3 Noe letahna teu ngoepat, teu migawe goreng ka batoer, djeung teu ngadatangkeun wiwirang ka sanak;
 4 Djalma sipat idjid "koe pangrasa eta dipikatoewa, démi noe ibadah ka Pangeran mah koe eta diadjenan; ana soempah matak roegi dirina, teu diowahan;
 a 2 Hadj. 3: 14.
 5 "Teu ngindjeumkeun oewang njokot

boengah; djeung teu narima pamerosangkan goreng ka noe teu salah. Saha-saha noe kitoe lampahna, moal tidjalikeuh salaluggéngna.
 a 2 Moesa 22: 23.

DJABOER 16.

- Ijeu "pangeling-ngeling, damélan Dawoed.
 a Djab. 66: 1.
 "Moegi ngaraksa ka koering, noen Allah! karantén koering njalindoeng ka andjeun. "Koering oendjoekan ka Pangeran: Goesti koering nja andjeun; b koering taja kasoekaan lijan ti andjeun.
 3 "Ari moenggoeh para soetji noe di boemi, nja eta noe maroelja, sudajana kurdsépaun koering ka eta.
 a Djab. 25: 20.
 b Djab. 73: 23.
 4 Saha-saha noe miallah ka noe sedjen, "tangtoe bangét kasangsaraanana; koering teu wérat njiijikeun koerbumma inoeman sipat gétih, b saréng teu wérat njéboetkeun ngarauna koe biwir. "Nja Pangeran "noe djadi doeoeman banda koering saréng doeoeman loemoer koering; toer andjeun noe nédépkeun bagian koering.
 a Jek. 12: 8. b 2 Moesa 23: 13. c Djab. 74: 20.
 6 Oekoeran ninggangna pikeun koering di noe ngareunah; saestoena koering teh meunang milik aloes. "Koering njoe-koerkeun ka Pangeran, noe maparin pitoedoeuh ka koering; "dalah ti peuting koering dipapatahan koe kaboeboewahan koering. "Pangeran salalawasna b koe koering ditjipta aja di hareupeun koering; estoe aja di katoeboeun koering, moal koering tidjalikeuh.
 a Djab. 7: 10. b Lal. 2: 25.
 9 Sabab kitoe hate koering boengah, saréng "pangatjian koering gérah; malah-malah daging koering pingénggoneun
 10 saréng kasénanganana. "Karantén njawa koering b koe andjeun moal didjomplang di énggon noe pae; andjeun teh moal tega kaasih andjeun kasorang boeroek-oetjoetan. "Andjeun ka koering bade maparin njaho kana djalán kahiroepan; di pajoeneun andjeun pinoeh koe kaboengahan; panangan andjeun téngén njépéng kangeunahan saéndéng-éndéng.
 a Djab. 7: 6. b Lal. 13: 35.

DJABOER 17.

- Ijeu panéda Dawoed.
 Noen Pangeran! moegi ngamakboel kana kabénér, réngépeun ka panjeloek koering; moegi dangoekeun panéda koe-

2 ring, ti biwir noo taja palsoena! 'Ti pajoeneun andjeun moegi ka loowar bē-bēnēran koering; sotja andjeun moegi ngawaspaoskeun kaestocan!

3 Andjeun " geus ngararoeskeun kana hate koering; koe andjeun dilajad ti peuting; koering koe andjeun ditjoba, taja noo koe andjeun kapēndak; koering ujjat pisan, oolah koering ngarēmpak koe biwir. 'Mēnggahing lakoe-lampah manoesa, toemoet pangandika lamba andjeun, koering ngaraksa maneh pērkawis djalān euwah-euwah. 'Nintjak koering tētēg dina djalān andjeun, soekoe koering hanteu tidjalikeuh. a Djab. 7: 10.

6 Koering sasambat ka andjeun, noen Allah! karantēn andjeun kērsa ngaboelkeun ka koering. " Moegi njondongkeun tjēpil andjeun ka koering; pioendjoe koe koering moegi dangoekkeun! 'Moegi ngahengkeun kaāsihan andjeun, noen noe njalamētkeun sadajana noo njalindoeng ka panangan andjeun tēngēn, ti sakoer noo ngamoesoeh! a Djab. 8: 3.

8 Moegi ngaraksa ka koering " sapērtos ka siki sotja; moegi koering boenikeun b dina aoeb djangdjang andjeun, 'tina sabab noe daroraka, noe ngaroeksak ka koering, nja ngamoesoeh ka koering tē-roes sarēng lēlēmboetan, bari ngalingkoengan ka koering. a 5 Moesa 32: 10; Djab. 2: 8. b Djab. 36: 8

10 Eta teh " noetoepan maneh koe gadjihna; soengoeṭna ngaromong kama-goengan. 'Ka mana bae koering nintjak, ajeuna eta ngarjoeṅg ka koering; panonna ditoedjoekeun, karēpna ninggangkeun koering kana taneuh. 'Oepamiva b sapērtos singa, hajang njoso kana njasaak; sarēng sapērtos singa ngora, keur ngadēpong dina panjoempoetanana. a Aj. 15: 27; Djab. 73: 7. b Djab. 10: 9

13 Noen Pangeran! moegi geura ngadēg; moegi eta koe andjeun dipiheulaan; moegi disina ngoedoeproek! Moegi ngaleupaskeun njawa koering ti noo doraka, koe pēdang andjeun; 'ti eta djalalēma, koe panangan andjeun. Pangeran! ti djalalēma noe djadi ahli doenya, bagianana dina hiroep ijeu, sarēng beuteungna koe andjeun dieusian koe arta-banda andjeun; pada seubeuheun koe anak, sarēng naringgalkeun sesa makena ka baroedakna. 'Doepi koering teja " mangke

uendjo ka pameunteu andjeun kalawan kabēnēran; koering piseubeuheun koe b roepa andjeun, dimana koering geus hoedang. a Aj. 19: 26; Djab. 11: 7. b 4 Moesa 12: 8.

DJABOER 18.

Pikeun kokolot njanji. Damēlan abdi Pangeran Dawoed, " anoe ngoendjoekeun ka Pangeran oengēlna ijeu poepoedjia, keur mangsa andjeunna koe Pangeran geus dileupaskeun ti leungeun sakabeh moesoebna, sarta ti panangan 2 Saoel. 'Ari pioendjoeṅka: a 2 Sam. 22.

Koering njaah pisan ka andjeun, Pangeran, kabēdasan koering! 'Pangeran teh nja batoe tjadas, nja benteng koering, sarta noo ngarahajoekeun ka koering; Allah koering, batoe karang koering; di andjeunna koering njalindoeng; kōpēng koering sarta tandoek kasalamētan koering, koeta koering noe loe 4 hoer. 'Koering sēdja sasambat ka Pangeran, anoe lajak dipoeṅji; tangtoe koering disalamētkeun ti moesoeh-moesoeh koering.

5 Koering tadina kabeulit koe talining maot, sarta waloenganing katiwasan ngareureuwas ka koering. 'Eta koering karingkoes koe talining ēnggon noe 7 paeḥ, kapapag koe ridjēting maot. 'Dina keur soekēr koering njēloek ka Pangeran, nja koering ngadjērit ka Allah koering; seug andjeunna ti djēro kabahna ngamakboel kana sowara koering. panjambat koering ka pajoeneunana dongkap ka tjēpilna.

8 Dēr boemi teh gendjlong, nja ojaḡ; sarta dasar goenoeng-goenoeng ariṅgeung, nja garendjlong, sarebing andjeunna bēndoe. 'Ngēboel baseup ti pangamboengna, sarta seuneu ti djēro bahanna ngabakan, roehak raroehaj ti 10 eta. 'Seug andjeunna " ngadengdekkēun langit, djoet loengsoer; sarta angkeub handapeun dampalna. a Djab. 144: 3.

11 Noe dititihan koe andjeunna " nja moekarabin, bēr bibēr; andjeunna ngalejong toenggang djangdjang augin. 'Poek koe andjeunna didjadikeun dingdingna, nja sakoebēng andjeunna minangka b sa-oengna, mēdēmīng tjai, mēdoengring 13 langit. 'Tina sorot pajoeneunana djol megana maradjoe, aja hoedjan boewah sarta roehak seuneu. a Djab. 99: 1. b Aj. 36: 22.

- 11 Doer Pangeran diwa langit ngajakeun
goeloedog, noe Langkoeng Agoeng
moenggah ngagéntra; nja hoedjau boe-
wah sarta roehak seuneu. 'Andjeunna
ngaleupaskeun djamparingna, seug eta
dipabaléntjarkeun; nja kilat pirang-pi-
rang, seug pada digoedjroedkeun. 'Beh
tembong dasaring tjai-tjai, sarta katara
padémén djagat. tina panjeuseul an-
djeun, Pangeran! " tina anginging napas
pangamboeng andjeun. a Aj. 1: 9.
- 17 Pangeran " ti manggoeng miwarang,
kék koering ditjandak, dihandjakteun ti
tjai gède; 'dileupaskeun ti moesoeh koer-
ing noe bédas, nja ti noe gareuleuh ka
koering; karana pada kawasa batan koer-
ing. 'Eta teh ngaronom ka koering
keur poean koering balahi; tapi Pange-
ran djadi pangladjér koering. 'Sarta
koering dibidjilkeun ka noe lóga; eta
koering koe andjeunna didjait, sabab
soekaeun ka koering. a Djab. 57: 4.
- 21 Pangeran teh malés ka koering noeroet-
keun kabénérn koering; " noeroetkeun
kabérésihan leungeun koering moelang-
na ka koering. 'Karana koering ngesti-
keun djalan Pangeran, sarta teu doraka
moengkir ka Allah koering. 'Karana sa-
dajana hoekoemna aja di bareupeun koer-
ing, sarta pikoekoelna koe koering
hanteu disingkirkeun ti diri koering.
- 21 'Estoe koering teh satéménna di pajoe-
neun andjeunna, sarta koering ngaraksa
manéh ti pidorakeun koering. a Aj. 22: 30.
- 25 Mana Pangeran ka koering moelang
noeroetkeun kabénérn koering, noe-
roetkeun kabérésihan leungeun koering
di pajoeuneun sotjana. 'Ka noe heman,
andjeun nawiskeun mantén heman; ka
djalmna satéménna, andjeun nawiskeun
mantén satéménna; 'ka noe bérésih, an-
djeun nawiskeun mantén bérésih; démi
ka noe bengkok mah, andjeun nawiskeun
mantén tibalik. 'Karantén oemat noe
balangsak koe andjeun disalamétkeun;
doepi " panon loehoer mah koe andjeun
dika-handapkeun. a Djab. 101: 5.
- 23 Sajaktosna, andjeun njaangkeun da-
mar koering; Pangeran, Allah koering,
noe nórangkeun poék koering. 'Karantén
" saréng andjeun koering ngadoepak ba-
risan; koering disaréngan Allah koering,
ngaloentjatan pagér tembok. 'Ari Allah
teja sampoerna djalauna; pangandika

Pangeran beunang ngabésot; andjeunna
teh minangka kèpéng ka sakoer noe
njalindoeng ka andjeunna. a Djab. 60: 14

- 32 Karana " saha deui Allah, djaba ti Pa-
ngeran? djeung saha deui batoo karang,
33 djaba ti Allah oerang? 'Koering koe
Allah disaboekan kasantosaan, sarta an-
djeunna maparin djalan koering saté-
34 ménna. 'Soekoe koering koe andjeunna
disaroewakeun djeung méntjék, sarta
koering koe andjeunna disina nangtoeng
35 di énggon koering noe laloehoer. 'Ari
leungeun koering koe andjeunna di-
woeroek pérang, moenggah leungeun
koering bisa méntang gondewa lam-
baga. a 1 Sam. 2: 2. b Djab. 144: 1.

- 36 Malah andjeun ka koering maparin
képénging kasalamétan andjeun, saréng
panangan andjeun ténggén naugéj ka
koering; sarawoeh koe kasabaran an-
37 djeun koering diagoengkeun. 'Koering ti
bandap koe andjeun didjémbaran baris
ngalengkah, saréng pigeulang soekoe
koering hanteu tidjalikeuh.

- 38 Koering ngoedag moesoeh-moesoeh
koering, saréng dongkap ka kasoesoel-
na; geus seép, kakarek koering wang-
39 soel. 'Koe koering diparinggéskeun,
moenggah teu barisaeun ménjat deui;
pada ngadjopak ka handapeun soekoe
40 koering. 'Karantén koering koe andjeun
disaboekan kasantosaan baris pérang;
noe ngamoesoeh ka koering koe andjeun
pada ditoendoekkeun ka handapeun koer-
41 ing. 'Ari satroe koering koe andjeun
disina noekang ka koering, sangkan noe
gareuleuh ka koering koe koering dibas-
42 mi. 'Eta teh pada ngadjérít, tapi taja noe
noeloeng; ngadjérít ka Pangeran, tapi
43 hanteu diwalon. 'Pek koe koering di-
boeboekkeun sapértos példoeg katébak
angin; dikirabkeun " sapértos leutaking
loeloeroeng. a Jcs. 10: 6.

- 44 Koering koe andjeun dirahajoeun
ti sadajana padoe rahajat; toer didja-
dikeun loeloegoe oerang kapir; bangsa
noe tadina teu kaeuninga koe koering.
45 seug ngawoela ka koering. 'Tjeulina ka-
karek ngadenge bedja, seug baé naroe-
roet ka koering; djalma nagara lijan
46 taraloek ka koering poera-poera. 'Djal-
ma nagara lijan lalampes, sarta goemétér
bidjil ti koeta-koetana.
- 47 Pangeran teja " djoeménng; sarta

sagala poedji ka Batoe karang koering; djeung sing diagoengkeun Allah kasa-
 18 lamétan koering; 'nja eta Allah, noe mangmaléskeun koering, sarta noe ngabawahiyeun bangsa-bangsa ka banda-
 19 peun koering; 'noe ngarahajoekeun koering ti satroe-satro koering; malah-malah koering koe andjeun diloe-
 keun ti sakoer noe ngamoesoch ka koering; eta koering koe andjeun diloe-
 poetkeun ti djalma noe nganjaja.

a 5 Moesa 32: 40.

50 Koe pérkawis eta " koering sédja lutoer noehoeun ka andjeun di sagala bangsa kahir, Pangeran! saréng sédja
 51 moedji ka padjénengan andjeun, 'noe maparin kasalamétan gède ka radjana, saréng midamél kasisihan kana lisahan andjeunna, " nja ka Dawoed saréng ka toeroenanana, langgeng salalamina.

a Djab. 57: 10. b 2 Sam. 7: 12; Djab. 89: 5.

DJABOER 19.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

2 Langit njaritakeun kamoeljaan Allah, djeung pipinding teh ngowarkeun da-
 3 damélan pananganana. 'Beurang nema beurang ngaboelakeun omong, djeung peuting nema peuting ngabedjakeun ka-
 4 njaho. 'Lain omong lain tjatoer, noe teu kadenge sorana.

5 " Oekoeranana bidjil ka sakoeriling boemi, sarta kasoeranana népi ka sisi djagat. Di dinja andjeunna masangkeun
 6 himah pikeun panon-poé. 'Ari eta teh ibarat pangauten keur bidjil ti pang-
 7 kengna; atoheun saperti djalma prawira, goera-giroe njeorang djalanna. 'Bidjilna
 7 ti sisi langit, sarta ngidérna népi ka sisina deui; djeung taja pisan noe boeni ti panasna.

a Roem 10: 18.

8 Toret Pangeran samporna, matak njénangkeun pikir; pértelaan Pangeran sajakti, " matak mintirkeun noe bodo;
 9 " papakon Pangeran saestoe, matak ngaboengahkeun ati; timbalan Pangeran
 10 setra, " matak njaangkeun panon; 'ibadah ka Pangeran bérésih, sarta tétép salalawasna; hoekoem Pangeran satoe-
 hoe, aradil sarerejana.

a Djab. 119: 130.

b Djab. 13: 4.

11 Eta sadajana " moelja ti batan emas, nadjan ti mas pangaloesna pirang-pi-

rang; sarta aramisti batan madoe djeung
 12 atjining madoe. 'Malah abdi gamparan koe eta dipepelingan; ngestokeunana
 13 mawa gandjaran gède. 'Kana pasal kalélépatan, sula noe bisa nangenan? Moegi koering dibérésihan, dileungit-
 14 keun kalélépatan noe boeni! 'Saréng deui abdi gamparan moegi dibalangan tina kaangkoeahan, oelah sina moerba ka koering. Didinja koering pisampoerna-
 15 eun, bérésih masijat gède. 'Moegi omongan biwir koering saréng pikiran hate koering sing pikamanabehn ka pajoe-
 neun andjeun, noen Pangeran, Batoe karang koering saréng Poerah ngadjait koering!

a Djab. 112: 72, 103, 127

DJABOER 20.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

2 Moegi andjeun dikaboel koe Pangeran dina poé kasoelasan; moegi andjeun koe " padjénengan " Allah Jakoeb di-
 3 teundeun di noe loehoer! 'Moegi ngadatangkeun pitoeloeng ka andjeun ti djéro kasoetjian, saréng moegi nang-
 4 geuj ka andjeun ti Sion! 'Moegi Pangeran emoet ka saniskantén koerban andjeun kadaharau, saréng sadajana koerban andjeun doeroekan moegi ka-
 5 manah! Selah. 'Moegi Pangeran ka andjeun maparin salébétting manah andjeun; saréng sapanggésa andjeun moegi
 6 dilaksanakeun! 'Koering sédja sarénggak tina kasalamétan andjeun, saréng sédja ngelebetkeun oemboel-oemboel njéboet padjénengan Allah koering. Moegi Pangeran ngalaksanakeun sapanéda andjeun!

a Sal. 14: 10. b Djab. 46: 8.

7 Ajeuna koering geus térang, jeu Pangeran bade njalamétkeun lisahan andjeunna; kanténan lisahan teh koe andjeunna dikaboel ti sawargana noe soetji; pitoeloeng pananganana tinangtos kalawan kawasa. 'Itoe ngandélkeun kureta, itoe ngandélkeun koeda; " démi oerang mah njéboetkeun padjénengan Pangeran.
 9 Allah oerang. 'Ari itoe patingkoedoe-
 proek, patingdjaropak; démi oerang mah tjaréngkat sarta taléger nangtoeng.

a 5 Moesa 20: 1.

10 Noen Pangeran! moegi njalamétkeun radja. Tangtoe oerang dikaboel kalamanagsa oerang sasambat.

DJABOER 21.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

- 2 Noen Pangeran! radja boengabeun koe kabédasan andjeun, saréng langkoeng-langkoeng nja gérabeunana tina pitoeloeng andjeun. 'Koe andjeun geus dipaparin kahojong manahna; saréng panéda lambéjna koe andjeun hanteu dipogogkeun. Selah.
- 3 Karantén andjeun ka radja njondongan njandak bérkah kabagdjaan; sirahna koe andjeun dimakoetaan emas pangaloesna. 'Radja ka andjeun njoehoekkeun hiroep, koe andjeun dipaparin; pandjang joeswa, langgèng salalamina.
- 4 Rosa pisan kahormatan radja tina pitoeloeng andjeun; koe andjeun dipasihan kaagoengan saréng kamoeljaan.
- 5 'Karantén radja koe andjeun didjadikeun matak bérkah salamina; koe andjeun disoekakeun koe kaboengahan ti pajoneun andjeun.
- 6 'Karantén radja teh ngandél ka Pangeran, saréng koe kaasihna noe Langkoeng Agoeng andjeunna moal tidjaleuh. 'Panangan andjeun tinangtos méndakan sadajana moesoch andjeun; panangan andjeun ténggè kanteun nêpangan sakoer noe gareuleuh ka andjeun.
- 7 Koe andjeun moesoch teh bade didjadikeun sapértos pameuleuman seuneu, samangsa andjeun doeka; koe Pangeran tangtœ pada diléggèng sadjéroning bendoena, nja bakal pada dihakanan seuneu.
- 8 'Boewahna koe andjeun bade dileungitkeun ti boemi, nja toeroenanana dileungitkeun ti lèbah anak Adam.
- 9 Karantén eta teh pada mambrih kawonuan ka andjeun; pada mikiran kadoeligan, nanging moal kadoegaeun kitœ-kijœ. 'Karantén koe andjeun bade disina noekang moendoer; andjeun bade ngetjeng ka beungeutna nganggo gondewa andjeun.
- 10 'Moegi ngaloehoerkeun andjeun, Pangeran! koe kabédasan andjeun; seug koering sêdja njaranji saréng maroedji ka kawasa andjeun.

DJABOER 22.

Pikeun kokolot njanji; lagœ Oentjaling padjar. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

- 2 " Eh Allah koering! Allah koering!

naha mana koering ditilarkeun koe andjeun! naha mana djaoeh tina noeloeng ka koering, tina omong gègèroengan koering! 'Noen, Allah koering! ti bourang koering sasambat, nanging koe andjeun hanteu dikaboel; kitœ keneh ti peuting, nanging koering teu mëndak reureuh.

a Mat. 27: 40.

- 3 Doepi andjeun teh sootji, linggih di tengah poepoedjian Israil. 'Karoehoer koering sadaja ngarandél na ka andjeun; pada ngarandél, saréng koe andjeun dilaleupaskeun. 'Pada sasambat ka andjeun, saréng koe andjeun dilaloepoetkeun; pada ngarandél ka andjeun, saréng teu mareunang era.
- 4 Doepi koering mah ibarat tjatjing, lain djalma; dilihina koe manoesa, dipikatjoewa koe djalma-djalma. 'Sakabéh noe narendjo ka koering, pada moej ka koering; pada ngadjébian ka koering, pada gogodég, [bari ngaromong].
- 5 'Sanggakeun diri ka Pangeran; koe Pangeran koedoe dileupaskeun; koedoe dileopoetkeun, lamoen manehna dimanah mah.
- 6 Mapan nja andjeun noe ngaloewarkeun koering ti djero kandoengan; koering koe andjeun disina ngandél ti barang disoesoean koe indoeng. 'Koering disanggakeun ka andjeun ti watès aja dina pianakan; ti waktœ koering dikandoeng koe indoeng, andjeun teh Allah koering. 'Moegi oelah djaoeh ti koering; karantén deukeut kasoekéran; karantén taja noe noeloeng.
- 7 Koering diriyoeng koe sapi lalaki reja pisan; nja dilingkoeng koe sapi Basan, noe pada pérkosa. 'Pada njalangapkeun soengoetna ka koering, sapértos singa njasaak bari ngagaer.
- 8 Koering dibabekeun sapértos tjai, saréng sadajana toelang koering asa patroeraj; hate koering djadi sapértos malam, nja leéh di djero beuteung koering.
- 9 'Tanaga koering garing sapértos taluwengkar; letah koering rapèt kana lalangit, saréng koering koe andjeun dikédèngkeun dina lémahing maot.
- 10 Karantén koering diriyoeng koe andjing; nja koering diroboeng koe djemoehan bangsat; leungeun saréng soekoe koering koe eta ditir. 'Sadajana toelang

a Aj. 29: 10.

koering koe koering beunang dibilang;
 * eta teja pada laladjo, narendjokeun
 19 koering. 'Pada * ngabagikeun papakean
 koering saréng batoer-batoerna, saréng
 djoebah koering pada ngalotérekenn
 koe dadoe. a *Loek* 23:33; *Joh* 20:25.

b *Loek* 23:35; c *Mat* 27:35.

20 Doepe andjeun teja, Pangeran! moegi
 oelah djaoeh; eh, noe djadi kakoewatan
 koering! moegi sing enggal mitoeleong
 21 ka koering. 'Njawa koering moegi leu-
 paskeun tina pédang, lélmbootan koer-
 ring leupaskeun ti pangawasa andjing.
 22 'Moegi koering salametkeun ti soengoe-
 singa; nja moegi koering dikaboel, di-
 salametkeun ti tandoek banteng.

23 Koering sédja njarijoskeun padjén-
 ngan andjeun * ka poen doeloer-doeloer;
 * di téngah-téngah pakoempoelan koe-
 24 ring sédja moedji ka andjeun. 'Eh, sa-
 koer noe ibadah ka Pangeran! geura
 maroedji ka andjeunna; eh, sakabéh
 toeroenan Jakoe! koedoe njarangga-
 keun hormat ka andjeunna; djeung koe-
 doe sing sarjeun koe andjeunna, eh
 25 sakabéh toeroenan Israil! 'Karana an-
 djeunna hanteu mikatjoewa djeung han-
 teu mikangewa kana kasangsaraan anoe
 sangsara, sarta hanteu meungpeunan
 pameunteuna ka eta; * estoena mah
 dimakboel keur waktoena ngadjérit ka
 andjeunna. a *Ibr* 2:11, 12; b *Djab* 26:12; c *Ibr* 5:7.

26 'Ti andjeun datangna pamoedji koering
 dina pakoempoelan góde; nadar koering
 dek ditékana kasaksian koe sakoer
 27 noe ibadah ka andjeunna. 'Sakoer noe
 balangsak bakal dadaharan dongkap
 ka sareubuhna; sakoer noe narejangan
 Pangeran bakal pada njanji ka an-
 djeunna; hate maraneh méngke hiroep
 salalawasna.

28 * Sagala toengtoeng boemi méngke
 aringét, sarta tarobat ka Pangeran;
 sadajana bangsa kapir méngke saroe-
 29 djoed ka pajoneun andjeun. 'Karana
 Pangeran noe kagoengan karadjaan;
 sarta nja andjeunna noe moerba ka
 30 oerang kapir. 'Sakabéh djalma lalintoe-
 noe di boemi bakal dadaharan sarta
 saroe djoed; sakoer noe toeroen kana
 lémah bakal darékie ka pajoneun an-
 djeunna, téngs noe ten bisa ngahiroepan
 31 njawana. 'Toeroenan bakal pada nga-
 bakti ka andjeunna; hal Goesti bakal

ditjaritakeun ka bangsa noe pika-bareu-
 32 peun. 'Nja eta noe pidaratangeun sarta
 ngaroewarkeun kabéhéran andjeunna ka
 djalma-djalma noe didjoeroekeun mang-
 ke, sabab koe andjeunna didamél * dong-
 kap ka tjtajapna. a *Djab* 72:11; b *Joh* 19:30.

DJABOER 23.

Ijeu djaboer damélan Dawoed.

Pangeran * pangangon koering; mo-
 2 al koering * kakoerangan. 'Koering didé-
 pakeun dina pangangonan soegih djoe-
 koet, diinoemkeun ka tjai kareureuhan.

a 1 *Moesa* 48:15; *Djab* 80:2; b *Djab* 34:11.

3 Andjeunna niiskeun pikir koering,
 sarta koering ditoejoen dina djalan ka-
 béhéran, * tina sabab padjénéngan an-
 4 djeunna. 'Sanadjan koering njorang *
 lébak kalangkang maot oge, koering
 teu sijeun tjilaka; karantén andjeun noe
 njaréngan ka koering; téttékén andjeun
 saréng limboehan andjeun, nja eta noe
 ngalipoeran ka koering. a *Djab* 25:11; 31:4.

b *AJ* 10:21.

5 Andjeun natakeun medja di hareu-
 peun koering, kasaksian koe moesoeh
 koering; sirah koering koe andjeun di-
 sina lokot koe minjak; loemoer koering
 6 leber. 'Saestoena kabagdjaan saréng
 kaasiban noe bade noetoerkeun ka koe-
 ring saemoer-hiroep koering; saréng
 koering pimatoeun di gédong Pange-
 ran sapapandjanga.

DJABOER 24.

Ijeu djaboer damélan Dawoed.

* Boemi katoet eusina nja kagoe-
 ngan Pangeran, djagat katoet noe ngéng-
 2 gonaninja. 'Karana andjeunna noe nga-
 dégkeun eta * dina laot-laot, sarta
 dipageuhkeun dina waloengan-waloen-
 ngan. a 2 *Moesa* 9:29; *Djab* 50:12; b *Djab* 136:4.

3 * Saha noe kongang oenggrah ka
 goenoeng Pangeran? djeung saha noe
 kongang nangtoeng di énggonna noe
 soetji? a *Djab* 15:1.

4 Noe béréh nja leungeun sarta setra
 nja hate; noe teu noedjoekeun pikir ka
 noe teu hasil, djeung teu soempah bo-
 5 hong. 'Eta noe pinampaén bérkah
 ti Pangeran, djeung kabéhéran ti Al-
 6 lahing kasalametanana. 'Nja eta tel-
 hana noe nanjakeun andjeunna, * noe
 nejang pameunteu andjeun, jaktosna
 Jakoeb. Selah. a *Djab* 27:8.

- 7 Eh lawang! geura pada djoengdjoeng-
keun hoeloe maraneh; eh panto lang-
gëng! geura pada djoengdjoengkeun so-
raugan, soepaja Radja kamoeljaan teh
lēbēt!
- 8 Na saha Radja kamoeljaan teh? - Pa-
ngeran, noe langkoeng bēdas, noe lang-
koeng kawasa; Pangeran, noe langkoeng
kawasa dina pērang.
- 9 Eh lawang! geura pada djoengdjoeng-
keun hoeloe maraneh; eh panto lang-
gëng! geura pada djoengdjoengkeun so-
raugan, soepaja Radja kamoeljaan teh
lēbēt!
- 10 Na saha teja Radja kamoeljaan teh? -
Pangeran sawadya-balad, nja eta Radja
kamoeljaan teh. Selah.

DJABOER 25.

Damēlan Dawoed.

- 1 * Koering ngadjoengdjoengkeun pi-
kir ka andjeun, Pangeran! *a Djab. 86: 4.*
- 2 Noen, Allah koering! ka andjeun koe-
ring teh ngandēl; moegi koering oelah
meunang era; moesoei koering oelah
dongkap ka soeka-soeka tina sabab
koering.
- 3 Lērēsna * sakoer noe ngarēp-ngarēp
ka andjeun moal meunang era; ari noe
meunang era tamah, sakoer noe pala-
tjidra teu karana sabab. *a Jek. 49: 23.*
- 4 Moegi koering * dipaparin njaho kana
djalan andjeun, Pangeran! koering woe-
roek anoe kērsa andjeun dilakonan.
a Djab. 27: 11.
- 5 Moegi koering didjalankeun dina ka-
jaktosan andjeun, sarēng moegi koering
diwoeroek; karantēn andjeun teh Alla-
hing kasalamētan koering; nja ka an-
djeun koering ngarēp-ngarēp sapopoēna.
- 6 Moegi emoet kana kawēlasan andjeun,
Pangeran! sarēng kana kaāsihan an-
djeun; karantēn eta teh ti kalanggēngan.
- 7 Moegi oelah emoet kana dosa-dosa *
mangsu koering ngora, sarēng kana ka-
masijatan koering; nja emoet teh ka koe-
ring moegi noemoetkeun kaāsihan an-
djeun, tina sabab kamoerahan andjeun,
Pangeran! *a Aj. 13: 26.*
- 8 Pangeran nja moerah nja saestoe;
* sabab kitoe kērsaen ngaweroekkeun
djalan ka djalma boga dosa. *a Djab. 32: 8.*
- 9 Anoe sareh koe andjeunna didjalan-
keun dina boekoem; estoe noe sareh
koe andjeunna diwoeroek djalanna.

- 10 Sadajana djalan Pangeran nja kaāsihan
sarta kajaktian, ka sakoer noe nētēpkeun
pērdjangdjanana djeung pērtelaanana.
- 11 * Koe karana padjēnēngan andjeun,
Pangeran! moegi ngahampoera kana ka-
dorakaan koering; karantēn eta teh gēdo
pisan. *a Djab. 23: 3.*
- 12 Saha djalma sijeun koe Pangeran!
tangtoo koe andjeunna diwoeroek dja-
lan noe koedoo dipilih.
- 13 Njawana pingēnggoneun dina kabag-
djaan, djeung toeroenanana * bakal ka-
warisan boemi. *a Djab. 47: 9.*
- 14 * Dalit djeung Pangeran dipasihkeun
ka sakoer noe sijeun koe andjeunna, sarta
pērdjangdjanana dinjahokeun ka dinja.
a Aj. 29: 4.
- 15 Panon koering ngabandēng bae ka
Pangeran; karana andjeunna tangtoo
ngaloowarkeun soekoe koering * tina
rawo. *a Djab. 31: 5.*
- 16 Moegi majoen ka koering, sarēng moe-
gi aja sih-koernija ka koering; karantēn
koering teh noenggēlis nja balangsak.
- 17 Kasoesahan hate koering gēdo pisan;
moegi koering ka-loowarkeun tina ka-
roepēkan koering!
- 18 Moegi ningalan kabalangsakan koe-
ring sarēng kaewēdan koering; sarēng
moegi ngahampoera kana sadajana dosa
koering!
- 19 Moegi ningalan moesoei koering; ka-
rantēn reja pisan, sarēng mikageuleuhna
ka koering kageuleuhan teungteuingeun.
- 20 Moegi ngaraksa ka njawa koering,
sarēng koering leupaskem; moegi koe-
ring oelah meunang era; karantēn koe-
ring njalindoeng ka andjeun.
- 21 * Katēmēnan sarēng kaestoean moegi
sina ngadjaraga ka koering; karantēn koe-
ring ngarēp-ngarēp ka andjeun. *a Aj. 1: 1.*
- 22 Noen Allah! moegi ngaleupaskem Is-
rail ti saniskantēn kasoesahanana.

DJABOER 26.

Damēlan Dawoed.

- Noen Pangeran! * moegi maparin
kaādilan ka koering; karantēn koering
loemampah teh kalawan katēmēnan koe-
ring; sarēng koering ngandēl teh ka
2 Pangeran hanteu loewak-lejok. 'Mangga,
Pangeran! * moegi ngararaoskeun sarēng
ngadjadjal ka koering; mangga, njaba
kana kaboeboewahan sarēng kana hate
3 koering! * Karantēn kaāsihan andjeun aja

di hareupeun mata koering, * saréng koering loemampah teh dina kajaktosau andjeun. *a Djab. 7: 9. b Djab. 7: 10. c 3 Joh. 3*

1 Koering " hanteu dijoek reudjeung djalma noe teu poegoeih, saréng hanteu miloe reudjeung djalma noe poera-poera. 2 Koering teh geuleuh ka pakoempoelan bangsat, saréng hanteu dijoek reudjeung noe daroraka. *a Djab. 1: 1.*

3 Koering " ngoembah leungeun, tanda bérésih; saréng hajang ngoeriling altar andjeun, Pangeran! 4 Baris hatoe noehoen mako sowara tarik, saréng baris njurjoskeun sadajana moedjidjat andjeun. 5 Noen Pangeran! 6 koering teh soeka pisan ka panglinggihan gedong andjeun, ka énggon balandonganing kamoejajan andjeun. *a 5 Moes. 21: 6. b Djab. 27: 4.*

7 Moegi oelah njandak njawa koering disaréngkeun saréng djalma dosa; moegi oelah njandak pati koering disaréngkeun 8 saréng djalma hoetang géti; 9 noe leungeunna ngareupeul karoetjahan, saréng leungeunna katoehoeu pinoeih koe paroe-roeba. 10 Ari koering teja loemampah kalawan katéménan koering; moegi ngaleupakeun koering, saréng moegi aja sih-koernija ka koering!

11 Socoke koering nangtoeng di énggon rata; koering sédja njoekoerkeun ka Pangeran " di djéro pakoempoelan. *a Djab. 22: 23.*

DJABOER 27.

Damélan Dawoed.

Pangeran " nja tjahja koering, nja kasalametan koering; rek sijeun koe saha koering! Pangeran nja kakoewatan hiroep koering; rek gimir koe saha koering! 2 Basa bangsat-bangsatsalampaurkeun ka koering, dek ngabakan daging koering, nja eta sakoe noe njoesoekeur djeung ngamoesoeh ka koering, seg pada 3 titadjong, bloek tidjarongklok. Masih koering kaképoeng koe wadya-balad, 4 hate koering moal sijeun; masih aja pérang njeorang ka koering, parandene koering sénang ati. *a Mik. 7: 8. b Djab. 3: 7.*

5 Hidji pérkara noe koe koering disoehoenkeun ka Pangeran, eta pisan noe koe koering dipikarép, nja hajang matoe di gedong Pangeran saemoer-hiroep, baris méléng kana kasacan Pangeran, djeung baris ngadongdon di djéro kabahna. 6 Karana koering koe andjeunna

disimpén di djéro pondokna keur mangsa aja katjilakaan, 7 diboenikeun di noe boeni sadjéro himahna, dioenggabkeun kana loehoer batoe karang. 8 Ajeuna ge sirah koering 9 tangtoo diloeboerkeun ti moesoeh-moesoeh koering anoe sakoeriling; sarta koering sédja ngahatoerkeun koerban kasoeakaan dina himah andjeunna; koering sédja njanji, nja sédja moedji ka Pangeran. *a Djab. 31: 21. b Djab. 15: 19.*

10 Noen Pangeran! moegi ngadangoekeun sowara koering, ari koering sasambat; moegi aja sih-koernija ka koering, 11 nja koering teh moegi dikaboel! [Timbalan andjeun:] Koedoe pada nejang pameunteu kami. Hatoe hate koering ka andjeun: Noen, mangga, sédja pisan nejang pameunteu andjeun, Pangeran! 12 Moegi oelah meungpenan pameunteu andjeun ka koering; abdi gamparan moegi oelah disoentroengkeun sadjéro béndoe; nja andjeun noe djadi panoeleung koering; moegi koering oelah diautép, saréng oelah ditilar, noen Allahing kasalametan koering! 13 Karanten koering ditinggalkeun koe indoeng-bapa, nanging Pangeran kersa ngangkén ka koering. 14 Noen Pangeran! 15 moegi ka koering ngawoeoekeun djalman andjeun; nja koering teh moegi ditoejoen dina djalman noe lémpéng, tina sabab noe ngararah ka koering. 16 Moegi koering oelah dilehkeun ka pikarépéun satroe koering; karanten aja saksi palsu ngamoesoeh ka koering, kitoe deui noe njoepkeun panganijaja. *a Djab. 86: 11.*

17 Lamoen koering teu pértjaja jen bakal nendjo kabagdjaan ti Pangeran dina 18 tanah djalma hariroep mah, [koering teh bingoeing]. 19 Koedoe ngarép-ngarép ka Pangeran; 20 sing tégér, djeung sing géde hate; poma koedoe ngarép-ngarép ka Pangeran! *a Aj. 28: 13. b Djab. 31: 25.*

DJABOER 28.

Damélan Dawoed.

Noen Pangeran! koering sasambat ka andjeun; noen Batoe karang koering! moegi oelah notorekkeun ka koering; oelah koengsi, rehing andjeun ngantép ka koering, seg koering teh sami 2 saréng noe taroeoen kana gorowong. 3 Moegi ngamukboel ka sowara panoe-noehoen koering, tijap-tijap koering

ngadjërit ka andjeun, tijap-tijap koering ngadjoeugdjoeungeun leungeun ka lëbët andjeun noe soetji. 'Moegi koering oelah ditarik sarëng noe daroraka, atanapi sarëng noe njarijeun kagorengan, * noe ngaromong hade ka batoer, doepe hate- na ngarah njilakakeun. 'Moegi maparin ka noe kitoe noemoetkeun lalampahana, sarëng noemoetkeun kañwonan kalakoeanana; nja moegi maparin ka noe kitoe noemoetkeun pagawean leungeunna; moegi moelangkeun balësana- na ka darinja! 'Sabab teu ngahartikeun kana dadamëlan Pangeran, sarta kawa padamëlan pananganana, noe matak eta teh tangtöe koe andjeunna diroentoeh- keun, moal diaradëgkeun. a Djab. 88: 5. b Djab. 55: 22.

c Sagala poedji ka Pangeran, sabab geus ngamakboel ka sowara panoenoe- hoen koering. 'Pangeran * nja kabëda- san koering, nja këpëng koering; hate koering ngandël ka andjeunna, sarta koering geus ditoeloeng; mana hate koe- ring soeka-soeka, sarta koering sädja nganoehoeunkeun ka andjeunna koe nja- njan koering. 'Pangeran teh kabëdasan oematna, * sarta nja andjeunna bente- ning kasalamëtan lisahan andjeunna. d 'Moegi njalamëtkeun oemat andjeun, sarëng bërkahan kagoengan andjeun; moegi pada diangan sarëng dipangkoe salalanggëngna! a Djab. 18: 2, 3. b Djab. 19: 51.

DJABOER 29.

Ijeu djaboer damëlan Dawoed.

Halatoerkeun ka Pangeran, * eh para poetra Allah! * halatoerkeun ka Pange- ran kahormatan djeung kabëdasan! 'Ha- latoerkeun ka Pangeran kabormatan pa- djënënganana; koedoe saroeudjoed ka Pa- ngeran * make pamidangan soetji.

* a Aj. 2: 1. b Djab. 96: 7. c Djab. 110: 3.

3 Gëntra Pangeran ngagoeroeh loehoe- reun tjai; Allah noe langkoeng moelja ngaloewarkeun goeloedoeg; Pangeran linggih loehoeun tjai gëde. 'Gëntra Pa- ngeran koe pohara, gëntra Pangeran koe agëm.

5 Gëntra Pangeran motongkeun kai poetri; nja Pangeran motongkeun kai poetri Libanon. 'Koe andjeunna * disina adjroeug-adjroeug tjara anak sapi; kitoe keneh Libanon djeung * Sirjon, sapërti

7 anak banteng. 'Gëntra Pangeran neker- keun seuneu patingboerinjaj.

a Djab. 114: 4. b Moesa 3: 9.

8 Gëntra Pangeran ngagëtërkeun tégäl léga; Pangeran ngagëtërkeun tégäl léga

9 Kades. 'Gëntra Pangeran matak oentjal ngadjoeur, sarta ngaboeroendoelkeun leuweung-leuweung; ari di djéro kabaha- na sadajana hatöer hormat.

10 Pangeran linggih, ngajaköun tjajah gëde teja; estoe Pangeran linggih, * djoe-

11 mënëng radja salalanggëngna. 'Pange- ran tangtöe masihan kabëdasan ka oe- matna; Pangeran tangtöe ngabërkahan ka oematna, maparin kasënanagan.

a Djab. 10: 16.

DJABOER 30.

Ijeu djaboer damëlan Dawoed; njanjian njalamëtkeun gëdong.

2 Koering sädja ngaloehoerkeun ka an- djeun, Pangeran! sabab koering koe an- djeun didjait, sarëng andjeun teu nga- boengahkeun moesoeu koering tina sa- bab koering. 'Noen Pangeran, Allah koering! nja ka andjeun koering nga- djërit, sarëng koering koe andjeun ditjageurkeun. 'Noen Pangeran! njawa koering koe andjeun dihandjatkeun deui ti ënggon noe maot; koering koe an- djeun dihiroepan tina * rek toeroen kana gorowong.

a Djab. 28: 1.

5 Geura maroeuji ka Pangeran, eh sa- koer kaasihna! koedoe halatoer uoehoen c ka padjënënganana noe soetji. 'Karana bëdoena sakeudeug, soekana saeomoer; reup peuting ngarërëb tjeurik, braj beu- rang aja sësënggakan.

7 Tadina pikir koering sadjéro koering gënah: Aing moal tidjalikëuh salalang- gëngna. 'Noen Pangeran! andjeun tina kasoeakaan andjeun ngadëgkeun goe- noeng koering sarëng reugreug; dëmi basa andjeun meungpeunan pameunteu andjeun, koering teh soemëblak.

9 Ka andjeun, Pangeran! koering sa- sambat; nja koering noenoehoen ka Pa- ngeran: 'Nahaon oentoengna ti gëtil koering, ti koering * toeroen kana roe- wangan? * Karah lëmah pimoedjieun ka andjeun? na bakal ngoewarkeun kajakto- san andjeun! 'Noen Pangeran! moegi ngamakboel, sarëng moegi aja sih-koer- nja ka koering; noen Pangeran! moegi kërsa mitoeleug ka koering.

a Aj. 33: 24. b Djab. 6: 6; 88: 12.

- 12 Alook-aloe kan koering koe andjeun geus digéntos koe engklak-engklakan; karoeng koering koe andjeun diboeka, bari koering disaboekan koe kaboengahan; 'soepaja * pangatjian koering moedji ka andjeun, saréng teu eureun-eureun. Noen Pangeran, Allah koering! salalanggéngna koering sédja nganoe-hoenkeun ka andjeun. *a* Djab. 16: 9.

DJABOER 31.

- Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan Dawood.
- 2 * Ka andjeun, Pangeran! koering njalindoeng; moegi koering oelah meunang era salalanggéngna; moegi koering leupaskeun koe kaadilatan andjeun! 'Moegi njondongkeun tjépil andjeun ka koering; moegi koering enggal dika-loewarkeun; ^b moegi andjeun minangka batoe karang wéwég pikeun koering, minangka imah rengreug baris njalamtkeun ka koering. 'Karantén batoe tjadas koering saréng benteng koering nja andjeun; mana moegi noejoen saréng ngadjeudjeuhkeun koering koe karna padjéuengan andjeun. 'Moegi koering bidjilkeun * tina rawe, beunang djalma njoempotkeun baris koering; karantén nja andjeun benteng koering. *a* Djab. 71: 1, 2. *b* Djab. 18: 3. *c* Djab. 25: 15.
- 6 * Koering nitipkeun soekma koering ka panangan andjeun; nja andjeun noe ngaleupakeun koering, noen Pangeran, 7 Allahing kajaktosan! 'Koering migeuleuh ka sakoer noe ngestoekeun brahala teu hasil; ari koering mah ngandél ka 8 Pangeran. 'Koering sédja gérah saréng boengah sabab kaasihana andjeun; rehing andjeun geus ningalan kana kabalangsakan koering; andjeun geus ngoeningakeun ka njawa koering keur kasoe- 9 kèran; 'saréng koering ^b koe andjeun hanteu disérahkeun ka leungenn moesoeh, salérésna soekoe koering disina nangtoeng * di noe léga. *a* Look. 23: 46. *b* Djab. 27: 12. *c* Djab. 18: 20.
- 10 Moegi aja sib-koernija ka koering, Pangeran! karantén koering keur soekér; mata koering, njawa koering saréng badi 11 dan roeksak balas njéri angén. 'Karantén hiroep koering bejak di djéro kaewédan, nja taoen koering bejak di djéro roehahrahoeh; tanaga koering lésée tina ka-

dorakaan koering, saréng toelang koering ring raroeksak. 'Tina sadajana moesoeh koering noe matak koering djadi kawirangan; geus poegoeh ka tatangga, ka kawawoeban oge matak sijeun; sakoer noe nendjo ka koering di loewar 12 ngarédjat ti koering. 'Pada hilap ka koering, leangit tina ingétan, saibarar noe maot; koering geus djadi sapertos 13 parabol boeroek. 'Sajaktosna koering ngoeping omong goreng djalma loba, panjingsijeunan ti sakoeriling; bari ré-rémpeogan djeung batoer-batoer halpérkawis koering, pangarahna njokot pati koering.

- 15 Doepi * koering teja ngandél ka andjeun, Pangeran! Pihatoer koering: Andjeun teh Allah koering. 'Sadajana mangsa koering aja di panangan andjeun; moegi koering ka-loewarkeun ti leungeun moesoeh koering saréng ti noe 16 ngaroedag ka koering! 'Moegi ^b njalindokeun pameunten andjeun ka abdi gamparan; koering salamtkeun koe kaasihana andjeun! 'Noen Pangeran! moegi koering oelah meunang era; karantén koering sasambat ka andjeun. Anoe kédah meunang era tamah, sakoer noe daroraka; moegi sina rarepeh, toeroen 17 ka énggon noe maot. 'Moegi dibisoekkeun sakoer biwir bohong, noe njaloentang nja ngaromongkeun djalma bédér, make kamagoengan saréng tjoewa. *a* Djab. 140: 7. *b* Djab. 80: 4.

- 20 * Koe agoeng kasaeana andjeun, noe koe andjeun disimpén pikeun sakoer noe sijeun koe andjeun, anoe koe andjeun didamél pikeun sakoer noe njalindoeng ka andjeun, kasaksian koe sadajana anak 21 Adam! 'Koe andjeun ^b pada diboenikeun di noe boeni pajoeneun andjeun, diraksa tina sakaitna djalma; koe andjeun pada disimpén dina pondok, diraksa tina tje- 22 rewedna letah. 'Sagala poedji ka Pangeran; karantén kaasihana ka koering didjadikeun matak helok, di djéro nagara noe wéwég. 'Tadina * koering kapongpongan ugomong: Koering geus dipégatkeun ti pajoeneun sotja andjeun; padahal koe andjeun dimakboel sowara panoenoehoen koering basa koering uga 23 djérit ka andjeun. *a* Djab. 36: 8. *b* Djab. 27: 5. *c* Djab. 116: 11.

- 24 Masing njaraah ka Pangeran, eh sa-

daja kaasihna! Pangeran ngaraksa ka sakoer noe pèrtjaja, sarta ngabalès liwat leuwih ka sakoer noe lampahna kama-
 25 goengan. 'Sing' a pada tègèr djeung sing galéde hate, eh sakabeh noe ngarèp-ngarèp ka Pangeran! a Djab. 27: 14.

DJABOER 32.

Ijeu pangwoeroek Dawoed.
 a Bagdja tēmēn djalma, noe diham-
 poera kamasijatanana, noe dilipoetan
 2 dosana! 'Bagdja tēmēn manoesa, noe
 b teu diētangkeun kadorakaañana koe
 Pangeran, sarta noe dina soekwana eu-
 weuh palsoena. a Roem 4: 7, b 2 Sam. 19: 19
 3 Mangsa koering repeh, toelang koe-
 ring ngaboeroekan, balas gègèroengan
 4 koering sapopoè. 'Karantēn sijang-wēngi
 panangan andjeun abot ka koering; toe-
 wak badan koering a kaganti koe toe-
 5 hoer katiga. Selah. 'Dosa koering koe
 koering dioendjoekkeun ka andjeun, sa-
 reng kadorakaañ koering koe koering
 hanteu dilipoetan. Omong koering: Sédja
 ngakoekeun kamasijatan koering ka Pa-
 ngeran. b Ladjēng koe andjeun diham-
 poera kadorakaañ dosa koering. Selah.
 a Djab. 102: 5, 12, b Sot. 28: 13.

6 Koe pèrkawis kitoe, oenggal-oenggal
 kaasih kédah nēñda ka andjeun meung-
 peung andjeun pikapēndakeun; sajak-
 tosa, keur tjaah tjai gēde, ka eta mah
 7 moal dongkap. 'Andjeun noe djadi pa-
 njoempoetan koering; andjeun kērsa nga-
 raksa ka koering, noelak kasoekēran;
 koering koe andjeun dirjoeng koe sēng-
 gaking karahajoean. Selah.

8 Kami a rek mapatahan ka maneh, sarta
 ka maneh ngawoeroekkeun djalma noe
 koe maneh koedoe dilakonan; kami rek
 mere pitoedoe, panon kami pimēntjro-
 9 ngeun ka maneh. 'Papatjoewan maneh
 oelah dek sapērti koeda, tjara bigal,
 noe teu boga pangarti, b anoe ditjandēt
 soengoetna koe tambang djeung kadali,
 10 rehna teu njampeurkeun ka maneh. 'Noe
 doraka loba kasangsarañana; dēmi saba-
 saha noe ngandēl ka Pangeran mah,
 pikarjoeungeun koe kaasihana. a Djab. 25: 12,
 b Sot. 26: 3, Jak. 3: 3.

11 Sing pada beugah di djero Pangeran,
 sarta sing garērāb, eh djalma balēñr!
 djeung koedoe pada sarēnggak, eh sa-
 kabeh noe saestoe nja hate!

DJABOER 33.

Eh djalma balēñr! goura sarēnggak
 di djero Pangeran. a Lampah moedji
 2 nja oetama di noe saestoe. 'Geura ha-
 latoer noehoen ka Pangeran mako ka-
 tjapi; geura maroedji ka andjeunna b
 mako tjēlēmipoeng kawat sapoeloeh.
 3 'Geura njaranjikeun ka andjeunna c hidji
 poepoedjian anjar; sing ngeunah nja na-
 rabeuh mako soesoerakan! a Djab. 147: 1,
 b Djab. 92: 1, c Djab. 96: 1.

4 Karana pangandika Pangeran saestoe,
 djeung sadajana dadamēlanana satoehoe.
 5 'Andjeunna misoecka kana kabēñran
 djeung kana kaadilān; a boemi teh pi-
 noeh koe kaasihana Pangeran.
 a Djab. 119: 64.

6 a Koe pangandika Pangeran didamēlna
 langit-langit, sarta koe Rohing bahamna
 7 didamēl sabalad-baladna. 'Tjai laeet koe
 andjeunna dikoempoelkeun sapērti toem-
 poekan; sagara koe andjeunna digoe-
 dangān. a 1 Moesa 1.

8 Saboemi kabeh koedoe sarjēun koe
 Pangeran; sadaja priboemi djagat koe-
 9 doe aladjirib koe andjeunna. 'Karana
 andjeunna nimbālān, a seug djadi; an-
 djeunna miwarang, seug aja. a Djab. 118: 5

10 Pangeran a ngaboeroengkeun tarekahi
 oerang kapor, ngagalkeun pakarēpan
 11 bangsa-bangsa. 'Papastēn Pangeran b tē-
 tēp salalanggēngna, pangērsakeun ma-
 nahna toeroen-toemoeroen. a Aj. 5: 12,
 b Sot. 19: 21; Jes. 14: 27.

12 a Bagdja tēmēn bangsa noe Allahna
 Pangeran; nja oemat beunang andjeun-
 13 na milih, djadi kagoenganana. 'Pangeran
 ngawaspaoskeun ti sawarga, ningalan
 sakabeh anak Adam. a Djab. 144: 15.

14 Ti ēnggonna linggih andjeunna teh
 nenteup ka sakabeh djalma eusi boemi.
 15 'Nja andjeunna noe ngadjadikeun ha-
 tena sarereja, sarta nēgēskeun sakabeh
 pagaweanana.

16 'Taja radja disalamētkeun sabab loba
 balad; prawira teu dirahajoekeun pedah
 17 rosa tanaga. 'Koeda gaplah kana oeng-
 goel, djeung teu ngaleupaskeun koe gēde
 pèrkosana.

18 Saēñjana, a sotja Pangeran ningali-
 keun ka noe sarjēun koe andjeunna,
 ka sakoer noe ngarēp-ngarēp kana ka-
 19 asihanana; 'kērsa ngaleupaskeun nja-

wana tina maot, ^b djeung dihariroopan keur mangsa patjélik. *a* Djab. 34: 16.

^b Djab. 37: 19.

- 20 Njawa koering sadaja ngantos-ngantos ka Pangeran; nja andjeunna noe djadi panooloeng djeung kékéng koering sadaja. 'Karana hate koering sadaja pi-boengabeun di djero andjeunna, sabab koering pada ngandél ka padjénéganana-
22 na noe langkoeng soetji. 'Moegi kafsihan andjeun, Pangeran! ngoengkoelan ka koering sadaja, sakoemaha koering nja ngalarép-ngarép ka andjeun.

DJABOER 34.

Damélan Dawoed, " sanggeus Dawoed ngowahan boedina di hareupeun Abimelek, sarta koe Abimelek didjongklokeun, toeloj angkat. *a* 1 Sam. 21: 12.

- 2 Kaoela sádja njoekoerkeun ka Pangeran salawasna; pamodji ka andjeunna pijsaen dina biwir kaoela teu pétot-pétot.
3 Njawa kaoela rek moedji maneh tina bal Pangeran, soepaja noe sareh pada ngadenge sarta baroengabeun.
4 Tjing, barantoe ka kaoela ngagoengkeun Pangeran; hajoe, oerang loehoerkeun padjénéganana djeung kaoela.
5 Kaoela tadi nejangn Pangeran, sarta kaoela dikaboel, bari dika-loewarkeun ti sakabeh kasijeun kaoela.
6 Eta teh maléntjrong ka andjeunna, seg pada gébjar; sarta beungeutna moal datang ka era.
7 " Ijeu noe balangsak sasambat, sarta koe Pangeran dimakboel, bari disalamétkeun ti sakabeh kasoelasanana.

a Djab. 91: 15.

- 8 Malaikat Pangeran masanggahan sa-koeriling noe sarijeun koe andjeunna, sarta koe eta pada didjait.
9 Sing pada ngarasa djeung sing arawas, jen Pangeran teh moerah; " bagdja témén djalma noe njalindoeng ka andjeunna!
a Djab. 2: 12.
10 Sing sarijeun koe Pangeran, eh parasoetjina! karana noe sarijeun koe andjeunna euweuh kakoerang.
11 " Singa ngora sok ngalangkroek djeung langlajeseun; dëmi noe narengan Pangeran mah banten kakoerangan naonna noe hade. *a* Aj. 4: 11

- 12 Tjing, baroedak! darengekeun kaoela; koe kaoela dek dipagahan sijeun koe Pangeran.

- 13 " Saha djalma bajang hiroep, soeka pandjang oemoer, mambrih nendjo kabagdjaan?
a 1 Petr. 3: 10.

- 14 Koedoe ngaraksa letah maneh tina ngomong goreng; kitoe deui biwir maneh tina ngomong tjidra.

- 15 Koedoe njingkir tina kagorengan, sarta milampah kahadean; " koedoe njijar karoentoetan, sarta ngobrek-ngobrek.

a Ibr. 12: 14.

- 16 " Sotja Pangeran ningalikeun ka noe balénér, sarta tjépilna ngadangoekeun ngadjértna.
a Djab. 33: 18.

- 17 Pameunteu Pangeran bëndoe ka sa-koer noe migawe goreng, moenggah ingétan ka dinja dibasmi, dileungitkeun ti boemi.

- 18 Dëmi itoe mah sasambat, sarta koe Pangeran dimakboel, bari dika-loewarkeun ti sakabeh kasoelasanana.

- 19 " Pangeran teh deukeut ka noe peupeus hatena, sarta njalamétkeun ka noe rëmoeck soekmana.
a Djab. 51: 19.

- 20 Noe bënëer sok loba katjilakaan, tapi koe Pangeran dika-loewarkeun ti eta sakabehna.

- 21 " Andjeunna ngaraksa sakabeh toelangna; toelangna sahidi go moal dipotongkeun.
a Joh. 19: 36.

- 22 Kagorengan matak maehkenn ka noe doraka; sarta noe migeuleuh ka noe bënëer, tangtoe njandang lara.

- 23 Pangeran ngaleupaskeun njawa abdi-abdina, sarta sakoer noe njalindoeng ka andjeunna moal njandang lara.

DJABOER 35.

Damélan Dawoed.

Noen Pangeran! " moegi madoean ka noe madoean ka koering; moegi mërangan ka noe mërangan ka koering.

- 2 'Mangga, njandak tameng sarèng kékéng; moegi geura ngadég, mitoeleong ka koering! 'Mangga geura njaboet toembak, bari mógat djalan, ngahalangan noe ngaroedag ka koerung; moegi nimbalan ka njawa koering: Ijeu kami kasalametan maneh.
a 1 Sam. 24: 16.

- 4 " Sakoer noe ngarah pati koering moegi sina mareunang era sarèng lara; sakoer noe mikiran pitjilakeun koering sina

aloendoer ka toekang saréng meunang
5 wirang. 'Moegi sina djaradi ^a sapérto
hoeoet katébak angin; nja moegi di-
djongklokkeun koe Malaikat Pangeran.

6 'Djalanna sina poék nja leueur, saréng
sina diaroadag koe Malaikat Pangeran.

^a Djab. 40:15. b Djab. 1:4; 83:14.

7 Karana eta teh baris koering njoem-
poetkeun rawena piloewang taja sabab;
pada miloewang ka njawa koering taja
8 sabab. 'Moegi sina kadatangan karoek-
sakan teu kanjahoan; ^a saréng sina beu-
nang koe rawena sorangan, noe koe
manehna disoempoetkeun; laboehna ka
dinja sina roeksak.

^a Djab. 9:16.

9 Ana kitoe mah njawa koering pigé-
raheun di djéro Pangeran, nja piatoheun
10 tina sabab pitoeloengna. 'Sadajana toe-
lang koering bade aroendjoekan: Noen
Pangeran! ^a saba noe nandingan ka an-
djeun! Noe balangsak koe andjeun di-
leupaskeun ti noe bédas ti batan ma-
nehna; nja ngaleupaskeun noe balangsak
saréng waloeat ti noe ngaramasaninja.

^a Djab. 89:7.

11 Koering dimoesoeh koe saksí noe
nganjaja; noe hanten kanjahoan koe
koering koe eta ditanjakeun ka koe-
12 ring. 'Hade koe eta dibalés goreng ka
koering; njawa koering tinggal njora-
13 ngan. 'Ari moenggoeh koering mah,
basa eta géring, pake koering karoeng;
koering mijasat diri koe poewasa, sa-
réng panéda koering malik ka dada
koering.

14 Ari lampah koering kawas eta teh
sobat, kawas pérnah doeloer ka koe-
ring; nja koering teh mésoem toemoeng-
koel, kawas noe prihatin katinggal in-
15 doeng. 'Doepi mangsa koering tidikés,
eta teh baroengaheun saréng loewad-
lijoed; djalma hina ngalijoed ka koering,
noe koe koering teu kanjahoan; pada
ngarérédjet ka koering teu eureun-
16 eureun; 'ibarat djalma moenapek nja
toekang mojak keur tjoetjoerak, nja
kitoe eta teh kérat-kérot hoentoena
ka koering.

17 Noen Goesti! sabaraha pilamieunana
deui koe andjeun ditanggap bae! Moegi
ngandoerkeun njawa koering ti karoek-
sakan eta djalma, nja lélémboetan koe-
18 ring oendoerkeun ti singa! 'Koering ^a
sédja nganoehoerkeun ka andjeun dina

pakoempoelan géde, nja sédja moedji
ka andjeun di téngah oemat loba.

^a Djab. 21:20; 40:10.

19 Moesoeh koering djalma palseo moegi
oelah sina baroengah koe hal koering;
^a noe migeuleuh ka koering taja sabab
20 oelah sina koetjap-kitjoup. 'Karana ngu-
romongna lain mawa saluuet; sajak-
tosna malikiran tipoe-daja, ngagorengan
21 ka djalma anténg eusi tanah. 'Saréng
pada njalangapkeun soengoeatna tina
hal koering, aromongna: ^a Poewas, poe-
was, koe panon oerang kadeuleul!

^a Djab. 69:5. b Djab. 70:4.

22 Noen Pangeran! koe andjeun kati-
ngali; moegi oelah ngantép; noen Goesti!
23 moegi oelah djaoeh ti koering. 'Mangga
geura tanghi saréng ngadég, bado ma-
parin kaadilan ka koering; noen Allah
koering saréng Goesti koering! moegi
24 ngoeroeskeun padoe koering. 'Moegi
ngabénérkan ka koering noemoetkeun
kaadilan andjeun, noen Pangeran, Al-
lah koering! sangkan eta oelah baroe-
ngahenn koe hal koering.

25 Oelah sina ngaromong sadjéro hatena:
Poewas, boekti kahajang oerang. Oelah
sina ngaromong: Koe oerang eta teh
26 geus diléglég. 'Moegi sina mareunang era
saréng wirang sarejana noe baroengah
koe hal katjilakaan koering; ^a moegi
sina njarandang kaerann saréng kawir-
angan sakoer noe ngagédkeun manéh
ngagorengan ka koering.

^a Djab. 132:18.

27 ^a Moegi sakoer noe soeka kana ka-
bénérkan koering sina sarénggak saréng
baroengah; saréng sina njaréboet teu
pétot-pétot: Sing diagoengkeun Pange-
ran, noe misoeke kana kasalametan ab-
28 dina! 'Ana kitoe mah letah koering bade
ngoetjapkeun kabénérkan andjeun, saréng
ngoetjapkeun poedjian andjeun sapopoé.

^a Djab. 40:17.

DJABOER 36.

Pikeun kokolotnjanji; damélan Dawoed,
abdi Pangeran.

2 Woeroekhalkamasijatandjalma doraka
di sadjéro hate koering kijeun: ^a Di hareu-
peun panonna taja pisan sijeun koe Al-
lah. 'Karana eta sok ngolo-ngolo ma-
neh dina angkeuhna sorangan, jen moal
kapéndak kadorakaanana sarta moal
dipikageuleuh.

^a Roem 9:18.

- 4 Ari omongan biwirna doraka djeung
palsoc; lampah pintér lampah hade koe
5 eta ditinggal. 'Noo koe eta dipikiran
" dina pangheusanana nja kadorakaan;
njuna dina djalan noe teu hade; kago-
rengan koe eta teu dipikaidjid. a *Mt.* 7:1.
- 6 Noen Pangeran! " kaasihian andjeun
dongkap ka langit; kajaktos an andjeun
7 doemoegi ka mega. 'Kandilan andjeun
sapertos goenoeng-goenoeng Allah; hoe-
koeman andjeun lir sagara djero; ma-
noesa saréng sasatoan koe andjeun di-
pitoeloeng, Pangeran! a *Djab.* 57:11.
- 8 Amboc, koe moelja kaasihian andjeun,
noen Allah! noe mawi anak Adam nja-
lindoeng " kana noeb djangdjang andjeun.
- 9 'Pada sareubeuheun pisan " koe gadjih-
gadjih gedong andjeun; saréng koe an-
djeun pada diinoeman tina waloengan
10 kasoeukan kagoengan andjeun. 'Karan-
tén nja di andjeun ajana soemoer ka-
hiroepan; " dina tjaang andjeun koering
pada nendjo tjaang. a *Eccl.* 2:12.

b *Djab.* 65:5. c 2 *Kor.* 4:6.

- 11 Moegi sing djongdjong kaasihian an-
djeun ka sakoer noe nganjahoekun ka
andjeun; kitoe deui kaadilan andjeun ka
12 sakoer noe saestoe hatena. 'Moegi koe-
ring oelah kasorang soekoe djalma ka-
magoengan, saréng koering oelah disina
oeprak-aproek koe leungeun djalma do-
13 raka. 'Di dinja noe njarieun kadoraa-
kaan geus pada labeuh; pada tidjong-
klok, sarta moal barisaenn boedang deui.

DJABOER 37.

Damélan Dawoed.

- Maneh " oelah panas ati tina sabab
bangsat-bangsar; oelah sirik ka noe
2 marigawe kagorengan. 'Karana saperti
djoekoet, eta teh gantjang diarit; sarta
tjara daoén hedjo, eta teh tereh araloem.
a *Sil.* 23:17; 24:19.
- 3 Koedoe ngandél ka Pangeran, djeung
milampah kahadean; koedoe ngénggo-
nan boemi, bari ngingoe kajaktian.
- 4 'Djeung masing soeka-boengah koe hal
Pangeran; ana kitoe mah maneh koe
andjeunna tangtoe dipaparin sakahajag
hate maneh.
- 5 " Djalan maneh sanggakeun ka Pa-
ngeran; sarta sing ngandél ka andjeunna;
tangtoe andjeunna noe pingeroeseun;
6 'sarta bakal ngabidjilkeun kabénérn

maneh saperti tjaang, kitoe deui lak
maneh tjara téngah poé. a *Djab.* 55:23.

- 7 " Koedoe asrah ka Pangeran, bari
ngantos-ngantos ka andjeunna; maneh
oelah panas ati tina sabab djalma noe
loeloes djalanana, tina sabab djalma noe
migawe kadjoeligan. a *Djab.* 62:6; *Jes.* 30:15.
- 8 Koedoe njéjah napsoc djeung ning-
galkeun ambék; maneh oelah panas ati;
ngan noengtoen kana lampah goreng.
- 9 'Karana bangsat tangtoe dibarasmé;
demi sakoer noe ngarép-ngarép ka Pa-
ngeran mah, " nja eta noe bakal ka-
warisan boemi. a *Sil.* 2:21.
- 10 Sarta sakeudeung deui " djalma do-
raka teh euweuh; ana koe maneh di-
tégéskeun ka énggonna, sihareng geus
11 teu aja. 'Demi " anoe sareh mah bakal
kawarisan boemi, sarta bakal saroe-
boengah pedah rosa nja kasénaungan.

a *Aj.* 20:9. b *Mat.* 5:5.

- 12 Noe doraka ngarah ka noe bènér,
" sarta kèrat-kérot hoentoena ka dinja.
- 13 'Koe Goesti " eta teh digoemoedjèng-
keun; karana langkoeng waspaos jen-
éngke datang poéanana. a *Djab.* 35:16;
Lal. 7:34. b *Djab.* 2:4.

- 14 Noe doraka ngabaték pédangna djeung
méntang gondewana, karépna ngaroe-
boehkeun noe balangsak nja waloerat,
" pambrihna meuntjit noe saestoe dja-
15 lanna. 'Pédangna bakal noelès ka ha-
tana sorangan, djeung gondewana bakal
dipotongkeun. a *Djab.* 44:22.

- 16 " Ménding noe saeutik bogana djalma
bènér djeung kasogihan djalma doraka
17 reja pisan. 'Karana " leungeun djalma
doraka bakal dipotongkeun; tatapi Pa-
ngeran ngadeudeul ka noe balénér.

a *Sil.* 15:16. b *Djab.* 10:13.

- 18 Pangeran langkoeng oeninga dina
oemoer djalma noe satéménna, sarta mi-
19 likna pitétèpeun salalanggénna. 'Moal
meunang era dina mangsa aja katjila-
kaan, " sarta dina oesoem patjéklík tang-
toe piseubeuheun. a *Djab.* 33:19.

- 20 Sabalikna noe doraka bakal laleungit;
ari moesoch Pangeran pidjadiéun sa-
perti pérhijasan sampalan; pibejakeun
sattjara haseup bejakna.

- 21 Noe doraka ngindjeun, sarta teu ma-
jar deui; demi noe bènér mah karoe-
22 njalan sarta berehan. 'Karana djalma
noe dibèrkahan koe andjeunna " bakal

kawarisan boemi; dëmi djalma noe keuna panjapa andjeunna mah tangtoe dibasmi.

a Mat. 25: 31.

23 Langkah djalma dipageuhkeun koe moenggoehing Pangeran, sarta djalmanoe kitoe dianggo kasoea. 'Lamoen laboeh, moal koengsi tigedëboeg; karana koe Pangeran dihajeukan leungeunna.

25 Kaoela ti ngongora datang ka geus kolot tatjan nendjo " djalma noe bënër ditilarkeun, atawa toeroenanana djadjaloek hakaneun. 'Sapopoë eta teh karoenjaan sarta mere ngindjeun, djeung toeroenanana matak berkah.

a Lock. 22: 55.

27 " Koedoe njingkir tina kagorengan sarta milampah kahadean, tangtoe maneh matoeh salalanggengna.

28 " Karana Pangeran " misoea kana kaadilau, sarta moal nilarkeun kaasihna. Pada diraksa salalanggengna; dëmi toeroenan djalma

29 doraka mah bakal dibasmi. 'Noe balënër bakal kawarisan boemi, sarta ngenggonaninja salalawasna.

a Djab. 34: 15. b Djab. 83: 5.

30 Biwir djalma bënër ngoetjapkeun kapintëran, sarta letahna ngomongkeun

31 noe tëroes djeung hoekoem. 'Toret Alahna " aja di djero hatena; nintjakna moal tidjalikeuh.

a Jes. 51: 7.

32 " Noe doraka ngintip ka noe bënër, noe dipalar maehan ka dinja.

33 " Pangeran moal ujërahkeuninja ka leungeunna, sarta moal disalahkeun dina mangsa dihoekoeman.

a Djab. 10: 8.

34 Koedoe ngarëp-ngarëp ka Pangeran, sarta ngestoekeun djalanna, tangtoe maneh koe andjeunna dika-loehoerkeun, soepaja ngamilik boemi; dimana noe daroraka dibasmi, koe maneh pikaten-djoëun.

35 Kaoela nendjo hidji djalma doraka sarta lalin, ngarangkadak sapërta kai

36 noe asal boemi, moeles pisan. 'Toeloëj aja noe ngaliwat, " doemadakan eta geus teu aja; ana koe kaoela ditejangan, wëleh teu kapanggih.

a Aj. 5: 3.

37 Koedoe ngawaskeun noe satëmëna, djeung nêgëskeun noe saestoe; karana djalma kitoe pitoengtoengeunana sala-

38 mët. 'Ari noe migawe masijat mah tangtoe ditoempoer sarerejana; djalma doraka pitoengtoengeunana dibasmi.

39 Dëmi noe balënër meunang kasalametan ti Pangeran; " nja andjeunna noe minangka bentengna dina waktoe aja

40 kasoekeuran. 'Nja Pangeran noe mitoe-loeng sarta ngaleupaskeun ka darinja; pada dileupaskeun ti noe daroraka; geus tangtoe pada disalamëtkeun, sabab njalindoeng ka andjeunna.

a Djab. 46: 2.

DJABOER 38.

Ijeu djaboer damëlan Dawoed, pikeun ngelingkeun.

2 Noen Pangeran! " moegi oelah njiksa ka koering sadjéro andjeun bëndoe; sarëng moegi oelah mëpërih ka koering

3 sadjéro andjeun wëra. 'Karantën " djamparing andjeun amlës ka koering, sarëng panangan andjeun ngabeumpikan ka koering.

a Djab. 6: 2. b Aj. 6: 4.

4 Taja pisan waloejana dina daging koering tina sabab bëbëndoe andjeun; taja pisan kasënanangan dina toelang-toelang

5 koering tina sabab dosa koering. 'Kurautën kadorakaan koering " lapoet tina sirah koering; sapërtoes tanggoengan noe beurat, eta teh beurat teuing ka koering.

a Est. 9: 6.

6 Bohak koering baee bijoek sarëng boeroek tina sabab kapaloengan koering.

7 'Koering teh bëngkoeng, nja toengkoel langkoeng-langkoeng; sapopoë koering teh leumpang prihatin.

8 Karantën tjangkeng koering pinoeh koe babareuhan; sarëng taja pisan waloejana dina daging koering.

9 'Koering laleuleus, asa rarëmoek langkoeng-langkoeng; koering teh babaeng tina habarëgoengan hate koering.

10 Noen Goesti! sadajana kabajang koering ngagëlar di pajoeuneun andjeun, sarëng roemahoeh koering hauteu kaali-

11 ngan ka andjeun. 'Hate koering ratoeg këkëtëgna; tanaga koering geus ninggalkeun ka koering; sarëng tjahja mata koering, eta ge geus teu aja di koering.

12 " Kanjaah koering sarëng sobat koering narangtoeng anggang ti balahi koering; baraja koering pada nangtoeng

13 ti kadjaoehan. 'Ari noe ngarah pati koering pada masang ridjët naheunan koering; sarëng noe mambrih katjilakaan koering pada mitjamtjamkeun pibalabieun, sapopoë eta ngan ngarang tipoe-

daja bae.

a Aj. 19: 14; Djab. 88: 9.

14 Doepi koering teja sapërtoes noe torek, koering teu ngoepingkeun; sarëng koering sapërtoes noe bisoe, anoe teu

- 15 ngangahkeun biwirna. 'Estoe koering teh
djadi sapertos djalma noe teu ngadenge,
saréng dina biwirna taja pidjawabeun.
16 Karantén koering ngarép-ngarép ka
andjeun, Pangeran! tinangtos andjeun
ngaboelkeun, noen Goesti, Allah koer-
17 ring! 'Karantén piceondjoek koering:
'Eta teh moegi oelah sina baroengah
koe hal koering; manawi soekoe koering
tidjalikeuh, tinangtos eta pada ngagè-
dekeun maneh ngagorengan ka koering.

a Djab. 35: 19, 24.

- 18 Karantén koering babakoe tidikésan;
kasangsaraan koering ngagélar di ha-
19 ruepeun koering teu pétot-pétot. 'Ka-
rantén " koering ngondjoekkeun ka-
dorakaan koering; koering teh soesah
tina dosa-dosa koering. a Djab. 32: 5.
20 Doepe satroe koering mah hariroep
nja barédas; noe migeuleuh ka koering
21 djalma palsoe nja loba pisan. 'Saréng
'noe ka koering malés hade koe goreng
pada ngamosoch ka koering, tina sabab
koering ngobrek kana kabadean.

a Djab. 35: 12; 109: 5.

- 22 Moegi oelah nilarkeun ka koering,
Pangeran! Noen, Allah koering! moegi
23 oelah djaoeh ti koering. 'Moegi " sing
enggal miteloeng ka koering, noen
Goesti, kasalametan koering! a Djab. 40: 14.

DJABOER 39.

Pikeun kokolot njanji, pikeun " Jédoe-
toen. Ijeu djaboer damélan Dawoed.

a 1 Bab. 25: 1.

- 2 Tadina pikir kaola: Aing dek nga-
raksa djalma diri, oelah koengsi migawe
dosa koe letah; aing dek ngaraksa biwir
sorangan, diwéngkoe, sapanjang noe
doraka teh masih aja di hareupeun aing.
3 'Kaoela ngabisoe, asrab, tjitjing, njégah
kasoekaan; tatapi kasangsaraan kaoela
4 beuki ripoe. 'Ati kaoela djadi panas
di djero awak; aja seuneun ngéntab-ngén-
tab dina pipikiran kaoela; pok kaoela
oendjoekan koe letah:
5 Noen Pangeran! " moegi koering pa-
parin njaho pitoengtoengeun koering, sa-
réng pérkawis oekoeran oemoer koering,
soepaja koering térang, sakitoe tereh
6 koering roeksak. 'Salérésna, oemoer koer-
ing koe andjeun ditangtoskeun satam-
paeun bae; hiroep koering sasat euweuh
di pajoneun andjeun; b estoe oenggal-

oenggal manoesa, satétég-tétégna oge,
7 ngan sija-sija bae. Selah. 'Estoe djalma
loemakoe teh " satjara wuwajangan;
estoe karoeseohanana sija-sija bae; " lam-
pahna noempoekkeun, saréng teu nja-
hoéun noe pimoeloengeuninja. a Djab. 30: 12.
b Djab. 144: 4. c Aj. 14: 1. 2. d Leuk. 12: 20.

- 8 Doepe ajeuna, naon noe koe koering
diantos-antos, noen Goesti! Pangarép-
ngarép koering teh nja ka andjeun.
9 'Moegi-moegi ngaleupaskeun koering ti
sadjana kamasijatan koering; moegi
koering oelah didjadikeun hinakeuneun
10 djalma boeroeng. 'Koering teh ngabi-
soe, moal ngangahkeun biwir; karantén
11 nja andjeun noe ngadamél kitoe. 'Balahi
andjeun moegi ditjandak ti koering;
'tina dipérangan koe panangan andjeun
noe mawi koering dongkap ka roeksak.
12 'Tijap-tijap andjeun mēpéril ka djalma
lantaran siksaa tina hal kadorakaan,
kaaloesanana koe andjeun disina lēboer,
sapertos koe toko. Estoe oenggal-oenggal
manoesa sija-sija bae. Selah. a Djab. 32: 4.
13 Noen Pangeran! " moegi ngamakboel
ka panéda koering; moegi ngadangoe-
keun ka djédjéritan koering; moegi oelah
ngantép ka tji-panon koering; " karantén
koering teh semah di andjeun, nja djalma
madjik, sapertos sadajana karoehoer
11 koering. 'Moegi-moegi " ngalijsa ka koer-
ing, saugkan koering ujenangkeun diri,
memeh koering mijang, saréng hanteu
aja. a Djab. 5: 2, 3. b 1 Bab. 29: 15; 1 Petr. 2: 11.
c Aj. 10: 20.

DJABOER 40.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer da-
mélan Dawoed.

- 2 Koering ngarép-ngarép ka Pangeran
njoso pisan; sarta andjeunna tjondong
ka koering, ngadangoekeun djédjéritan
3 koering. 'Ari koering teh koe andjeunna
dihandjatkeun ti djero lombang pang-
roeksakan, " ti djero leutak lēdok, bari
soekoe koering disina nangtoeng dina
batoe tjadas, tintjak koering disina pa-
4 geuh. 'Sarta andjeunna dina soengoet
koering maparin " poepoedjian anjar,
hidji njanjian pikeun ka Allah oerang.
Loba pisan noe bakal narendjo, sarta
sarijeun, djeung ngarandél ka Pangeran.
a Djab. 69: 3. b Djab. 33: 3.
5 Bagdja témén djalma noe ngandélna

ka Pangeran, djeung hanteu njanghareup ka noe aradigoeng atawa ka noe njimpang kana bohong. 'Noen Pangeran, Allah koering! pirang-pirang moedjidjat andjeun sarèng pangèsakeun andjeun, noe koe andjeun didamel ka koering sadaja; taja pisan bandingan andjeun; ari koe koering rek disèboetkeun sarèng ditjatoerkeun, loba teuing, taja bilanganana.

7 Koerban peuntjitan sarèng koerban kadaharan mah koe andjeun teu dianggo kasoeke; koering koe andjeun ditotoskeun tjeuli; * koerban doeroekan sarèng koerban dosa koe andjeun hanteu dipendoet. 'Tidinja koering oendjoekau: Noen, ijeu koering dongkap; ^b dina kitab goeloengan hal koering geus disératkeun; ^c kasoeke koering ngalampahkeun pangngersa andjeun, noen Allah! * sarèng toret andjeun aja di djero hate koering.

^a Djab. 51: 16. ^b Joh. 5: 39. ^c Djab. 37: 31; Jcs. 51: 7.

10 Koering ngawartakeun kabèneran andjeun * dina pakoempoelan gède; salèrèna, biwir koering koe koering teu ditoelak; noen Pangeran! andjeun langkoeng oeninga. 'Kabèneran andjeun koe koering teu dirimboenan di djero hate koering; katoehoan andjeun sarèng kasalamètan andjeun koe koering diowarkeun; kaasih andjeun sarèng kajaktosan andjeun koe koering teu disalingkoehkeun dina pakoempoelan gède.

^a Djab. 35: 18.

12 Ari andjeun, Pangeran! moegi oelah noelak kawelasan andjeun ka koering; * kaasih andjeun sarèng kajaktosan andjeun moegi sina ngadjaraga ka koering teu pètöt-pètöt. 'Karanten koering karijoeng koe katjilakaan, moenggah taja bilanganana; koering teh kaboeroe koe kadorakaan koering, sarèng koering teu bisa nendjo; ^b ari lobana ngoengkoelan boeok koering, sarèng hate koering geus ninggalkeun ka koering.

^a Djab. 57: 4. ^b Djab. 69: 5.

14 Noen Pangeran! moegi aja pangèrsa ngaleupaskeun ka koering; * noen Pangeran! moegi sing enggal mitoeloeng ka koering. 'Moegi ^b sina mareunang era sarèng wirang sarejana noe ngarah pati koering, pambrihna ditiwaskeun; moegi sina aloendoer ka toekang sarèng mareunang lara sakoer noe soeka kana

16 pitjilakaeun koering. 'Moegi sina mëlèngkè tina bawaning kaerana sakoer noe ngaromong hal koering: Poewas! poewas!

^a Djab. 70: 2. ^b Djab. 35: 4, 20.

17 Moegi sadajana noe neungan andjeun sina aratoe sarèng baroengah di djero andjeun; * sakoer noe soeka kana kasalamètan andjeun moegi sina njarèboet teu pètöt-pètöt: Sing dingoegeun Pangeran! 'Ari koering teja nja balangsak nja waloerat, nanging Goesti ngamanah ka koering. Nja andjeun noe mitoeloeng sarèng ngaleupaskeun ka koering; noen, Allah koering! moegi oelah ngalami-keun.

^a Djab. 35: 27

DJABOER 41.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damelan Dawoed.

2 Bagdja tèmén djalma, noe oetama lampalna ka noe malarat; samangsa nja katjilakaan, tangtoe dirabajoeun koe Pangeran. 'Koe Pangeran noe kitoe tangtoe diraksa djeung dihiroepan; tanwande dibagdjakéun di boemi; * toer koe andjeun moel diseleheun ka pika-
4 répeun moesoehna. 'Koe Pangeran tangtoe ditanggeuj dina pangheésanana mangsa gering; tijap-tijap boga panjakit saénggonna kabeh koe andjeun disalin.

^a Djab. 27: 12

5 Pioendjoek koering: Noen Pangeran! moegi aja sili-koernija ka koering; moegi-moegi njageurkeun njawa koering; karanten koering gadoeh dosa ka andjeun.
6 'Moesoeh koering ngaromong awon hal koering; [pokna]: Irah eta pipaeheun sarta leungit ngaranna! 'Sarèng satijap-tijap datang ngalajad, sok ngomong bohong; hatena ngoempoel-ngoempoel-keun kagorengan baris dirina; djol ka loewar, tjatjarita.

8 Sadajana noe geuleuh ka koering harewosan sarèng batoer-batoer ngagorengan koering; pada mikiran anoe baris pitjilakaeun koering; [pokna]: 'Aja pèrkara matak tiwas ditamplokkeun ka manehna; sarta ajeuna manehna keur
10 ngalondjor teh moal hoedang deui. 'Saudjan djalma noe roentoet sarèng koering, anoe koe koering diandél, * noe sok dadaharan roti koering, ajeuna geus ngagagkeun seekoe ka koering.

^a Joh. 13: 18

11 Doepi andjeun, Pangeran! moegi aja

- sih-koernija ka koering, saréng moegi koering dihoedangkeun deui; seug koering sédja malés ka darinja. 'Djalan kitoe koering téh pitérangkeun, jen koering koe andjeun dianggo kasoeka, jen moesoeh koering moal koengsi soerak tina hal koering. 'Ari mēnggahing koering teja koe andjeun ditétépkeun dina katémnan koering, saréng koering koe andjeun dikérsakeun marék di pajoeuneun andjeun salalanggengna.
- 14 Sagala poedji ka Pangeran, Allah Israil, ti kalanggéngan dongkap ka kalanggéngan deui! Amin, amin.

DJABOER 42.

- Pikeun kokolot njanji. Ijeu pangwoeroek "poetra-poetoe Korah. a Djab. 20: 10.
- 2 Sapértoes oentjal njoso hajang kana waloeangan tjai, nja kitoe njawa koering njoso hajang ka andjeun, noen Allah! 'Njawa koering " halabhabeun ka Allah, nja ka Allah noe hiroep. Iraha koering piasoepeun, ngadeuheus ka pajoeuneun Allah? 'Tji-mata koering " noe djadi kahakanan koering beurang-peuting, " reh sapopoé aja noe ngomong ka koering: Di mana ajeuna Allah manéh? 'Eta koering sok ngingétkeun, " bari ngoetjoetkeun njawa di sadjéro koering, jen koering tadina sok miloe saréng noe ngaleut, leumpang ka gedong Allah, kalawan sowara sēnggak saréng pamoedji, mangpirang-pirang noe milampah pesta. 'Eh njawa! naha wét ngahélok, sarta goelinggasahan di sadjéro kaeola? Sing ngarép-ngarép ka Allah; karana kaeola tangtoe moedji deui ka andjeunna tina pitoeloeng pameunteuna. a Djab. 63: 2. b Djab. 80: 6.
- c Djab. 79: 10. d Aj. 30: 16.

- 7 Noen, Allah koering! njawa koering ngahélok di sadjéro koering; sabab kitoe koering ingét ka andjeun di tanaah tji Jordan saréng Hermon, di goenoeng leutik. 'Djoengkrang njéloekan ka djoengkrang deui, keur ngagoeroeh tjeroeg andjeun; sadajana lambak saréng ombak andjeun geus njarorang ka koering. 'Pangeran tangtoe miwarang kaasihanana ti beurang, sarta ti peuting njanjian andjeunna pajaeun di koering, nja panéda ka Allahing hiroep koering. 'Koering rek oendjoekan ka

- Allah, batoe tjadas koering: Naha manah lali ka koering? " koe naon koering kédah leumpang mésoem, tina panganijaja moesoeh! 'Koering dibihina koe noe njoesoekér ka koering, asa di tiiran nja toelang, reh ngaromongna ka koering sapopoé: Di mana ajeuna Allah manéh? 'Eh njawa! naha wét ngahélok, sarta koe naon goelinggasaban di sadjéro kaeola? Sing ngarép-ngarép ka Allah; karana kaeola tangtoe moedji deui ka andjeunna, noe djadi kasalametan beungeut kaeola sarta Allah kaeola. a Djab. 35: 14.

DJABOER 43.

- Noen Allah! " moegi maparin kaadilan ka koering, saréng " moegi moetoés padoe koering ka bangsa noe teu karoenjaan; moegi ngaleupaskeun koering ti djalma noe palatjidra saréng awon. 'Karan-tén andjeun noe djadi Allahing kabédasan koering; naha mana koering dipitjeun koe andjeun? " koe naon koering kédah leumpang mésoem, tina panganijaja moesoeh! 'Moegi-moegi ngintoenkeun tjahja andjeun saréng kajaktosan andjeun; nja eta sina noejoen ka koering, didongkapkeun " ka goenoeng andjeun noe soetji, saréng ka balandongan andjeun; soepaja koering ngadatakan ka altar Allah, ngadeuheus ka Allah kaboengahaning kagéraban koering, saréng moedji ka andjeun, make katjapi, noen Allah, Allah koering! 'Eh njawa! " naha wét ngahélok, sarta koe naon goelinggasahan di sadjéro kaeola? Sing ngarép-ngarép ka Allah; karana kaeola tangtoe moedji deui ka andjeunna, noe djadi kasalametan beungeut kaeola sarta Allah kaeola. a Djab. 26: 1. b Djab. 119: 154. c Djab. 42: 10. d Djab. 13: 1. e Djab. 42: 12.

DJABOER 44.

- Pikeun kokolot njanji. Ijeu pangwoeroek poetra-poetoe Korah.
- 2 Noen Allah! koering ngareopeing koe tjeuli, karochoen koering pada njarjos ka koering; andjeun ngadamél bidji padamélan di djaman karochoen, di djaman baheula. 'Panangan andjeun " geus njingkahkeun oerang kapir, doepi karochoen mah koe andjeun dipélak; andjeun geus njilakakeun bangsa reja piisan, doepi karochoen mah didjéngkar-

1 keun. 'Karantén pangmeunangkeunana tanah teh lain koe pèdangna, sarèng lain leungeunna sorangan noe njalamèt-keun ka dirina; pangdisulamètkeunana teh koe panangan andjeun téngeñ, koe asta andjeun, sarèng koe tjalja pameunteu andjeun, sarehna karoehoeu koe andjeun dianggo kasoeke.

a Djab. 78: 55; 80: 9.

5 a Andjeun pisan Radja koering, noen Allah! Moegi b ka Jakoeb miwarang kasalametan! 'Sarèng andjeun koering bade naleunggar ka noe njoesoekër ka koering; koe padjénengan andjeun koering bade ngaridék ka noe ngamoesoeh ka koering. 'Karantén koering moal ngandél ka gondewa koering; sarèng lain pèdang koering anoe bakal njalamètkeun ka koering. 'Jaktosna mah nja andjeun noe njalamètkeun koering sadaja ti noe njoesoekër ka koering; sarèng noe gareuleuh ka koering koe andjeun disina meunang era. 'Koering pada moedji manéh tina hal Allah sapopoena; sarèng sèdja halatoer noehoeu ka padjénengan andjeun salalanggèngna. Selah.

a Djab. 74: 12. b Djab. 24: 6.

10 Orokaja ajenna koering koe andjeun dipitjeun sarèng pada diwirangkeun, a da hanteu njarèngan boedal sarèng wad-ya-balad koering. 'Koering koe andjeun disina aloendoer ka toekang tina sabab satroe; sarèng noe gareuleuh ka koering dongkap ka ngarajahan sakarép-karép. 'Koering koe andjeun disarelehkeun saroepea domba hakaneun; sarèng b koering koe andjeun dipantjawoerakeun, diajakeun di sagala bangsa kapir. 'Andjeun geus ngadjoewal oemat andjeun teu kalawan artos, hanteu dimahalkeun pangadjina.

a Djab. 60: 12. b 5 Moesa 28: 64.

11 c Koering sadaja koe andjeun geus didjadikeun hinakeuneun tatangga-tatangga koering, pojokeun sarèng tjotjoh-tjotjohoeu sakoer noe sakoeriling koering. 'Koering koe andjeun b geus didjadikeun misil di oerang kapir, sarèng matak gegebeg di bangsa-bangsa. 'Kawirangan koering sapopoè ngagèlar di hareupeun koering, sarèng koering kapipoetan koe kaeraan beungeut koering, tina sowara noe ngahibina sarèng noe ngagogoreng, tina sabab moesoeh sarèng noe ngararah malés. a Djab. 31: 12; 79: 4.

b 1 Radj. 9: 7

18 Koering sadaja gens kadatangan sanyis kantén eta; parandene koering teu harilap ka andjeun, sarèng hanteu tji-dra ka pèrdjangdjan andjeun. 'Hate koering teu aloendoer ka toekang, sarèng tintjak koering hanteu njimpang ti dju-lan andjeun; 'padahal koering sadaja koe andjeun geus dirimoekeun di ènggon adjag, sarèng dilipoetan koe ka-langkan maot. 'Saoepami koering hari-lap ka padjénengan Allah koering, sarèng nadahkeun leungeun ka nallahan bangsa sedjen mah, 'naha hal kitoe koe Allah moal kadongdon? Mapan andjeun-na noe oeuinga di sagala rasjah hate. 21 Sajaktosna a tina subab andjeun koering sapopoè pada dipaehan; koering teh diitoengkeun saroepea domba peun-tjeun. 'Noen Goesti! b moegi geura tanghi; naha andjeun mana koelem? Mangga geura goegah; mitjeun teh moegi oelah saèndèngna! 'Naha andjeun mana meungpeunan pameunteu, ngalalikeun kabalangsakan sarèng dikanijajana koe-ring sadaja? 'Karantén njawa koering sadaja toengkoel kana lèmah, c badan koering narapél kana taneuh. 'Moegi geura ngadég, mitoeloeng ka koering sadaja; moegi-moegi koering pada dileupaskeun, koe karna kaasihian andjeun!

a Roem 8: 36. b Djab. 35: 23; 59: 5.

c Djab. 119: 25.

DJABOER 45.

Pikeun kokolot njanji; a lagoe Bakoeng. Ijeu pangwoeroek poetra-poetoe Korah; njanjian kaasihian. a Djab. 69: 1.

2 Hate koering leber piomongeun matak soeka; pikir koering, noe dek di-karang pèrkawis Radja; letah koering ibarat kalam ahli sèrat noe mabir. 3 'Andjeun teh mantjoer ngoengkoelan anak Adam; lambe andjeun dikoetjoe-ran sih-koernija; sabab kitoe andjeun teh dibèrkahan koe Allah salalanggèngna. 4 Eh prawira! mangga njoengkelang-keun pèdang andjeun dina gedeng, nganggo kaagoengan sarèng kamoeljaan andjeun. 'Mangga nitih, nganggo kamoeljaan andjeun; moegi sing loeloes; tina hal pèrkawis kajaktosan sarèng kaadilan sareh; tinangtos andjeun koe panangan andjeun téngeñ diwoeroekan c pèrkawis matak sijeun. 'Djamparing

andjeun sarenkeut; bangsa-bangsa bade raroeboeh di bandapeun andjeun; keuna kana bato moesoeh-moesoeh Radja.

- 7 " Panglinggihan andjeun, noen Allah! tètép langgeng salalamina; tètèkén karadjaan andjeun nja tètèkén lèmpéng.
8 Andjeun misoeka kana kabéhérén, mi-geuleuh kana kadorakaan; sabab kitoe noe mawi andjeun, noen Allah! koe Allah andjeun geus dilisahan koe lisah kaantohan, dilangkoengkeun tina rentjang andjeun.

a Bar. 1: 8.

- 9 Sadajana panganggo andjeun seungit émoer, garoe saréng kajoe manis; ti djero padaléman gading andjeun teh diboengahkeun koe tatabeuban kawat.
10 Dina istri andjeun noe moelja raja poetra radja-radja; prameswari ngadég téngeun andjeun, nganggo émas Opir.
11 Eh poetri! reungeukeun, saréng tingali, bari tjondongkeun tjépi andjeun: koe andjeun lalikeun bangsa andjeun, kitoe deui ka saeusi-boemi rama andjeun.
12 Tinangtos Radja mikarésép kana kageulisan andjeun; karana Radja teh Goesti andjeun, mana moedoe njémbah ka andjeunna. Ari poetri Tiroes bakal njanggakeun pangabakti; " sakoer noe baleungbar di bangsa-bangsa bakal pada noenoehoen ka pajoeneun andjeun.

a Djab. 72: 10.

- 11 Poetra radja noe istri teh woengkoel kamoeljaan di djero; panganggona sing-sarwa songket émas. Didjadjapkeun ka Radja nganggo soesoelaman; parawan, rentjangna noe ngariring, pada dideubeuskeun ka andjeun. Didjadjapkeunana make sagala kaboengahan djeung kagéhahan; pada asoep ka padaléman Radja.
17 Karoeboen andjeun bade digéntos koe poetra-petra andjeun, noe koe andjeun bade didjadikeun kapala, njangkingsa boemi kabéh. Koering sédja ugingétkeun padjénengan andjeun téroes ka sadaja toeroenan-toeroenan; sabab kitoe bangsa-bangsa bade maroedji ka andjeun langgeng salalamina.

DJABOER 46.

Pikeun kokolot njanji; make " sora leutik. Ijeu poepoedjian damélan poetra-poetoe Korah.

a 1 Bar. 15: 20.

- 2 Allah nja panjalindoengan nja kabédasan oerang; " geus kapanggih pisan

djadi panoeloeng dina mangsa aja karoeboer. 'Sabab kitoe oerang teh moal sijeun, masih boemi datang ka barobah, nadjan goenoeng-goenoeng pindah ka tengah laot. 'Kadjeun tjaina ngagoe-roeh, ngaboedah, sarta goenoeng-goenoeng ngadaregdeg tina kamagoengnana. Selah.

a Djab. 37: 49.

- 5 Aja hidji waloengan, kokotjorana ngabaroengahkeun " ka dajéuh Allah, kasoejtjaning balandongan noe Langkoeng
6 Agoeng. 'Allah linggih di tengah eta dajéuh, moal datang ka ojang; koe Allah tangtée ditoeleeng barang braj beurang.
7 Bangsa-bangsa pada ngagoe-roeh, karadjaan-karadjaan arojag; andjeunna ngagéntra, seg boemi teh léboer. 'Pangeran sawadya-balad noe njaréngan ka oerang; Allah Jakoeb minangka koeta oerang noe loehoer. Selah.
8 Hijap ka darijeu! tarendjokeun dadamelan Pangeran, noe ngajakeun karoeksakan di boemi; " noe ngeureunkeun pérang népi ka toengtoeng boemi; noe motongkeun gondewa djeung minggéskeun toembak; kareta didaroeroek koe seuneu. 'Ingkeun koe maraneh, sarta kanjarahokeun jen ijeu kami Allah; kami kérsa diangoengkeun di sagala bangsa.
12 kami kérsa diangoengkeun di boemi. 'Pangeran sawadya-balad noe njaréngan ka oerang; Allah Jakoeb minangka koeta oerang noe loehoer. Selah.

a Djab. 48: 2.

DJABOER 47.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damélan poetra-poetoe Korah.

- 2 Eh sakabéh bangsa! " geura emprak-emprakan; geura soesoerakan ka Allah
3 djeung sora ajenh-ajeuhan! 'Karana Pangeran langkoeng loehoer, toer matak sijeun; nja Radja agoeng, njépéng sa-boemi kabéh. 'Bangsa-bangsa koe andjeunna dibawahkeun ka oerang, sarta kaom-kaom disina di bandapeun soekoe oerang. 'Andjeunna noe mangmilihkeun milik oerang, nja eta kaangoengan Jakoeb, noe koe andjeunna dipikaasih. Selah.

a 2 Bar. 11: 12.

- 6 " Allah moenggah, dihormatan soesoerakan; Pangeran moenggah, dihormatan sora sangkakala. 'Geura maroedji ka Allah; geura maroedji! Geura maroedji ka Radja oerang; geura maroedji!

8 'Karana Allah noe djoemënëng Radja saboemi kabeh; geura maroedji koe pangwoeroek! 'Allah noe ngaradjaan ka oerang kapir; ^a Allah teh linggih dina panglinggihanana noe soetji. ^a Djab. 68: 19.

^b Djab. 103: 19.

10 Para menak bangsa-bangsa karoempoel, asoep oemat Allah Ibrahim; karana sagala kèpëng noe di boemi kagoengan Allah; andjeunna kalangkoe poendjoel.

DJABOER 48.

Ijeu poepoedjian djaboer damèlan poetra-poetoe Korah.

2 Pangeran langkoeng agoeng, sarta poedjieun liwat saking, ^a di dajauh Allah oerang, ^b di goenoeng andjeunna noe soetji. 'Goenoeng Sion, anoe sabeulah ti kaler, ^c nagara Radja noe langkoeng agoeng, aloes pisan oendak-oendakna, karèsëpan saboemi kabeh.

^a Djab. 46: 5. ^b Djab. 2: 6. ^c Mat. 5: 35.

4 Allah di djero gëdong-gëdongna nawiskeun andjeun ^a koeta noe loehoer. 5 'Karana, saënjana, radja-radja teh mokprok, pada madjoe babarëngan. 'Barang ret narendjo, harita ge barëngongean; 6 pada soemëblak, maringpijoet. 'Pada kataradjang ngalèpër di dinja; njëri tjara noe keur ugadjoeroe. 'Koe lantaran ^b angin ti wetan andjeun ngabédjadkeun kapal Tarsis. 'Sakoemaha noe koe oerang kadenge teja, nja kitoe noe koe oerang katarëndjo di dajauh Pangeran sawadyabalad, di dajauh Allah oerang; Allah kërsa nètëpkeuninja salalanggëngna. Selah.

^a Djab. 46: 8. ^b A. J. 27: 21.

10 Noen Allah! koering ngaringëtkeun kaasihan andjeun di djero kabah andjeun. 'Sapertos padjèngan andjeun, noen Allah! nja kitoe pisan poedjian andjeun kongas ka toengtoeng boemi; panangan andjeun têngén pinoeh koe kaadilau. 'Goenoeng Sion koedoe boeugah, anak-anak Joeda koedoe garërah, tina sabab hoekoeman andjeun.

13 Geura pada ngoerilingan Sion, poetër koe maraneh, sarta barilang papanggoenganana; 'hate maraneh sing tégës ka koetana, djeung koedoe alak-ilik ka gëdong-gëdongna, soepaja maraneh tjarita ka toeroenan djaman mëngke. 15 'Karana ijeu Allah teh nja Allah oerang

langgëng salawahasna; andjeunna kërsa noejoen ka oerang dongkap ka maot.

DJABOER 49.

Pikeun kokolot njanji. Ijeu djaboer damèlan poetra-poetoe Korah.

2 Geura darengekeun ijeu, eh sakabeli bangsa! rarëgëpkeun, eh sakoer pribocmi doenya, 'boh tjatjah boh menak, noe beungghar djeung noe miskin sarejana! 'Biwir kaeola bakal njatoerkeun kapintëran, djeung hate kaeola bakal mikiran pangartian. 'Kaeola sèdja njondongkeun tjeli kaeola ^a kana misil, sèdja nganjatakeun soewal kaeola make katjapi.

^a Djab. 78: 2.

6 Keur naon kaeola rek sijeun dina mangsa aja katjilakaan, moen kaeola karijoeng koe kagorengan, dipontel? 7 'Sakoer noe ngarandël kana kamoektianana, sarta maroedji maneh sabab rosa kabeunggharanana, 'hidji ge teu pisan bisaeun ngaleupaskeun doeloer; moal bisaeun ka Allah njanggakeun pipanëboeseunana, '(da pipanëboeseun njawana mahal teuing, mana koedoe diingkeun bae salalanggëngna;) 'malar sina djongdjou hiroep saëndëngna, oelah 11 koengsi ngarasa roewangan. 'Mapan boekti, ^a noe palintër ge datang ka paraeh, noe gëdjoel noe bodo sarejana datang ka leungit, sarta ninggalkeun 12 kamoektianana ka noe sedjen. 'Panjangkana, imahna pitëtëpeun salalanggëngna, pangtjitjinganana bakal toeroen-toemeroen; sok nëlakheun ngaran sorangan 13 ka tanah-tanah. 'Kari-kari mauoesa, kilang moelja, moal pitëtëpeun; ^b ënjana saroewa djeung sasatoan, noe datang ka leungit.

^a Goer. 2: 16, 18. ^b Goer. 3: 19.

14 Tah, kitoe djalan sakoer noe ngandel sorangan, djeung sakoer noe noetoerkeun ka darinja, bari rarëgëpeun ka biwirna. Selah. 'Ibarat domba, pada digiringkeun ka ënggon noe paeh, seg diarangan koe maot; ari djalma noe saestoe bakal pada moerba ka darinja ari geus isoek; sarta roepana datang ka bejak di ënggon noe paeh, taja pernah-pernahna atjan. 'Tatapi njawa kaeola mah ^a koe Allah tangtoe dileupaskeun ti pangawasa ënggon noe paeh; ^b karana kaeola koe andjeunna tangtoe ditjandak. Selah. ^a Hos. 13: 14. ^b Djab. 73: 24.

- 17 Maneh oelah sijeun, lamoen aja djalma
djadi boungbar, lamoen kamooljaan
18 imahna nambaban; 'karana' samangsa
paeh, naon-naon ogo moal aja noe koe
manehna dibawa; kamooljaanana moal
19 toeroen noetoerkeun manehna. 'Sanadjan
djalma ngaberkahan njawana eukeurna
hiroep, sarta maneh dipoedji, doemeh
20 ngoetamakeun diri maneh: 'geus tangtoo
pidatangeun ka bangsa karoehoenna;
moal narendjo deui tjaang saendengna.
21 'Manoesa, kilang moelja, ana teu boga
pangarti mah, djadi saroeua djeung
sasatoan, noe datang ka leungit.

a 1 Tim. 6: 7.

DJABOER 50.

- Ijeu djaboer damelan 'Asap. a 1 Bab. 16: 5.
Allah, Allah Pangeran ngandika,
sarta njaoer eusi boemi a ti sémét
pangbidjilan panon-poé tépi ka pang-
2 soeroepanana. 'Ti Sion, b noe tjatjap
koe aloes, Allah teh ebreh djeung tjah-
3 jawa. 'Allah oerang c pisoempingean,
sarta moal ngantép; ti pajoeneunana
aja seumeu ngaléboer, sarta sakoebéng
andjeunna aja angin riboet katjida pisan.

a Djab. 113: 3. b Njanj. 2: 15. c Djab. 96: 13.

- 4 Andjeunna njaoer langit di loehoer,
kitoe deni boemi, kérsa ngaboekoeman
5 oematna. 'Geura koempoelkeun ka ka-
mi kaásih kami, c noe njarijeun pèr-
djangdjian djeung kami make koerban!
6 'Ari langit ngoewarkeun kaadilatan an-
djeunna; karana Allah pisan noe djadi
Hakim. Selah.

a 2 Moesa 24: 8.

- 7 Eh oemat kami! geura dengekeun;
kami dek ngandika; eh Israil! kami
dek ngingetan ka maneh; ijeu kami Al-
8 lah, nja Allah maneh. 'Kami njiksa teh
ka maneh lain tina hal koerban maneh;
ari koerban maneh doeroekan aja di
9 pajoeneun kami ten pètot-pétot. 'Mon-
tong teuing kami teh njandak sapi la-
laki ti imah maneh, atawa badot ti
10 kandang maneh. 'Karana nja kami noe
kagoengan sakabéh barabala leuweung,
djeung sasatoan dina barehoe-reboe goe-
11 noeng. 'Kami oeninga sakoer manoe-
goenoeng-goenoeng, sarta noe koemé-
12 di tégal aja di pajoeneun kami. 'Oepama
kami palaj dahar, moal poepoeli ka
maneh; karana d jagat katoet eusina
13 nja kagoengan kami. 'Karah kami teh

- dahar laock sapi, atawa ngaleueut gètili
14 émbé? 'Koedoe b ka Allah ngabatoer-
keun pamoedji soekoer, c sarta néknanan
nadar maneh ka noe Langkoeng Agoeng.
15 'Djeung koedoe sasambat ka kami mang-
sa kasoesahan; d koe kami tangtée di-
djait, sarta maneh bakal ngahornatan
ka kami.

a 2 Moesa 19: 5; Djab. 24: 1.

b Ibr. 13: 16, 16. c Aj. 22: 27; Djab. 74: 12.

d Djab. 91: 15.

- 16 Ari ka noe doraka Allah nimbalan
kijeu: Naha maneh sok njaritakeun pi-
koekoech kami, djeung sok ngoetjap-
ngoetjapkeun pèrdjangdjian kami koe
17 biwir maneh? 'Da maneh teh c geuleuh
kana pamépèrib, sarta pangandika kami
koe maneh dipitjeun ka toekangeun ma-
18 neh. 'Satjap-tjap maneh nendjo paling,
maneh sok soeka miloo djeung eta; sarta
maneh sadoeoeman djeung noe ngara-
19 njed. 'Soegoet maneh koe maneh di-
aboerkeun kana kagorengan, djeung
letah maneh njangreud-njangreudkeun
20 palatjidra. 'Maneh dijoeke ngomongkeun
doeloer; noe saindoeng djeung maneh
21 koe maneh dioepat goreng. 'Tab, kitoe
kalakoean maneh, b sarta koe kami di-
antép; panjana maneh, kami djadi sa-
roewa djeung maneh; eta kami rek njiksa
ka maneh, sarta kalakoean teh koe kami
rek diatoer-atoer di hareupeun panon
maneh.

a Sil. 3: 11; 12: 1. b Jsa. 42: 14.

- 22 Geura pada hartikeun noe tadi, eh
sakoer noe mopohokeun ka Allah! oelah
koengsi kami njasaak, taja noe ngaleu-
23 paskeun. 'Saha-saha noe ngabatoerkeun
pamoedji soekoer, nja eta noe ngahor-
matan ka kami; djeung saha-saha noe
ngestoekeun djalan, koe kami rek di-
sina nendjo kana kasalametan Allah.

DJABOER 51.

- Pikeun kokolot njauji. Ijeu djaboer da-
2 melan Dawoed; 'samantas Dawoed di-
soempingan nabi Natan, c sanggeusna
ngalébétan ka Batseba teja. a 2 Sam. 12.
3 Moegi aja sih-koernija ka koering,
noen Allah! noemoetkeun kaásihan an-
djeun; moegi leungitkeun kamasjatan
koering, noemoetkeun kagédéan kawé-
4 lasan andjeun! 'Moegi koering babén
dikosok, dileungitkeun kadorakaan koe-
ring; nja moegi koering dibérésihan, di-
euweuhkeun dosa koering.

- 5 Karantén koering geus roemasa kamasijatan koering, saréng dosa koering ngagelar di hareupeun koering teu pětöt-pětöt. 'Ka andjeun, ka andjeun pisan koering nja dosa, saréng geus migawe noe awon di pajoeneun sotja andjeun; * soepaja andjeun dilérskéun dina sapangandika andjeun, saréng setra dina andjeun ngahoekoeman. *a Roem 3: 4.*
- 7 Salérésna, * koering didjoeroekeun teh mawa kadorakaan, saréng koering direuneuhkeun koe indoeng teh mawa * dosa. 'Salérésna, andjeun misoecka kana kajaktosan sadjéro batin; mana koering moegi dipaparin njaho kapintéran di noe boeni! *a Joh. 9: 6.*
- 9 Moegi méréshihan ka koering nganggo * hisop, tinangtos koering bérésih; moegi koering dikosok, tinangtos koering * bodas batan saldjoé. 'Moegi koering di-sina ngoeping kaatoban saréng kaboe-ngahan; soepaja * toelang-toelang noe koe andjeun dirémoekkeun teh djadi gér-rah. 'Moegi meungpeunan pameunteu andjeun kana dosa-dosa koering, saréng moegi leungitkeun sadajana kadorakaan koering. *a 3 Moesa 14: 6; 4 Moesa 19: 6, 18. b Jks. 1: 18. c Djab. 35: 4.*
- 12 Moegi di djéro koering djadikeun hate bérésih, noen Allah! saréng moegi nganjurkeun roh pageuh sadjéro awak koering. 'Moegi koering oelah dipitjeun ti pajoeneun andjeun, saréng Roh andjeun noe soetji moegi oelah ditjandak ti koering.
- 14 Moegi ka koering balikkeun deui katohaning kasalamétan andjeun, saréng roh noe soeka pribadi moegi ngadeudeul ka koering. 'Ari kitoe mah koering ka noe migawe masijat sédja mapatahkeun djalan andjeun, soepaja noe migawe dosa tarobat ka andjeun.
- 16 Moegi koering leupaskeun * ti hoe-tang géti. noen Allah, Allahing kasalamétan koering! ari kitoe mah letah koering bade sésénggakan tina kabéh-neran andjeun. 'Noen Goesti! boekakeun biwir koering; ari kitoe mah soengoet koering bade ngowarkeun poedjian andjeun. 'Karantén * andjeun teu misoecka kana koerban; ari soeka mah tinangtos koering njanggakeun; koerban doeroe-kan koe andjeun teu dimanah. 'Ari koer-ban noe kamanah koe Allah mah, * nja

eta soekma noe poupeus; hate noe pou-peus nja rémoek, noen Allah! koe andjeun moal dipikatjoowa. *a 2 Sam. 11: 17. b Djab. 40: 7. c Djab. 34: 19; Jks. 57: 15.*

- 20 Moegi midamél kasacan ka Sion, noe-moetkeun kaasihian andjeun; moegi ngadégkeun koeta Jérusalem. 'Didinja andjeun tinangtos misoecka kana koerban kabéh-neran, koerban doeroekan saréng koerban * noe dongkap ka seép; didinja tinangtos pada ngoerbankéun sapi ngora lalaki dina altar andjeun. *a 5 Moesa 33: 10.*

DJABOER 52.

- Pikeun kokolot njanji. Ijeu pangwoe-
2 roek Dawoed; 'sanggeus datang * Doég, oerang Edom teja, sarta ngoeninga ka Saoul, kieu pioendjoekna: Dawoed teh datang ka boemi Ahimelek. *a 1 Sam. 22: 9.*
- 3 Naha maneh moedji sorangan tina hal katjilakaan, eh djalma pérkosa? Ka-
4 asihan Allah tétép sapopoé. 'Letah ma-néh mikiran pibalahiéun, saperti peso tjoekeur beunang ngasah, eh toekang
5 gawe tjidra! 'Maneh soeka kana kago-rengan manan kana kahadean; soeka bohong manan ngomong noe sabénérna.
6 Selah. 'Maneh soeka ka sakabéh omong matak bahlah, eh si letah tjidra!
- 7 Maneh sabalikna koe Allah méngke diroeboehkeun saéndéng-éndéng, ditjé-rék, dibédol ti djéro himah; estoe ma-néh bakal diraboet ti * tanah djalma
8 hariroep. Selah. 'Méngke katarendjo * koe djalma noe balénér, bari sarijeu-neun, sarta njeungseurikeun ka maneh-na; '[pokna:] Toeh geuning djalma, noe teu mibenteng ka Allah teh; * ari ngan-délina kana kabéumgharanana noe géde, sarta rosa pisan hawa-napsoena.
a Aj. 28: 13. b Aj. 22: 19. c Djab. 49: 7.
- 10 Ari koering mah * ibarat tangkal djetoen noe moeloes di djéro gédong Al-lah; koering teh ngandél kana kaasihian
11 Allah, langgeng salalawasna. 'Koering sédja nganoehoenkeun ka andjeun sa-lalanggéngna, sabab nja andjeun noe ngadamél kitoe; saréng sédja ngantos-ngantos ka padjénngan andjeun, karantén langkoeng moerah, kasaksian koe kaasih andjeun sadaja. *a Djab. 32: 13.*

DJABOER 53.

Pikeun kokolot njanji; lagoe mélas-mé-lis. Ijeu pangwoeroek Dawoed,

2 " Anoe boeroeng ngomong sadjéro hate: Euweuh Allah! Eta teh pada lébar lampahna, pada matak giroek kagorenganana; taja pisun noe migawe hade.

a Djab. 14.

3 Allah ti sawarga ngawaskeun ka anak Adam, ningalikeun aja-hanteuna noe pintér, noe nejangsan Allah.

4 Sakabelma énggeus oendoer; sarejana geus djadi sipat geuleuh; hanteu aja noe migawe hade, teu hidji-hidji atjan.

5 Naha noe njarijeun kadorakaan teh euweuh kanjaho? Pada ngahakanan oemat kami, kawas ngahakan roti, djeung teu sasambat ka Allah.

6 Di dinja eta teh pada kataradjang sijeun bangét katjida, keur teu aja pikasijeuneun; karana toelang-toelangdjalmma noe ngalingkoeng ka maneh koe Allah dipaboerantakkeun; koe maneh eta teh diérakeun, sabab dipitjeunan koe Allah.

7 Éh, moegi-moegi kasalametan Israil geura datang ti Sion! Lamoen dibojongna oemat koe Allah dibalikkeun, tangtoe Jakoeb pigéraheun, Israil piboe-ngaheun.

DJABOER 54.

Pikeun kokolot njanji; make tatabeuhhan kawat. Ijeun pangwoeroek Dawood; 'sanggeusna " aja oerang Sip, sarta aroendjoekan ka Saoel kijeun: Sajaktosna Dawood teh soesoeloempoetan di abdi.

a 1 Sam. 23: 19; 26: 1.

3 Noen Allah! moegi njalametkeun ka koering koe padjénengan andjeun, saréng " moegi maparin kaadilan ka koering koe kawasa andjeun. 'Noen Allah! moegi ngadangoekeun panéda koering; moegi réngépkeun pioendjoek biwir koering. 'Karantén aja djalma nagara sedjen ngamosoeh koe koering, saréng djalma lalim ngarah pati koering; teu njariptakeun Allah di hareupeunana. Selah.

a Djab. 26: 1. b Djab. 86: 14.

6 Salérésna, Allah noe mitoloeng ka koering; nja Goesti pisan noe ngadeu-7 deul ka njawa koering. 'Geus tangtoe andjeunna malikkeun katjilakaan teh ka noe ngarah ka koering; moegi pada dibasmi koe kajaktosan andjeun! 'Koering sédja ngoerban ka andjeun " bawaning soeka sorangan; sédja

nganoehoenkeun ka padjénengan andjeun, Pangeran! " rehing langkoeng moerah. 'Karana koering koe andjeunna geus dileupaskeun ti sadajana kasoesahan, saréng " panon koering poewas nendjo ka moesoeh-moesoeh koering.

a 3 Moesa 7: 16; 22: 21, 23. b Djab. 52: 11.

c Djab. 69: 11.

DJABOER 55.

Pikeun kokolot njanji; make tatabeuhhan kawat. Ijeun pangwoeroek Dawood.

2 Noen Allah! moegi ngadangoekeun panéda koering, saréng moegi oelah ngaljeus ka panoehoen koering. 'Moegi ngaréngépkeun ka koering, saréng koering dikaboel! Koering ngolejang-ngoelangkoeb pikir dina gégéroengan koering.

3 saréng hoemandeuar, 'tina sowara moesoeh, tina sabab panganijaja noe doraka; karantén pada ngadjoengkel-djoengkelkeun kagorengan ka koering, saréng pada nandasa ka koering bawaning ambék. 'Hate koering adoeg-ladjér sadjéro awak koering, saréng koering kating-

4 gang kabaloewasan maot. 'Koering kadatangan sijeun saréng palaoer; estoe koering kalipoetan koe ngagidir.

5 Mana pikir koering: Éh, hajang boga djangdjang, tjara djapati! sédja hibér,

6 tjtijing di mana-mana. 'Saénjana, sédja njingkir djaoeh, ngéngou di tégal léga.

7 Selah. 'Tangtoe koering goesak-gasik ngarahajoekun diri, ngadjaoehan angin rongkah, angin riboet.

8 Moegi eta diléglég, Goesti! letahna moegi dibéngkahkeun; karantén koering nendjo panganijaja saréng paseja di na-

9 gara. 'Sijang-wéngi eta teh pada ngoerilingan nagara dina loehoer koetana; sarawoeh di nagara aja katjilakaan sa-

10 réng kasoesahan. 'Balahi noe aja di djéro nagara; karinah saréng tipoe-daja teu oendoer-oendoer ti loeloeroengna.

11 Karantén lain moesoeh, noe ngahihina ka koering teh; ari kitoe mah koering wajahna; lain noe geuleuh ka koering, noe ngagèdekeun diri goreng ka koering teh; ari kitoe mah koering

12 njoempoet ti manehna. 'Noe goreng tamah " nja maneh, djalma sapantar kami, andélan kami, nja sobat kami dalit!

13 'Oerang tadina sok raragéman padodoewawan, sarta ngeunah; sok babaréngan